

MEMÒRIA DE GESTIÓ EXERCICI 2020

Consorci per a la Protecció
i la Gestió dels Espais Naturals
del Delta del Llobregat

ÍNDEX

1 EL CONSORCI ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT	5
1.1 ENS INTEGRANTS, NATURALESA, OBJECTE, FUNCIONS, ÀMBIT D'ACTUACIÓ I NORMATIVA DE PROTECCIÓ ...	6
1.2 CONSELL RECTOR	9
1.3 CONSELL DE COOPERACIÓ.....	10
1.4 RECURSOS HUMANS	10
1.5 ACTIVITAT ADMINISTRATIVA CONTRACTUAL.....	12
1.6 INFORMACIÓ PÚBLICA I TRANSPARÈNCIA.....	13
2 ACTIVITAT DEL CONSORCI	15
2.1 INFORMACIÓ DE PLANS, OBRES I PROJECTES	16
2.1.1 PLANS D'ORDENACIÓ	16
2.1.2 INFORMES	17
2.1.3 SEGUIMENT D'ACTUACIONS EN EL MEDI.....	20
2.2 GESTIÓ DELS ESPAIS NATURALS	21
2.2.1 GESTIÓ DELS HÀBITATS.....	21
2.2.2 MANTENIMENT, NETEJA I CONDICIONAMENT DELS HÀBITATS	28
2.2.3 SEGUIMENT DEL FUNCIONAMENT I DE LA QUALITAT DELS ECOSISTEMES AQUÀTICS	34
2.2.4 CONTROL I GESTIÓ D'ESPÈCIES DANYINES O AL·LÒCTONES INVASORES	52
2.2.5 COL·LABORACIONS PER A LA GESTIÓ	54
2.3 CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT	57
2.3.1 SEGUIMENT DELS HÀBITATS	57
2.3.2 SEGUIMENT DE LA FAUNA	59
2.3.2.1 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES RARES O AMENACADES	59
2.3.2.2 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES INDICADORES	64
2.3.2.3 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES CLAU EN LA DINÀMICA DE L'ECOSISTEMA.....	90
2.3.2.4 SEGUIMENT DE LA MIGRACIÓ D'AUS.....	91
2.3.3 SEGUIMENT DE LA VEGETACIÓ	97
2.3.3.1 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES RARES O AMENACADES	97
2.3.3.2 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES INDICADORES	99
2.3.4 RESUM D'ESTUDIS I INVESTIGACIONS AL DELTA DEL LLOBREGAT. ANY 2020.....	102
2.4 ÚS PÚBLIC.....	103
2.4.1 INFRAESTRUCTURES I EQUIPAMENTS	103
2.4.2 INFORMACIÓ I ACOLLIDA	105
2.4.3 VISITANTS.....	106
2.4.3.1 NOMBRE DE VISITANTS	106
2.4.3.2 ÈPOCA DE MAJOR AFLUËNCIA.....	110
2.4.3.3 PROCEDÈNCIA DELS VISITANTS	110
2.4.3.4 TIPOLOGIA DELS VISITANTS.....	112
2.4.3.5 FIDELITZACIÓ I PRIMERES VISITES	112
2.4.4 ACTIVITATS LÚDIQUES I DE SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL.....	113
2.4.5 CERTIFICACIÓ DE QUALITAT TURÍSTICA	114
2.5 EDUCACIÓ AMBIENTAL	115
2.5.1 ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	115
2.5.2 PROGRAMES PEDAGÒGICS	117
2.5.3 COL·LABORACIÓ AMB CENTRES EDUCATIU.....	117
2.6 DIFUSIÓ DELS ESPAIS NATURALS DEL DELTA DEL LLOBREGAT	118
2.6.1 WEB I XARXES SOCIALS / MATERIAL IMPRÈS	118
2.6.2 PRESÈNCIA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ	120
2.7 COL·LABORACIÓ D'EMPRESES I RSC	121

1

EL CONSORCI ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT

- 1.1 ENS INTEGRANTS, NATURALESA, OBJECTE, FUNCIONS, ÀMBIT D'ACTUACIÓ I NORMATIVA DE PROTECCIÓ
- 1.2 CONSELL RECTOR
- 1.3 CONSELL DE COOPERACIÓ
- 1.4 RECURSOS HUMANS
- 1.5 INFRAESTRUCTURES I EQUIPAMENTS
- 1.6 ACTIVITAT ADMINISTRATIVA CONTRACTUAL
- 1.7 INFORMACIÓ PÚBLICA I TRANSPARÈNCIA

1.1 ENS INTEGRANTS, NATURALES, OBJECTE, FUNCIONS, ÀMBIT D'ACTUACIÓ I NORMATIVA DE PROTECCIÓ

ENS INTEGRANTS I NATURALES JURÍDICA

Any de constitució. 2005

Estatuts.

- RESOLUCIÓ MAH/1509/2005, per la qual es dona publicitat a l'Acord del Govern de 3 de maig de 2005, pel qual s'aprova la constitució del Consorci per a la protecció i la gestió dels espais naturals del delta del Llobregat i se n'aproven els Estatuts.
- ACORD GOV/71/2015, de 19 de maig, pel qual el govern autoritza la modificació dels Estatuts, per adaptar-los a les diferents modificacions legals, i aprova el text íntegre.

Naturalesa Jurídica. Ens públic creat amb caràcter voluntari i amb personalitat jurídica pròpia. El Consorci està adscrit a la Generalitat de Catalunya.

Ens integrants. Inicialment format pel Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya i els ajuntaments del Prat de Llobregat i Viladecans; a finals de 2009 s'integren els ajuntaments de Sant Boi de Llobregat i Gavà.

El 29 de març de 2019 l'Ajuntament de Barcelona s'adhereix al Consorci. El 21 de maig de 2019 ho fa l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

A l'actualitat correspon al Departament de Territori i Sostenibilitat l'exercici de les atribucions pròpies de l'Administració de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit del medi natural i la biodiversitat.

SEU I OFICINA TÈCNICA

La seu i oficina tècnica del Consorci es troba a les dependències de l'Ajuntament del Prat de Llobregat situades a l'Avinguda d'Onze de setembre. L'ús d'aquest equipament no té cost per al Consorci i inclou el mobiliari, la xarxa informàtica i els consums.

OBJECTE I FUNCIONS

Objecte. Preservació, gestió, millora i divulgació del patrimoni natural del Delta del Llobregat i el seguiment del desenvolupament de les activitats que siguin compatibles amb les funcions que compleixen els espais naturals del delta del Llobregat.

Funcions.

- Gestionar directament els espais naturals del delta del Llobregat de forma integral per garantir la conservació i la potenciació de la seva biodiversitat.
- Promoure un ús públic sostenible, lúdic i educatiu, dels espais naturals del delta del Llobregat.
- Fomentar el coneixement i promoure la conscienciació social sobre els sistemes naturals del delta del Llobregat.
- Vetllar per la conservació, la defensa i la millora dels valors ecològics, paisatgístics, territorials, culturals i socials del delta del Llobregat.
- Proporcionar l'assessorament i l'ajut tècnic necessari als ens integrats al Consorci.
- Impulsar l'actuació coordinada de les administracions públiques en l'àmbit dels espais naturals del delta del Llobregat.
- Actuar com a òrgan de representació i defensa dels interessos comuns dels ens que integren el Consorci en relació als espais naturals del delta del Llobregat.
- Assumir els encàrrecs i desenvolupar les activitats que li puguin delegar qualsevol dels ens que integren el Consorci en relació amb els espais naturals del delta del Llobregat.
- Participar coordinadament en les polítiques d'espais naturals protegits i conservació de la biodiversitat a Catalunya.
- Vetllar pel manteniment de la importància internacional del delta del Llobregat pel que fa als seus valors naturals i per la conservació i contribució a la conservació de la natura, de la fauna i de la flora en l'àmbit de Catalunya i d'Europa.

ÀMBIT TERRITORIAL D'ACTUACIÓ

Els espais naturals del Delta del Llobregat dels termes municipals dels ajuntaments consorciats, en concret els espais del PEIN (Decret 328/1992) i de la Xarxa Natura 2000 (Acord GOV/112/2006).

Actualment la Xarxa Natura 2000 abasta 954 hectàrees.

El Consorci també actua a l'Estany de la Roberta i l'Estany de l'Illa, tot i no formar part de la XN2000.

NORMATIVA DE PROTECCIÓ

- Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals. Declaració del Delta del Llobregat espai de protecció especial.
- Decret 275/1999, de 13 d'octubre (modificació del Decret 226/1987, de 9 de juny). Declaració de les reserves naturals parcials del Delta del Llobregat de la Ricarda - Ca l'Arana i el Remolar-Filipines.
- Directiva Aus. Directiva 79/409/CEE, de 2 d'abril. Conservació de les aus silvestres.
- Directiva Hàbitats. Directiva 92/43/CEE, de 21 de maig. Conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.
- ACORD GOV/112/2006, de 5 de setembre. Designació zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i aprovació proposta de Llocs d'Importància Comunitària (LIC).
- ACORD GOV/58/2013, de 7 de maig. Dóna compliment a la sentència del Tribunal Suprem de 18 d'octubre de 2012, per incloure Can Camins com a LIC.
- ACORD GOV/150/2014, de 4 de novembre. Declaració Zones Especials de Conservació de la regió biogeogràfica mediterrània, integrants de la Xarxa Natura 2000, i se n'aprova l'instrument de gestió.
- RESOLUCIÓ ARP/430/2019, de 25 de febrer. El tram del riu Llobregat entre el pont de Mercabarna i el mar és declarat Refugi de Pesca Ordena la pesca a les aigües continentals de Catalunya durant la temporada 2019.

1.2 CONSELL RECTOR

REPRESENTACIÓ EN EL CONSELL RECTOR (31/12/2020)

PRESIDENT/PRESIDENTA

Damià Calvet i Valera

Conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya

VOCALS

Ferran Miralles i Sabadell

Director General de Polítiques Ambientals i Medi Natural del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya

Jaume Vicens Perpinyà

Subdirector de la Biodiversitat del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya

Maria Pery Ventosa

Cap del Servei d'Espais naturals protegits del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya

Ma Mercè Santmartí Miró

Directora dels Serveis Territorials a Barcelona del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya

Lluís Ridao i Martín

Director de l'Agència Catalana de l'Aigua del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya

Oriol Anson Fradera

Director General de Desenvolupament Rural del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, el qual assumeix per suplència les funcions que corresponen a la persona titular de la Direcció d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi, fins que no es nomeni una persona per ocupar el càrrec

Carles Ruíz Novella

Alcalde de l'Ajuntament de Viladecans

Encarnación García Jiménez

Tinent d'alcalde de l'àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Viladecans

Joaquim Bartolomé Capdevila

Tinent d'Alcalde de Serveis i Ciutadania de l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Anna Martín Cuello

Tinent d'alcalde d'Acció Ambiental i Energia de l'Ajuntament del Prat de Llobregat

José Ángel Carcelén Luján

Tinent d'alcalde de l'àrea de Ciutat Sostenible i Saludable de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat

Rosa Maria Fernández Labella

Tinent d'alcalde de l'àmbit de Territori, Medi Ambient i Transició ecològica de l'Ajuntament de Gavà

Janet Sanz Cid

Quarta Tinent d'alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona

Eloi Badia Casas

Regidor de Presidència i d'Aigua i Energia de l'Ajuntament de Barcelona

GERENT

Sra. María José Albaladejo Albaladejo

Gerent

El Consell Rector s'ha reunit **en sessió telemàtica** el 17 de desembre de 2020.

1.3 CONSELL DE COOPERACIÓ

PRESIDÈNCIA El/La President/a del Consorci

SECRETARIA El/La Gerent

VOCALS

Generalitat de Catalunya	Grup ecologista Les Agulles. Ecologistes en Acció
Ajuntament de Viladecans	Cooperatives agrícoles del Prat i de Viladecans
Ajuntament del Prat de Llobregat	Institut Català Sant Isidre
Ajuntament de Gavà	Consell Català de l'Esport
Ajuntament de Sant Boi de Llobregat	Fundació Catalana de l'Esplai
Ajuntament de Barcelona	FC Barcelona
Àrea Metropolitana de Barcelona	Facultat de Biologia de la UB
Diputació de Barcelona	Facultat de Geografia i Història de la UB
Consell Comarcal del Baix Llobregat	Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals
Aeropuertos Españoles y Navegación Aérea (AENA)	UAB. Geografia Humana
Port Autònom de Barcelona	Centre d'Estudis del Baix Llobregat
Aigües Ter Llobregat	Institut Català d'Ornitologia (ICO)
Comunitat d'Usuaris d'Aigües de la Vall Baixa i Delta del Llobregat	Fundació per a la Conservació i Recuperació d'Animals Marins
Canal de la Dreta del Llobregat	Grup de Defensa del Garraf-Ordal, la Vall Baixa i Delta del Llobregat
Aigües del Prat SA	SEO/BirdLife. Delegació Territorial de Catalunya
Ministerio de Defensa (Acuartelamiento Aéreo, Prat)	Fundació SIGEA
Consorti del Parc Agrari del Baix Llobregat	Sr. Josep M. Segú Balanyà
Consorti de Turisme del Baix Llobregat	Sr. Jaume Sans i Margenet
Unió de Pagesos / Joves Agricultors	Sr. Josep Ferret i Pujol
Comissions Obreres del Baix Llobregat	
Unió General de Treballadors	

1.4 RECURSOS HUMANS

PLANTILLA DE PERSONAL

Plantilla de personal. S'aprova al Consell Rector de 21 d'octubre de 2005 i es publica al BOP núm. 275, de 17 de novembre de 2005.

Règim jurídic del personal. El personal al servei del Consorci està sotmès al règim jurídic de la Generalitat de Catalunya. El personal adscrit funcionalment al Consorci procedent d'altres administracions es regeix jurídicament per la seva administració d'origen.

Organigrama.

Personal adscrit d'altres administracions

Ajuntament del Prat de Llobregat

- 1 tècnic superior. Enric de Roa i Bonel. Decret de la Tinença d'alcaldia de l'Àrea d'Alcaldia, Economia, Habitatge, Governança i Qualitat Democràtica, núm. 812/2020, de data 06/02/2020. Adscripció funcional al Consorci amb efectes d'11 de febrer i per termini d'un any.

Personal contractat pels ajuntaments en el marc de programes municipals d'ocupació o subvencionats per altres administracions

Suport administratiu

Ajuntament del Prat de Llobregat

- 1 auxiliar administrativa. Del 03/07/2019 al 02/07/2020. Jornada completa, de dilluns a divendres.
- 1 auxiliar administrativa. Del 05/10/2020 al 04/10/2021. Jornada completa, de dilluns a divendres.

Manteniment dels Espais naturals del Delta del Llobregat

Ajuntament del Prat de Llobregat

- 4 operaris. Del 01/10/2019 al 20/09/2020. Jornada completa, de dilluns a divendres.
- 4 operaris. Del 05/10/2020 al 05/10/2021. Jornada completa, de dilluns a divendres.
- 1 capatàs. Tot l'any. Jornada completa, de dilluns a divendres.

Ajuntament de Viladecans

- 1 capatàs i 2 operaris. Del 19/02/2020 al 31/03/2020. Jornada completa, dos dies a la setmana.

Atenció al públic i supervisió d'espais naturals

Ajuntament del Prat de Llobregat

- 4 operaris/operàries. Del 03/07/2019 al 02/07/2020. Espais Naturals del Riu. Jornada completa, de dilluns a divendres
- 4 operaris/operàries. Del 05/10/2020 al 04/10/2021. Espais Naturals del Riu. Jornada completa, de dilluns a divendres

Ajuntament de Viladecans

- 2 operàries. Del 31/01/2019 al 30/01/2020. Espai Natural del Remolar-Filipines. Jornada completa, de dimarts a diumenge
- 2 operàries. Del 20/12/2019 al 19/12/2020. Espai Natural del Remolar-Filipines. Jornada completa, de dimarts a diumenge

1.5 ACTIVITAT ADMINISTRATIVA CONTRACTUAL

Condicionament del terreny de dos sectors dels Espais Naturals del Riu (TM El Prat de Llobregat) per afavorir zones d'alimentació i nidificació per a les aus aquàtiques

Durada CT: 27/02/2020 al 03/03/2020

Estudi de la vegetació dunar de les platges de Bunyola, Carrabiners, Semàfor, Magarola i Ricarda, afectada per la construcció de l'escullera de protecció de la canalització de la dessaladora

Durada CT: 27/02/2020 al 31/12/2020

Servei d'auditoria financera del Consorci – exercici 2019

Durada CT: 30/03/2020 al 31/12/2020

Vigilància de les zones de nidificació de les platges de la Bunyola – Ricarda (TM El Prat de Llobregat)

Durada CT: 08/06/2020 al 15/08/2020

Estudi de les poblacions d'invertebrats a la zona de la desembocadura de ca l'Arana, canal de la Bunyola, Carrabiners i Magarola, zones afectades per la construcció de l'escullera de protecció de la canalització de la dessaladora

Durada CT: 27/02/2020 al 31/12/2020

Servei d'informació i control d'aforament dels espais naturals del Riu (it. 1, 2 i 3) en dies laborables

Durada CT: 03/07/2020 al 30/09/2020

Servei de retroexcavadora i operari per tasques de manteniment i col·locació de pals de fusta per protegir la zona dunar a les platges protegides del Remolar i Cal Francès – la Pineda (TM Viladecans)

Durada CT: 06/07/2020 al 07/07/2020

Servei d'assegurança de responsabilitat civil general

Durada CT: 19/07/2020 al 18/07/2021

Servei d'assessoria jurídica del Consorci

Durada CT: 01/08/2020 al 31/07/2020

Condicionament de terreny d'un sector dels espais naturals del Riu – Marina de cal Nani - per afavorir les zones d'alimentació de les aus migradores i sedentàries

Durada CT: 23/09/2020 al 02/10/2020

Servei d'excavadora giratòria per netejar 400m del canal que aporta aigua als prats humits de Cal Tet – EENN Riu

Durada CT: 16/09/2020 al 30/09/2020 – 30/10/2020

Campanya d'anellament científic d'aus dels espais naturals del delta del Llobregat – any 2020 – Programa Sylvia (estiu – hivern)

Durada CT: 01/05/2020 al 31/03/2021

Servei de manteniment i posta a punt d'itineraris i equipament, i zones de repòs i alimentació de fauna, de l'espai natural del Remolar-Filipines

Durada CT: 26/10/2020 al 30/11/2020

Substitució de porticons de fusta per estructures transparents de les finestres de l'aguait de la Bassa dels Pollancre de l'espai natural del Remolar-Filipines

Durada CT: novembre i desembre 2020

Treballs de decapat de terra vegetal i extensió de sorra aportada a l'illa de la bassa del Pollancre de l'espai natural del Remolar-Filipines

Durada CT: novembre i desembre 2020

Reparació torre de la desembocadura del Riu Llobregat dels Espais Naturals del Riu

Durada del CT: Desembre 2020

Servei de prevenció de riscos laborals, que inclou les disciplines de seguretat en el treball, higiene industrial, ergonomia i psicologia aplicada; així com la vigilància de salut del personal del Consorci

Durada del CT: 01/11/2020 al 31/10/2021

Redacció de la fitxa informativa de les Zones Humides de Ramsar del Delta del Llobregat, i recopilació de la informació complementària, bibliografia i cartografia per presentar la candidatura del delta del Llobregat per adherir-se al Conveni Ramsar

Durada del CT: novembre de 2020 a gener 2021

Reparació d'un tram de 2m de la mota de terra del canal de la Vidaleta per evitar l'entrada d'aigua contaminada a la Maresma del Remolar i arranament del tram de camí afectat pel desbordament

Durada del CT: 12/11/2020 al 16/11/2020

Servei de reforç del Servei d'Informació dels espais naturals del delta del Llobregat per control d'aforament i compliment de normatives sanitàries i de desenvolupament de la visita derivades de la COVID-19 (810 hores)

Durada del CT: 01/11/2020 al 31/03/2021

Reparació de la pantalla mirador de l'itinerari de la carretera de la Vidala. EN Remolar-Filipines

Durada del CT: Desembre 2020

Substitució de la barana i d'elements de fusta malmesos de la torre de cal Francès EN Remolar-Filipines

Durada del CT: Desembre 2020

Subministrament d'una desbrossadora per a realització de tasques de manteniment als espais naturals del delta del Llobregat

Durada del CT: 05/12/2020 al 31/12/2020

Servei d'informació dels espais naturals del Delta del Llobregat

Durada del CT: 01/04/2017 al 31/03/2021 (Incloses 2 pròrroques)

RG 03/2019 de 22 de març de 2019 (aprovació del primer any de pròrroga)

RG 07/2020 de 13 de març de 2020 (aprovació del segon any i últim de pròrroga)

Arrendament parcel·la rústica – Can Dimoni

Durada CT: 01/01/2014 al 31/12/2020

Pastura als espais naturals del Riu – Cal Tet – Ca l'Arana

Durada CT: 04/06/2014 al 03/06/2021

Pla d'aprofitament de pastures de la forest Remolar (DARPA)

Resolució de la Direcció General de Medi natural i Biodiversitat de 4 de juny de 2012

Durada CT: 05/06/2012 al 04/06/2017. Actualment caducat amb permanència del ramat amb coneixement del DARP.

1.6 INFORMACIÓ PÚBLICA I TRANSPARÈNCIA

Atesa la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, el Consorci com a ens adscrit a la Generalitat de Catalunya, ha donat resposta a 11 SAIP (Sol·licitud d'Accés a la Informació Pública) plantejades el 2020.

Tanmateix s'han respost 8 preguntes parlamentàries, de les quals una relacionada amb els espais naturals del delta del Llobregat, sobre quin és l'import, per anualitat, dels recursos destinats als Espais Naturals del Delta del Llobregat des de l'any 2017, presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per avançar de data 20/02/2020.

2

ACTIVITAT DEL CONSORCI

- 2.1 INFORMACIÓ DE PLANS, OBRES I PROJECTES
- 2.2 GESTIÓ DELS ESPAIS NATURALS
- 2.3 CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT
- 2.4 ÚS PÚBLIC
- 2.5 EDUCACIÓ AMBIENTAL
- 2.6 DIFUSIÓ DELS ESPAIS NATURALS DEL DELTA DEL LLOBREGAT
- 2.7 COL·LABORACIÓ D'EMPRESSES I RSC

2.1 INFORMACIÓ DE PLANS, OBRES I PROJECTES

2.1.1 PLANS D'ORDENACIÓ

Pla de protecció del medi natural i del paisatge del delta del Llobregat

El Consorci dóna suport al Departament de Territori i Sostenibilitat en la elaboració del Pla de protecció del medi natural i del paisatge delta del Llobregat. Tanmateix s'ha donat suport a l'elaboració de la proposta d'ampliació de la ZEPA del delta del Llobregat en la qual està treballant la Generalitat, segons Procediment PILOT obert per la CE.

Pla d'ús d'equipaments antiga Silvi's. TM Gavà

El Pla Especial d'assignació d'ús d'equipament esportiu i recreatiu en l'àmbit de l'antiga Silvi's afecta un sòl urbà envoltat per la Xarxa Natura 2000 del delta del Llobregat, a la zona de la Murtra, al terme municipal de Gavà.

Documents analitzats.

- Pla especial d'assignació d'ús d'equipament esportiu i recreatiu en l'àmbit de l'antiga Silvi's. Document d'avanç. Gavà (Baix Llobregat). Febrer 2020.
- Document inicial estratègic del Pla especial d'assignació d'ús d'equipament esportiu i recreatiu en l'àmbit de l'antiga Silvi's. Gavà (Baix Llobregat). Gener 2020.

Consideracions. Es tracta d'un àmbit amb espais d'interès natural (Xarxa Natura) al seu voltant, que fa que tot i ser sòl urbà, sigui un àmbit amb sensibilitat ambiental alta. Hi ha una Zona Humida, amb l'estany de la Murtra, situada a 300 m de l'àmbit del Pla. Dintre de l'àmbit existeix una presència arbòria i arbustiva considerable. La pineda litoral que envolta aquest espai és una zona amb uns valors paisatgístics establerts en el Catàleg del paisatge. Clarament, el centre esportiu i recreatiu pot incrementar la freqüentació d'unes pinedes ambientalment sensibles. Les característiques actuals del Pla podrien afectar una part dels valors faunístics de la Xarxa Natura 2000.

Per tant, cal que el document d'abast indiqui els possibles efectes significatius que es puguin derivar de l'aplicació del Pla sobre aquesta zona, tenint en compte els aspectes esmentats. També cal que es plantegi com alternatives al projecte actual el fet de no executar-lo, o de construir edificis amb un màxim de dues plantes, de tal manera que no sobrepassin l'alçada de les pinedes.

2.1.2 INFORMES

Instal·lació d'activitats, obres i projectes

Informe sobre el Projecte constructiu per a la rehabilitació de la canonada d'impulsió del col·lector interceptor de Castelldefels, als termes municipals de Gavà i Castelldefels (OTAABA20190177-212-19), per a l'Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental de Barcelona del DTS

Informe sobre el Projecte constructiu de rehabilitació del col·lector Costa Gavà, dels termes municipals de Gavà i Viladecans (OTAABA20190176-200-19), per a l'Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental de Barcelona del DTS

Informe sobre el projecte de restauració de diferents trams de talussos d'una corredora del municipi de Gavà i dues del municipi de Viladecans, per al Parc Agrari del Baix Llobregat

Informe sobre el "Projecte d'obra civil per a la instal·lació de sistema de seguretat perimetral – Aeropuerto de Barcelona El Prat (exp. BCN-387/19)", per a l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Informe sobre el "Projecte d'obra civil per a la instal·lació de sistema de seguretat perimetral – Aeropuerto de Barcelona El Prat (exp. BCN-387/19)", per al Departament de Prevenció de Riscos Laboral, Medi Ambient i Qualitat de l'Aeroport de Barcelona El Prat

Informe de resposta a la sol·licitud d'autorització per a dur a terme els treballs necessaris per a restablir i assegurar el subministrament d'aigua, elèctric i de comunicacions de la Captació a la ITAM Llobregat (El Prat de Llobregat), per a ATL

Informe de resposta a la sol·licitud de permís del Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat per a dur a terme actuacions urgents sobre alguns punts de la xarxa i infraestructures de drenatge, als municipis de Gavà, Viladecans i Sant Boi de Llobregat, per al Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat

Informe sobre la necessitat de dur a terme de manera urgent la substitució de la comporta adjacent a la riera de Sant Climent, cantó Filipines – corredora de les Quadres, al TM de Viladecans, per al Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat

Informe sobre la necessitat de dur a terme de manera urgent la neteja de la corredora de can Sabadell, al TM de Viladecans, per al Parc Agrari del Baix Llobregat

Informe sobre la necessitat de dur a terme de manera urgent la substitució de la comporta adjacent a la riera de Sant Climent, cantó Remolar – corredora de de can Sabadell, al TM de Viladecans, per al Parc Agrari del Baix Llobregat

Informe sobre la NO afectació a Xarxa Natura 2000 de la reposició del tancament situat a sobre del niu de metralladora de la gola de la Ricarda, per a l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Informe de resposta a la consulta per a l'elaboració del document d'abast de l'estudi ambiental estratègic de l'Avanç del Pla especial urbanístic d'assignació d'ús d'equipament esportiu recreatiu en l'àmbit de l'antiga Silvi's, al terme municipal de Gavà (OTAABA20200056URB 074-20)

Informe de resposta a la sol·licitud de permís l'Ajuntament de Gavà per a dur a terme una actuació de desbrossada de la corredora de can Soberano, al TM de Gavà, per al Parc Agrari del Baix Llobregat

Informe sobre el projecte de "reparacions en el tancament perimetral de la finca la Ricarda dins la zona de servitud de protecció d'amplada 100 m al TM del Prat de Llobregat", en que es proposa reparar un tram de la tanca i el camí de servei de la parcel·la 11 del polígon 15 (referència cadastral 08168A015000110000RX) de l'espai natural protegit de la Ricarda, per al Servei del Litoral del DTS

Informe sobre projecte "reparacions en el tancament perimetral de la finca la Ricarda dins la zona de servitud de protecció d'amplada 100 m al TM del Prat de Llobregat", en que es proposa reparar un tram de la tanca i el camí de servei de la parcel·la 11 del polígon 15 (referència cadastral 08168A015000110000RX) de l'espai natural protegit de la Ricarda, en tant aquesta no és susceptible de causar efectes adversos apreciables sobre la Xarxa Natura 2000, de conformitat amb la Disposició addicional setena de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'Avaluació Ambiental, per a Inès Bertrand Marfà – J.Soria Abogados Asociados

Informe sobre el Projecte executiu de subministrament d'aigua a les dutxes de la Platja de la Roberta del Prat de Llobregat, per a l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Informe de prioritització de les actuacions proposades per l'ACA en el document "Avenç dels treballs d'actualització del projecte de drenatge de la Xarxa del Parc Agrari del Delta del Llobregat" de 29 de setembre de 2020, així com les propostes d'actuacions per millorar l'estat ecològic de les zones humides del delta del Llobregat receptores de la xarxa de drenatge, per a l'ACA

Informe previ sobre les obres de rehabilitació del centre de recepció de visitants de l'espai natural del Remolar-Filipines i el seu sistema de sanejament, per a l'Ajuntament de Viladecans

Informe de resposta a la sol·licitud de l'Ajuntament del Prat de Llobregat en referència a l'actuació de desbrossament i dragat del canal de la Bunyola des del camí de València 1010 m en direcció mar, per a l'Ajuntament del Prat

Informe de resposta sobre el Plec de Prescripcions Tècniques Particulars per a la contractació dels treballs de "Reparació de la conducció de fibra òptica de les instal·lacions de la Captació d'aigua de mar a la ITAM del Llobregat (2020-024) (TM del Prat de Llobregat), per a ATL

Informe sobre l'estat dels camins dels espais naturals del municipi del Prat de Llobregat que necessiten un arranjament del seu ferm, i anàlisi de prioritat i proposta tècnica, per a l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Informe de resposta a la Demarcació de Costes del Ministeri per a la Transició Ecològica sobre el projecte "reparacions en el tancament perimetral de la finca la Ricarda dins la zona de servitud de protecció d'amplada 100 m al TM del Prat de Llobregat", en que es proposa reparar un tram de la tanca i el camí de servei de la parcel·la 11 del polígon 15 (referència cadastral 08168A015000110000RX) de l'espai natural protegit de la Ricarda, per al Servei del Litoral del TES

Informe sobre el Projecte d'inundació amb un pou de l'aquífer profund a l'espai natural de cal Tet-ca l'Arana, al TM del Prat de Llobregat, redactat per Catalana de Perforacions per encàrrec de l'Ajuntament del Prat de Llobregat, l'octubre de 2020 amb motiu de l'inici de l'avaluació d'impacte ambiental simplificada, per a l'Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental a Barcelona del DTS

Gestió d'hàbitats per afavorir la biodiversitat

Informe sobre l'estat ambiental del canal de la Bunyola, per a l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Informe de resposta a la sol·licitud de fixació de les característiques d'una concessió d'aigües superficials a nom del Canal de la Dreta del Riu Llobregat, al terme municipal de Pallegà (Baix Llobregat), per a l'ACA

Informe sobre les afectacions del temporal Glòria als espais naturals protegits del municipi del Prat de Llobregat, per a l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Informe sobre les afectacions del temporal Glòria als espais naturals protegits del municipi de Viladecans, per a l'Ajuntament de Viladecans

Informe sobre la gestió de l'espai natural dels Reguerons – any 2019, per a l'Ajuntament de Viladecans

Informe sobre els resultats de les actuacions de control de fauna salvatge al espais naturals protegits realitzades per personal del Consorci, en base a l'autorització de 10 de juny 2020 emesa per la Direcció General del Polítiques Ambientals Medi Natural del DTS, per al Servei de fauna del DTS

Informe sobre l'estat de les platges protegides de Viladecans després del temporal marítim dels dies 22-24 octubre de 2019, per a l'Ajuntament de Viladecans

Protecció i compliment normativa zones protegides

Informe de resposta a la consulta sobre la titularitat de la concessió administrativa dels terrenys on es pretenen realitzar les obres de "restauració d'hàbitats i millora de l'equipament d'observació de fauna dels espais naturals del delta del Llobregat", per a Servei de Gestió del Litoral del DTS

Compatibilitat d'usos amb els valors naturals dels espais naturals

Informe sobre la Proposta de la distribució dels serveis de temporada per al 2020 en el terme municipal de Gavà, per al Servei de Costes del DTS

Informe sobre les afectacions a l'estany de la Murtra derivades dels canvis sobtats de nivell que provoca la gestió de les comportes per ús agrícola i l'EDAR, per a l'Ajuntament de Gavà

Informe sobre la sol·licitud d'AENA de podar 34 arbres en la capçalera 07R de l'aeroport de Barcelona per constituir obstacles per a la seguretat aèria i sobre la sega que s'ha de realitzar en la zona de llums d'aproximació de la mateixa capçalera 07 R per evitar que la vegetació tapi les llums (sol·licitud 20/01/20), per al Departament de Prevenció de Riscos Laborals, Medi Ambient i Qualitat de l'Aeroport de Barcelona – El Prat

Informe d'avaluació ambiental que determini l'adequació de les obres i usos del tancament perimetral per tinença de cavalls, una caseta de fusta i diverses gàbies amb aus de falconeria al règim d'especial protecció de l'espai (POLÍGON 14 PARCEL·LA 24), per a l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Informe en relació a la sol·licitud d'AENA sobre la sega que s'ha de realitzar en la zona de llums d'aproximació de la capçalera 07 R per evitar que la vegetació tapi les llums (sol·licitud 11/05/2020) per al Departament de Prevenció de Riscos Laborals, Medi Ambient i Qualitat de l'Aeroport de Barcelona – El Prat

Informe de conformitat sobre la retirada d'un hort il·legal situat en terrenys propietat d'AENA i classificats de Xarxa Natura 2000, per al Departament de Prevenció de Riscos Laborals, Medi Ambient i Qualitat de l'Aeroport de Barcelona – El Prat

Informe sobre el conreu i tinença de cavalls a cal Dalit, en zona de protecció especial – ZEPA, al TM El Prat de Llobregat (POLÍGON 14 PARCEL·LA 24), per a l'Ajuntament del Prat de Llobregat i Sr. Ondrej Vlach Sulek

Informe de resposta a les consultes prèvies sobre la viabilitat de l'emplaçament d'una planta solar fotovoltaica a l'Aeroport Josep Tarradellas Barcelona - El Prat, per a l'Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental de Barcelona del DTS

Informe sobre la Proposta de la distribució dels serveis de temporada per al 2021 en el terme municipal de Viladecans, per al Servei de Costes del DTS

2.1.3 SEGUIMENT D'ACTUACIONS EN EL MEDI

Manteniment de la xarxa hídrica / Parc Agrari del Baix Llobregat

El Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat, amb la col·laboració dels Ajuntaments, ha sol·licitat autoritzacions per a dur a terme actuacions de manteniment en corredors i pluvials de la zona agrícola de Viladecans, Gavà i El Prat, en trams inclosos en l'àmbit dels espais naturals protegits. Aquestes actuacions es concreten en desbrossades de la vegetació de les vores i/o dragatge de llots del fons.

El Consorci informa dels condicionants ambientals que cal tenir en compte en les actuacions que es realitzen, i que en general es concreten en:

- Període en el que es pot realitzar l'actuació: de l'1 d'agost al 30 de febrer, fora de l'època de nidificació.
- Garantir la no afectació de la vegetació de ribera d'interès (arbres o arbustos) dels marges dels canals.

Actuacions realitzades als diferents municipis

- Desbrossada de la corredora C-13 (parets de la Murtra), a Gavà.
- Col·locació de tub nou de pas de vall de drenatge al camí de la Caseta d'en Nicasi, a Gavà.
- Desbrossada de la corredora Principal C-1, a Gavà.
- Desbrossada per un marge i manteniment de punts puntuals de la corredora C-40 (de can Sabadell), a Viladecans.
- Reparació de la comporta adjacent a la Riera de Sant Climent, amb els treballs annexos, a Viladecans.
- Arranjament de la canalització de la conducció des de la comporta de la Riera de Sant Climent, mitjançant construcció de riosta de formigó armat amb col·locació de tapa de xapa de ferro, a Viladecans.
- Substitució de la comporta adjacent a la riera de Sant Climent, cantó Filipines, a Viladecans.
- Actuació de manteniment de la riera Roja, en el tram entre la C-32 i les Basses de can Dimoni, a Sant Boi.
- Desbrossada i dragatge del canal de la Bunyola des del camí de València, 1010 m en direcció mar, al Prat.

2.2 GESTIÓ DELS ESPAIS NATURALS

2.2.1 GESTIÓ DELS HÀBITATS

PASTURA DE PRATS HUMITS I JONQUERES

La pastura amb herbívors és una eina de gestió molt útil per mantenir oberts els prats inundables i controlar el creixement vegetal, l'acumulació de biomassa i el manteniment d'espais oberts i d'herba curta. Aquests espais, en inundar-se, esdevenen hàbitats de gran interès per a la fauna aquàtica, especialment les aus, que els aprofiten com a zones d'alimentació, refugi i reproducció.

La pastura als espais naturals del delta del Llobregat es du a terme amb ramats mixtos de cavalls, ovelles i cabres. L'activitat mixta d'aquests animals permet un millor control dels joncs, el canyís, les bogues i els esbarzers.

Els cavalls utilitzats són de raça Camarga, molt adaptada a la pastura en prats inundables i canyissars i, per tant, molt útils per al control del creixement de la vegetació. Les ovelles i les cabres, per contra, es mengen altres espècies que els cavalls gairebé no aprofiten i que són molt abundants, com ara els esbarzers i les mates de canya.

Els sectors on es du a terme la pastura, la càrrega ramadera i l'època més adequada, per tal de compatibilitzar les necessitats de gestió dels espais naturals amb les del ramat són definits, en cada cas, pel Consorci.

Les zones de pastura estan delimitades amb tancaments per evitar la dispersió dels ramats i limitar l'activitat a les zones designades. La revisió del bon estat d'aquests tancaments es fa periòdicament i, en el cas dels pastors elèctrics, cal comprovar diàriament que aquest funcioni.

RAMADERIA ESPAIS NATURALS DELTA LLOBREGAT. ANY 2020

ESPAI DE PASTURA	TIPUS DE RAMAT	ACORD
Maresma de les Filipines	Cavalls raça espanyola	Aprofitament Forest Remolar FINALITZAT L'ABRIL DE 2017
Prats de Cal Tet – Ca l'Arana	Cavalls raça Camarga i ramat mixt d'ovelles i cabres	Contracte entre Consorci i ramader
Prats dels Reguerons	Cavalls raça espanyola i ponis	Conveni entre FC Barcelona, Aj. de Viladecans i l'hípica Can Feliu

L'activitat de pastura es complementa amb el desbrossat i sega de la vegetació que no es mengen els ramats en tots aquells espais on es requereix.

Marina interior de cal Nani. 7,5 ha de superfície

Descripció de l'espai. Prat humit amb inundació temporal, amb dens bogar en els trams amb inundació més continuada i un gran sector d'antigues jonqueres de jonc agut al sud de la parcel·la.

Tipus de pastura. Permanent. La maresma està delimitada amb una tanca de fusta, i limita en gran part amb un dels itineraris. Compta amb un corral amb mànega per aïllar els animals quan cal fer vacunacions, desparasitació o cures.

Ramat any 2020. 7 cavalls de raça Camarga (1 mascle i 6 eugues)

Actuacions i valoració any 2020. Per ajudar a frenar l'expansió del canyís i la boga i crear superfícies fangoses i sense vegetació que son idònies per a l'alimentació i nidificació de moltes aus aquàtiques, aquest any s'ha tornat a llaurar i fresar una zona d'aquest espai. Un cop fresat, s'ha inundat una tercera part del prat amb l'aigua del canal.

Pastura amb cavalls a la Marina de cal Nani

Prats de la dreta de l'estany. 10 ha de superfície

Descripció de l'espai. Espai ocupat majoritàriament per prats inundables, restes d'antigues jonqueres i una petita pineda litoral.

Tipus de pastura. Permanent. La zona de pastura (un sector de 10 ha) està delimitat amb una línia de pastor elèctric (2 línies de cable) que recorre tot el contorn.

Ramat any 2020. Ramat mixt d'ovelles, cabres i cavalls, amb 70 ovelles, 14 cabres i 6 cavalls.

Actuacions i valoració any 2020. Pastura amb un ramat mixt per fer més efectiu el control de la vegetació de l'espai. Amb l'objectiu d'afavorir les condicions del terreny per a la fauna aquàtica, sobretot durant la primavera, es va llaurar i fresar una part de l'espai.

Península del Sabogal. 3 ha de superfície

Descripció de l'espai. Aquest espai es divideix en dos sectors, una part més estreta que entra a l'estany en forma de península i que està ocupada per un prat humit d'herba curta, i una part interior amb un mosaic de jonqueres i herbassar ruderal. En aquest espai es van recuperar els prats humits a partir de l'arrencat amb maquinària d'una part de les jonqueres l'any 2016.

Tipus de pastura. No permanent.

Ramat any 2020. Ramat mixt d'ovelles i cabres.

Actuacions i valoració any 2020. Es pastura amb 2 objectius: mantenir arranada la vegetació del sector més estret de la península, que és una excel·lent zona de descans i nidificació de les aus aquàtiques; i millorar la supervivència dels xais quan hi ha naixements, ja que és una zona on poden estar tranquil·les les mares i cries i on no hi ha tanta pressió de depredadors com la guineu.

Pastura amb ovelles a la península del Sabogal

Espai natural del Remolar - Filipines

Descripció de l'espai: Maresma de les Filipines, recuperada com a prat humit al 2016 mitjançant l'actuació d'arrencat amb maquinària d'una part de jonqueres.

Tipus de pastura. Permanent, amb alternança.

El sector superior, de 14,5 ha, es pastura durant l'època de nidificació de les aus aquàtiques (de març a setembre) i el sector inferior, de 32 ha, on es concentren la

major part de nius (en especial a les illes) en època de nidificació, es pastura durant la tardor – hivern. Aquesta alternança, a més, permet la recuperació de la vegetació pasturada en cada període. Atès que són superfícies molt grans i que els cavalls pasturen de forma extensiva, aquests seleccionen la vegetació que més els agrada en cada moment però deixen de menjar la resta.

D'aquesta manera, el jonc agut (*Juncus acutus*) ha colonitzat gran part de la maresma o espècies exòtiques invasores com la *Coniza sumatrensis*, *Aster squamatus* o *Xanthium echinatum* s'han estès molt per la maresma.

Sector superior (14,5 ha)

Sector inferior (32 ha)

Ramat any 2020. Cavalls de raça espanyola: 12 cavalls (11 eugues i 1 mascle).

Actuacions i valoració any 2020. Tot i que un dels grups més afavorits per la pastura en aquest espai és el dels ànecs, sobretot dels ànecs hivernants, ja que hi troben una zona oberta on poder descansar i menjar, el cavall de raça espanyola no és el que millor s'adapta a les zones inundables i a menjar plantes aquàtiques. En els propers anys està previst inundar de forma controlada una bona part de la maresma durant gran part de l'any i, per tant la pastura estarà restringida als mesos estivals i es podrà fer amb grans ramats d'ovelles i cabres o bé amb cavalls de raça Camarga.

Atès que l'aprofitament del forest subscrit amb el Departament d'Agricultura va finalitzar el juny de 2017, el Consorci ha instat en diverses ocasions a la propietat del ramat a abandonar l'espai natural, per poder desenvolupar una pastura més adequada i eficient, però a data d'avui el ramat encara continua pasturant.

Descripció de l'espai: A principis dels anys 80, aquest espai estava format majoritàriament per prats humits, que s'inundaven periòdicament amb les pluges. Al començament dels anys 2000, a més, també era gestionat per un ramat d'ovelles. Un cop va desaparèixer aquesta activitat i no tenir relleu, les jonqueres de jonc agut han anat ocupant una gran part de l'espai i, des de fa uns

cinc anys, s'intenta recuperar els prats humits amb la pastura mitjançant cavalls, però aquests no es mengen els joncs sinó són prèviament segats o cremats.

Fins l'agost de 2020, l'espai estava dividit en parcel·les separades per línies de cable elèctric per tal de regular la càrrega ramadera en cada sector i en cada moment, però la gestió de la jonquera mitjançant la pastura i alguna crema puntual es va constatar que era ineficient i que aquesta espècie continuava guanyant terreny.

Per aquest motiu, l'agost de 2020 es va procedir a l'arrencada de joncs amb excavadora en una bona part de l'espai amb la finalitat de recuperar els prats:

Parcel·les on s'ha actuat.

Arrancada de joncs amb maquinària al Reguerons.

Tipus de pastura. Permanent, amb càrrega ramadera variable en cada sector de l'espai, cosa que permet concentrar la pressió en els sectors que convingui.

Ramat any 2020. El nombre màxim de caps de bestiar que han pasturat aquest any ha estat de 19 (7 eugues, 9 ponies, 2 rucs i 1 vaca).

Actuacions i valoració any 2020. Fins l'agost de 2020, l'espai estava dividit en parcel·les separades per línies de cable elèctric per tal de regular la càrrega ramadera en cada sector i en cada moment, però la gestió de la jonquera mitjançant la pastura i alguna crema puntual es va constatar que era ineficient i que aquesta espècie continuava guanyant terreny. Per aquest motiu, l'agost de 2020 es va procedir a

l'arrencada de joncs amb excavadora en una bona part de l'espai amb la finalitat de recuperar els prats:

TANCAMENTS DE PLATGES ZEPA

La regressió litoral és un fenomen que va en augment al litoral del Delta i afecta, de forma especial, els ecosistemes dunars. A banda de l'erosió de les platges, els temporals malmeten els tancaments de les zones dunars que impedeixen l'accés de persones i gossos, dificultant enormement la seva conservació.

Aquests tancaments es realitzen a finals d'hivern, abans de l'inici de l'època de nidificació dels ocells però, tenint en compte la regressió de les platges, no és fins ben entrada la primavera, quan es restaura mínimament l'amplada i el perfil de les platges, que es pot fer un tancament efectiu.

L'any 2020 hi ha hagut diversos temporals que han malmès de forma important els tancaments de les platges protegides i han erosionat el front predunar i dunar. Per sobre de tots, el temporal Glòria (gener) va erosionar i malmetre una bona part de la platja i la zona dunar i va arrencar una gran part de la palissada que limita les platges.

Palissada de la platja de la Roberta afectada pel temporal Glòria. Gener 2020

Tancament amb palissada de la platja de la Roberta

L'any 2019 es va realitzar el tancament del perímetre d'una parcel·la de 3.700 m², (parcel·la 5), amb palissada de fusta per tal d'evitar l'accés de persones i gossos.

L'any 2020 es van tancar dues parcel·les més, la 1 (3.070 m²) i la 12 (4.860 m²).

Parcel·la de la platja Roberta delimitada amb palissada i cartell informatiu

Parcel·la de la platja Roberta delimitada amb palissada i cartell informatiu

ZONES DE NIDIFICACIÓ

Illa dels collblaus a Cal Tet

L'illa de la llacuna de cal Tet, anomenada "illa dels collblaus", va ser condicionada l'any 2018 per acollir poblacions d'aus nidificants, entre elles la Gavina corsa. L'any 2020 es va tancar amb un cable elèctric per impedir l'entrada de depredadors com la guineu o com el senglar. Tot i amb això, no es va instal·lar cap au aquàtica nidificant.

Bassa dels Reguerons

Els anys 2015 i 2016 es van instal·lar plataformes de canyes per afavorir la nidificació dels cames llargues (*Himantopus himantopus*), un ocell limícola amb poques zones al delta aptes per a la seva nidificació, degut sobre tot a la presència de depredadors terrestres. L'any 2020, en les restes encara existents d'aquestes plataformes, no es va instal·lar cap parella nidificant i només una parella va poder niuar al marge de la bassa.

Illa de les perdius de mar a cal Tet

L'any 2020 es va desbrossar l'illa i es va instal·lar cable elèctric. Es van reproduir 5 parelles de cames llargues. La resta de parelles es van desplaçar a la península del Sabogal, on van niar un total de 13 parelles.

Illà de la bassa permanent de la platja de ca l'Arana

L'any 2018 es van crear unes illes a la bassa permanent de la platja de ca l'Arana, però el temporal Glòria el gener de 2020 va reduir dràsticament la bassa dividint-la a dues basses més petites. Malgrat aquesta pèrdua de terreny, almenys dues parelles de corriol camanegre van niar en aquesta zona de la platja de ca l'Arana.

Marina de cal Nani i prats de Cal Tet

La marina de cal Nani i els prats de cal Tet son espais que s'inunden de forma controlada a partir de les aigües de desguàs agrícola del canal de reposició del Sabogal. Aquesta inundació permet la presència de moltes espècies de fauna aquàtica (ocells, amfibis, invertebrats...) però, alhora, provoca un creixement excessiu de vegetació higròfila, especialment la boga, que acaba recobrint la major part de la superfície eliminant les condicions de prat d'herba curta que tant productius són per a

la fauna. Per evitar això, cada any s'avalua la necessitat de fer un llaurat i fresat amb tractor, en alguns sectors d'aquests dos espais.

El mes de març de 2020 s'han llaurat 30.000 m² de la Marina de cal Nani.

Llaurat dels Prats de Cal Tet

2.2.2 MANTENIMENT, NETEJA I CONDICIONAMENT DELS HÀBITATS

El manteniment i condicionament d'hàbitats l'ha dut a terme personal del Consorci amb la col·laboració d'un equip contractat per l'Ajuntament del Prat de Llobregat per al manteniment dels espais naturals del Riu i de l'AMB per al manteniment i neteja de l'espai natural de la Murtra.

Els equips treballen en jornades de 7 hores. En el cas de les tasques que no ocupen tota una jornada, les sessions s'han agrupat per fer jornades completes, com és el cas de la neteja dels espais.

En el quadre següent no s'inclou la feina realitzada pel personal propi del Consorci ni la dels operaris o tècnics dels Ajuntaments.

RESUM DE LES FEINES REALITZADES. JORNADES (*). ANY 2020

FEINES DE MANTENIMENT REALITZADES AL PRAT DE LLOBREGAT

TIPUS DE FEINA	JORNADES (7h)
Manteniment d'itineraris d'ús públic i camins d'accés	44
Condicionament d'hàbitats (segues i desbrossats de canyissars, jonqueres, prats, illes i penínsules)	34
Manteniment de tancaments (tanques perimetrals, delimitació itineraris i espais dunars i pastors elèctrics)	29
Manteniment espais periurbans	17
Manteniment nou vial peatonal - bicis passeig marítim	16
Manteniment equipaments (aguaites, miradors...), el mobiliari i la senyalització	14
Manteniment de canals	13
Manteniment i gestió Pineda can Camins	9
Retirada vegetació exòtica	7
Manteniment tancament platges	6
Manteniment dels calaixos de depuració de Cal Tet	5
Neteja d'espais	4
Manteniment tancaments per a la pastura	3
NOMBRE TOTAL JORNADES	201

El buidat de papereres dels itineraris, la neteja de l'àrea d'estada i del punt d'informació no estan inclosos.

FEINES DE MANTENIMENT REALITZADES A VILADECANS

TIPUS DE FEINA	JORNADES (7h)
Manteniment d'itineraris d'ús públic i camins d'accés	21
Neteja d'espais i buidat papereres	9
Manteniment dels equipaments (aguaites, miradors...) i la senyalització	5
Manteniment de tancaments (tanques perimetrals, delimitació itineraris, espais dunars i pastors elèctrics)	4
Manteniment tancaments per a la pastura	1
Retirada vegetació exòtica	1
NOMBRE TOTAL JORNADES	41

FEINES DE MANTENIMENT REALITZADES A SANT BOI DE LLOBREGAT

TIPUS DE FEINA	JORNADES (7h)
Neteja general i buidat papereres	3
Manteniment d'itinerari, zona estada i miradors (sega i desbrossats)	3
Canvi pantalles de canyís	1
NOMBRE TOTAL JORNADES	7

FEINES DE MANTENIMENT REALITZADES A GAVÀ

TIPUS DE FEINA	
Neteja del marge dret de la Murtra	Aj. de Gavà
Manteniment del marge esquerre de la Murtra	AMB

Manteniment dels itineraris d'ús públic i camins d'accés

Objectiu. Mantenir i condicionar la xarxa d'itineraris d'ús públic i els camins d'accés als espais naturals i als equipaments.

Passera d'accés a l'aguait del Sabogal

Tasques. Segar dels marges, esporga d'arbres i arbustos que dificulten el pas, reparació dels trams delimitats amb corda i estakes. Recollida de deixalles i buidatge de papereres. Manteniment de la senyalització.

El manteniment del ferm dels camins i el tapat de bassals el duen a terme els ajuntaments corresponents a petició del Consorci.

Manteniment dels equipaments i la senyalització

Objectiu. Mantenir i reparar els equipaments i el mobiliari d'ús públic (aguits, torres d'observació, pantalles-mirador, miradors elevats, àrees d'estada, tancaments, ponts, bancs, papereres) i la senyalització.

Tasques. Inspecció detallada de l'estat dels equipaments, el mobiliari i la senyalització. Les inspeccions es realitzen setmanalment i, en el cas dels equipaments més freqüentats, la inspecció és diària. En el cas de desperfectes lleus, la reparació la duu a terme el personal del Consorci o el personal del pla d'ocupació municipal. En el cas de desperfectes greus o majors, la duen a terme els serveis municipals de manteniment o, si es requereix, es contracta un servei extern.

Aguait del Sabogal

Condicionament d'hàbitats

Objectiu. Mantenir i recuperar els prats i espais oberts, com a hàbitats amb elevada biodiversitat, i controlar l'expansió de les espècies vegetals més colonitzadores, com el canyís i el jonc marí, que empobreixen les comunitats vegetals. Aquestes feines de gestió de la vegetació permeten mantenir la diversitat vegetal i crear espais per a l'alimentació, repòs i nidificació de la fauna aquàtica (aus, amfibis, insectes, mol·luscs, crustacis etc).

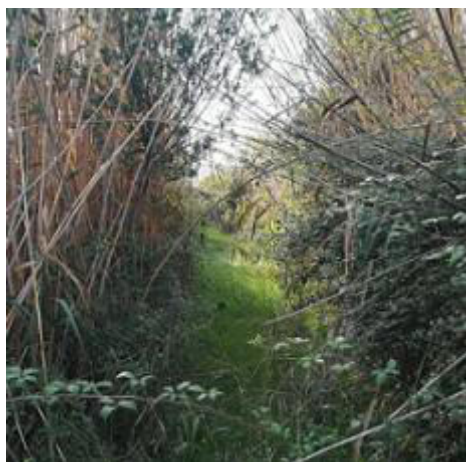
Sega de vegetació a la península del Sabogal (estany de Cal Tet).

Tasques. Segues i desbrossats periòdics d'alguns prats, herbassars, canyissars i jonqueres; segues d'illes i penínsules a l'estany de Cal Tet i Maresma del Remolar. En els espais sensibles, aquestes actuacions es realitzen fora del període de nidificació.

Manteniment dels calaixos de depuració de Cal Tet

Objectiu. Mantenir els calaixos de depuració de Cal Tet, un aiguamoll de 17 ha dividit en 10 cel·les o calaixos, que ha esdevingut un espai molt valuós per a la nidificació de diverses espècies d'aus aquàtiques, algunes d'elles molt escasses a nivell local com l'agró roig, la polla blava o el martinet menut.

Tasques. Desbrossat i neteja dels camins interiors. Aquesta feina es va fer amb tractor i la va dur a terme l'Ajuntament del Prat.

Camí central dels calaixos de depuració abans i després de ser desbrossat amb tractor de l'Ajuntament del Prat. 2020

Manteniment de la Pineda de Can Camins

Objectiu. Mantenir i recuperar l'hàbitat de la pineda de Can Camins donat el seu valor i biodiversitat.

Tasques. Retirada de biomassa seca, eliminació de vegetació exòtica, retirada de capçades d'arbres tombats, protecció de les poblacions d'orquídies de la depredació dels senglars i aclarides en zones amb alta densitat de rebrots.

Manteniment dels tancaments

Objectiu. Mantenir en bon estat els tancaments instal·lats. Els tancaments són imprescindibles per garantir la compatibilitat de la conservació dels espais i la seva biodiversitat amb l'ús públic, per evitar la depredació de la fauna protegida i de flora vulnerable, i per delimitar les zones de pastura.

Estakes i cordes. Marges dels itineraris que recorren per dins les zones protegides i a les zones dunars de les platges.

Tanques metàl·liques, en espais molt sensibles. Pinedes litorals.

Pastor elèctric. Al voltant dels prats rics en orquídies i zones de nidificació d'aus aquàtiques per impedir la depredació per part de senglars i guineus; així com al voltant de les zones amb pastura.

Tanca fixa de fusta. Zones amb pastura. Resulten més costoses en la seva implementació, però requereixen menys manteniment.

Palissada de fusta. Platges de la Roberta, Remolar-Prat i cal Francès. Serveixen per impedir de forma efectiva l'accés de persones i gossos a l'espai dunar.

Tasques. Reparació de mecanismes, substitució d'elements malmesos, i en el cas dels cables elèctrics, comprovació diària del pas de corrent, i reparació o sega de la vegetació del voltant si és necessari. Pel que fa al tancament per delimitar zones de pastura, la reparació ha de ser immediata per tal impedir la sortida del bestiar.

Pastor elèctric al voltant d'un camp d'orquídies i tanca fixa de fusta en zona de pastura

Manteniment de la xarxa de canals

Objectiu. Mantenir en bon estat la xarxa de canals que distribueixen l'aigua per facilitar la regulació de la inundació dels prats humits i jonqueres dels espais naturals del Riu.

Neteja canal d'inundació. Prats de cal Tet.

Tasques. Control de la vegetació aquàtica de la llera i manteniment de les comportes de regulació del pas d'aigua. Aquestes feines les realitza el personal del Consorci. El manteniment de les corredores, canals pluvials, regs i rieres, el duen a terme els Ajuntaments i el Parc Agrari.

Retirada de vegetació exòtica invasora

Objectius. Reduir l'impacte negatiu en les comunitats vegetals i la fauna pròpia del Delta que produeix la presència d'espècies vegetals exòtiques amb caràcter invasor.

Tasques. Retirada de vegetació exòtica invasora en els espais més sensibles i on hi ha més presència, com són les pinedes litorals, els espais dunars de les platges i les zones ruderalitzades. Aquest esforç es centra en les espècies més problemàtiques, com ara el plomall de la Pampa (*Cortaderia selloana*), el lligabosc del japó (*Lonicera japonica*), el Seneci del Cap (*Senecio tamoides*), la Iuca (*Yucca*), l'Ungla de gat (*Carpobrotus sp.*), l'Onagra (*Oenothera biennis*) o la Gazània (*Gazania sp.*) entre moltes altres.

Aquestes feines les va realitzar de forma manual personal dels plans d'ocupació dels ajuntaments. A més, també s'organitzen jornades de voluntariat corporatiu en les que col·laboren empreses per dur a terme aquestes tasques, que es concentren a la pineda de Can Camins, la pineda del Remolar i a les zones dunars. Aquest any, degut a la pandèmia de la Covid-19 no s'han fet accions de voluntariat.

Retirada de Gazania sp. Platja de la Roberta (El Prat)

Al municipi del Prat de Llobregat, la feina de l'equip del pla d'ocupació s'ha concentrat a l'espai de Cal Tet – Ca l'Arana.

Pel que fa al Remolar-Filipines cal recordar que fa cinc anys es va fer una retirada amb maquinària de totes les plantes exòtiques de l'entorn dels itineraris de la Maresma i que, des d'aleshores, es van retirant els propàguls que rebroten.

Totes les restes vegetals arrencades es porten a la deixalleria per al seu compostatge, per tal de no alterar les característiques del sòl dels espais protegits.

Manteniment d'espais periurbans o no protegits

Objectiu. Vetllar per mantenir els criteris de conservació i coherència amb els espais protegits també en el medi periurbà o espais verds que els envolten i que no formen part de la XN2000, sobre tot en el moment de definir les actuacions.

Tasques. Assessorament per a la plantació de planta arbustiva autòctona i les actuacions forestals en els espais periurbans. Aquest any s'ha treballat, també, en el manteniment del tram de carril-bici i de vianants del passeig marítim de la platja.

2.2.3 SEGUIMENT DEL FUNCIONAMENT I DE LA QUALITAT DELS ECOSISTEMES AQUÀTICS

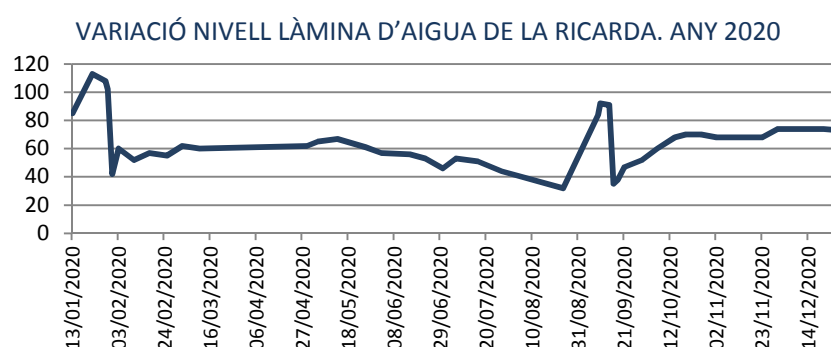
Seguiment del nivell de les masses d'aigua i el freàtic

Seguiment de la cota de la làmina d'aigua d'algunes masses d'aigua. Es fa mitjançant la lectura setmanal o diària, segons l'espai, de la cota del nivell de l'aigua en unes escales limnimètriques fixes instal·lades als següents espais: estany de cal Tet, calaixos de depuració, estany de l'Illa, estany de la Ricarda, Maresma de les Filipines, Estany del Remolar, Riera de Sant Climent, Corredora de can Sabadell i estany de la Murtra (sensor de nivell instal·lat l'any 2019).

Seguiment de piezòmetres de l'aqüífer superficial en dos espais. Es mesura mensualment el nivell freàtic en 7 piezòmetres al voltant de l'estany de la Ricarda i 3 a l'aiguamoll dels Reguerons.

Estany de la Ricarda

- Gestió de l'entrada nocturna d'aigua de reg del canal de la dreta del riu a l'estany, mitjançant la pluvial Pc66, la qual es va iniciar el febrer de 2016 amb la col·laboració del Canal de la dreta del Llobregat. Enguany s'han aportat 77.900 m3.
- Seguiment mensual de la xarxa de 7 piezòmetres de l'aqüífer superficial que voregen l'estany, per obtenir informació de l'oscil·lació del nivell freàtic en aquest espai i la seva relació amb el nivell de l'estany.
- Seguiment setmanal del nivell de l'estany, mitjançant l'escala limnimètrica situada a l'embarcador.

Variació nivell de la làmina d'aigua de la Ricarda - 2020 (cm sobre el nivell del mar)

Com es pot veure a la gràfica, el nivell ha oscil·lat entre un mínim de 32 cm a l'agost i un màxim de 113 cm al mes de gener. El 28 de gener (després del temporal Glòria) i el 15 de setembre l'estany va assolir els 126 i 109 cm respectivament sobre el nivell del mar i es va poder obrir la gola amb una retroexcavadora. L'estany va estar 2 dies desguassant al mar.

Estany de la Ricarda

Seguiment de la qualitat de les masses d'aigua

Seguiment d'indicadors fisicoquímics. Des de l'any 2007 s'estan es monitoritzen regularment els paràmetres definidors de la qualitat de l'aigua (oxigen, nutrients, terbolesa, salinitat, clorofil·les, matèria orgànica) en 25 masses d'aigua (19 aiguamolls, 5 canals i el Riu) en el marc del Programa Integral de Control del Medi Aquàtic, PICMA.

Seguiment d'indicadors biològics. Es basen en la presència de plantes macròfites a les masses d'aigua (plantes aquàtiques totalment submergides), ja que són espècies que depenen totalment de la transparència, concentració de nutrients i recobriment d'algues filamentoses de la massa d'aigua i, per tant, són bons indicadors de la seva qualitat i estat tròfic. A més de la presència de les macròfites, aquest indicador també té en compte la presència d'animals herbívors exòtics (com la carpa i el cranc de riu americà) i de plantes aquàtiques exòtiques. Els indicadors biològics es mesuren des del 2009.

Actualment es disposa d'una sèrie de 12 anys (2009 – 2020) de dades que permeten entre d'altres, destacar problemàtiques de qualitat importants i proposar mesures correctores. En aquesta memòria es presenten les dades dels darrers 5 anys (2016-2020). *Per a períodes anteriors, cal consultar es les memòries anteriors disponibles al lloc web.*

L'anàlisi de les mostres d'aigua per al control fisicoquímic el realitza el laboratori de l'empresa municipal Aigües del Prat, SA. La recollida de mostres i les anàlisis de camp les duu a terme el personal del Consorci.

El seguiment i anàlisi dels indicadors biològics el duu a terme l'equip d'investigació del Departament d'Ecologia de la UB, en conveni amb l'Ajuntament del Prat (seguint els criteris que determina la Directiva Marc de l'Aigua).

El Consorci fa el monitoratge d'altres indicadors de la qualitat dels ecosistemes aquàtics com són el seguiment de les aus aquàtiques nidificants i hivernants, els resultats dels quals s'expliquen a l'apartat de seguiment de la biodiversitat.

Els punts de mostreig fisicoquímics estan distribuïts pels quatre municipis que integren el Consorci: bassa de ca l'Arana, estany de cal Tet, bassa de cal Bitxot, canyissars de depuració del Riu, estany de la Ricarda (superfície i fondària), estany de la Magarola, estany del Remolar (superfície i fondària), bassa dels Pollancre, bassa dels Fartets, braç de la Vidala, riera de Sant Climent, estany de la Murtra, bassa dels Reguerons, bassa platja ca l'Arana, estany de la Roberta, bassa gran de can Dimoni, bassa de can Camins, bassa del Parc Litoral, canal de la Bunyola, canal de la Vidaleta, corredora de

can Sabadell, canal de reposició del Sabogal, entrada aigua a estany Ricarda i Riu Llobregat (al pont de Mercabarna). La periodicitat de mostreig és trimestral.

En el moment d'agafar les mostres es mesuren al camp alguns paràmetres amb una sonda multiparamètrica YSI-556-MPS (temperatura, pH, conductivitat, oxigen, sòlids dissolts i potencial REDOX) a 25 cm de la superfície de l'aigua, i es mira l'aspecte de l'aigua i la cota del nivell de l'aigua en els casos que hi ha escala limnàmica.

Els indicadors biològics es calculen en 13 masses d'aigua.

El laboratori d'Aigües del Prat analitza els següents paràmetres: amoni, nitrats, terbolesa, fòsfor total, fosfats, clorurs, matèries en suspensió, clorofil·les a,b i c i *Escherichia coli* (indicador de contaminació fecal).

La descripció dels paràmetres utilitzats per a la valoració dels indicadors BIO i FQ es pot consultar a les memòries anteriors.

Els llindars de valors de cada paràmetre per tal de valorar els indicadors FQ i BIO són els següents, en base a 5 categories de qualitat:

		MOLT BO		BO		MODERAT		DOLENT		MOLT DOLENT
INDICADORS FQ										
Fòsfor total TP (µg/l)	0		30		50		100		150	
Fosfats (mg/l)	0		0,1		0,5		1		2	
Clorofil·la a (µg/l)	0		10		20		30		50	
Nitrats N-NO ₃ (mg/l)	0		0,4		0,6		1,2		1,8	
Amoni N-NH ₄ ⁺ (mg/l)	0		0,1 2		0,18		0,36		0,54	
Terbolesa (M.E.S. mg/l)	0		25		35		50		100	
INDICADORS BIO										
Tipus de vegetació		Caròfits		Caròfits		Nimfèids		Indistint		Absència
Diversitat (nº esp.)		> 7		> 7		6 - 3		2 - 1		0
Abundància (recob.)		10-70%		10-70%		> 70%		< 10%		0
Plantes introduïdes		Absència		Absència		Puntual		Extens		Extens
Herbívors introduïts		Absència		Absència		1 espècie		2 espècies		2 espècies

L'avaluació dels indicadors es fa amb un valor numèric segons el seu nivell de qualitat particular. La mitjana dels cinc valors numèrics ens donarà la puntuació dels indicadors FQ i dels indicadors BIO.

VALORACIÓ DE CADA PARÀMETRE		VALORACIÓ DE CADA INDICADOR
Nivell de qualitat	Puntuació	Puntuació
Molt bo	4	> 3,4
Bo	3	> 2,5 - 3,4
Moderat	2	> 1,5 - 2,5
Dolent	1	> 0,5 - 1,5
Molt dolent	0	≤ 0,5

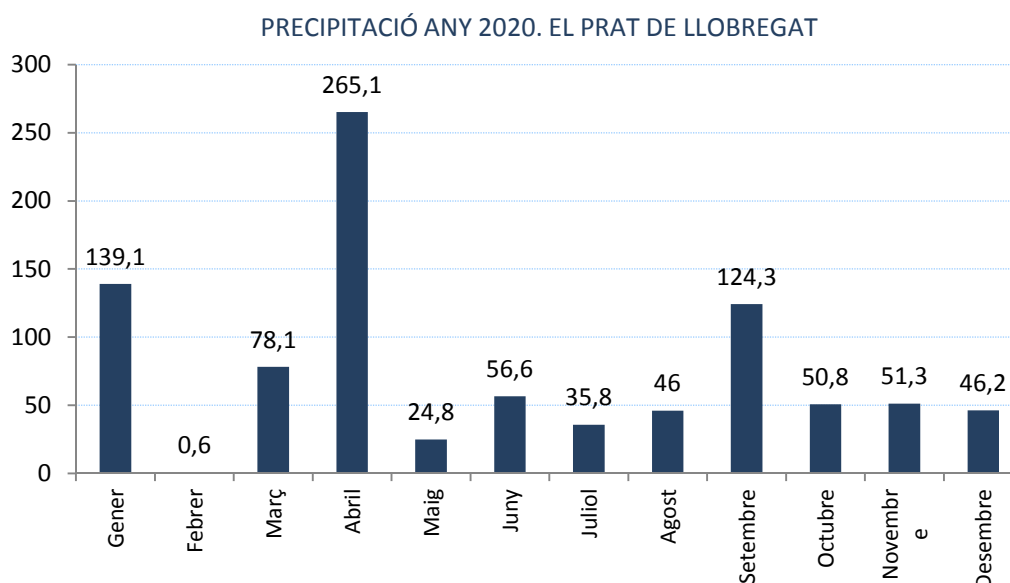
Finalment, l'avaluació de l'estat ecològic general de cada massa d'aigua es fa creuant la valoració dels dos tipus d'indicators, on tenen més pes el indicators BIO, i el resultat es presenta a la taula següent:

ESTAT ECOLÒGIC GENERAL		VALORACIÓ INDICADORS FÍSICOQUÍMICS			
		Molt bo	Bo	Moderat	Dolent
VALORACIÓ INDICADORS BIOLÒGICS	Molt bo	Molt bo	Molt bo	Bo	Moderat
	Bo	Bo	Bo	Moderat	Moderat
	Moderat	Moderat	Moderat	Moderat	Moderat
	Dolent	Dolent	Dolent	Dolent	Dolent
	Molt dolent	Molt dolent	Molt dolent	Molt dolent	Molt dolent

A continuació es presenten els resultats per al 2020 dels indicators fisicoquímics (FQ en endavant) i biològics (BIO en endavant) i la valoració de l'estat ecològic, a les masses d'aigua on es calculen els dos tipus d'indicators.

La qualitat de l'aigua de les masses d'aigua està directament relacionada amb la Pluviometria, tant pel volum de precipitació com la seva distribució en el temps.

El 2020 ha estat un any molt plujós, amb un total anual de 918,7 l/m² (la mitjana anual al Prat de Llobregat és de 626 l/m²), amb màxims al gener (temporal Glòria) i a l'abril, que van caure grans pluges. La resta de l'any ha mantingut una precipitació relativament uniforme, amb poca pluja a la tardor:

Estany de cal Tet

L'estany de cal Tet és una de les principals masses d'aigua del delta del Llobregat, tant per la seva superfície (15 ha) com per la important biodiversitat que acull, en especial pel que fa a les poblacions hivernants i nidificants d'aus aquàtiques.

Aquest estany va patir un procés d'eutrofització progressiva des de la seva creació (any 2002) que va culminar a finals del 2007, en que van desaparèixer la totalitat d'herbassars submergits de macròfits i l'aigua va esdevenir molt tèrbola per l'elevada concentració de fitoplàncton, a causa de l'aportació a l'estany d'aigua del tractament terciari de l'EDAR. Al 2011 es va tancar l'entrada d'aigua regenerada de l'EDAR a l'estany fet que va permetre una certa recuperació dels prats de macròfits (només amb una espècie) i que l'estany sortís de la fase fosca.

La conductivitat mitjana de l'estany ha estat de jana de 2.553 uS/cm, amb un màxim de 3.250 uS/cm al gener i un mínim de 1.540 uS/cm al novembre. Aquesta valor representa un descens en relació al 2019, quan es va donar un valor mitjà de 3.086 uS/cm.

Hi ha un punt de mostreig Físicoquímic (FQ) i 8 punts de mostreig biològic.

Resultats dels indicadors biològics i físicoquímics, i la valoració de l'estat ecològic:

		2016	2017	2018	2019	2020
Tipus de vegetació	Valor	Elodeids (32,5% filamentoses)	Elodeids (4% filamentoses)	Elodeids (13% filamentoses)	Elodeids (19% filamentoses)	Absència
	Categoria	1	2	2	2	0
Diversitat	Valor	2	2	2	4	0
	Categoria	1	1	1	2	0
Abundància	Valor	85	87	81	64	0
	Categoria	4	4	4	3	0
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívoros introduïts	Valor	2 sp.	2 sp	2 sp	2 sp	2 sp
	Categoria	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
VALORACIÓ BIO		2	2,2	2,2	2,2	0,8
M.E.S (mg/l)	Valor	23,8	83,5	80,2	17	40,5
	Categoria	4	1	1	4	2
Amoni (mg/l)	Valor	0,14	0,04	0,04	0,13	0,07
	Categoria	3	4	4	3	4
Nitrats (mg/l)	Valor	2,9	0,7	0,7	0,17	0,53
	Categoria	0	2	2	4	3
P Total (ug/l)	Valor	105	395	225	66,7	300
	Categoria	1	0	0	2	0
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	7,9	7,4	12,1	5,3	12,24
	Categoria	4	4	3	4	3
VALORACIÓ FQ		2,4	2,2	2,0	3,4	2,4
ESTAT ECOLÒGIC		MODERAT	MODERAT	MODERAT	MODERAT	DOLENT

Aquest any 2020 la **valoració biològica** ha passat de **moderada a dolenta** (valoració de 0,8) Aquest valor bé donat per l'absència de macròfits, la presència d'herbívoros introduïts i l'absència de plantes introduïdes. La comunitat de macròfits de Cal Tet ha patit una davallada dràstica respecte a anys anteriors, en els quals era una de les zones mostrejades al delta amb una major diversitat, havent millorat fins i tot entre 2018 i 2019.

La **valoració fisicoquímica** ha tornat a ser moderada havent baixat un punt en relació a l'any 2019. L'augment de la terbolesa, dels nitrats i de la clorofil·la són els responsables d'aquesta baixada de 3,4 a 2,4.

L'**estat ecològic**, que pondera aquests dos indicadors, ha baixat de moderat a **dolent** a causa del descens tant de la valoració biològica com de la fisicoquímica.

Bassa de la platja de ca l'Arana

Aquesta bassa d'aigües permanents està situada al bell mig de la platja i, com és lògic, té una gran influència marina que provoca unes condicions de salinitat úniques als aiguamolls del Delta. Enguany la conductivitat mitjana ha estat de 39.114 uS/cm, sent, per tant, una bassa hiperhalina. Les aigües estan oxigenades i, en ser somera i no tenir molta acumulació de matèria orgànica, no presenta anòxia al fons.

El temporal Glòria de finals de gener de 2020 va tenir un gran impacte sobre la llacuna, colmatant-la gairebé del tot (veure fotos) i produint també l'entrada d'un gran volum de restes de canyar i de residus sòlids urbans al sistema. Aquests efectes eren encara ben visibles en el moment de dur a terme el mostreig, fet que va obligar a desplaçar el tradicional punt de mostreig cap al marge més allunyat del mar, per intentar cercar la major replicabilitat possible.

Regressió de la bassa de la platja de Ca l'Arana (2019 – 2020)

Es fa un punt de mostreig FQ i 2 punts de BIO.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors (biològics i fisicoquímics) i la valoració de l'estat ecològic són:

		2016	2017	2018	2019	2020
Tipus de vegetació	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	0	0	0	0	0
Diversitat	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Abundància	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor	0 sp	0 sp	0 sp	0 sp	0 sp
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
VALORACIÓ BIO		1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
M.E.S (mg/l)	Valor	23,8	21,8	17	29	19
	Categoria	4	4	4	3	4
Amoni (mg/l)	Valor	0,1	0,68	0,05	0,09	0,08
	Categoria	4	0	4	4	4
Nitrats (mg/l)	Valor	4,2	3,95	2,25	1,2	0,10
	Categoria	0	0	0	2	2
P Total (ug/l)	Valor	157,5	270	112	77	100
	Categoria	0	0	1	2	2
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	1,7	2,3	1,5	2,3	4,25
	Categoria	4	4	4	4	4
VALORACIÓ FQ		2,4	1,6	2,6	3	3,2
ESTAT ECOLÒGIC		DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT

D'acord amb els **indicadors biològics** l'estat de la llacuna de la platja de Ca l'Arana es manté al mateix valor de 1,4 (**Dolent**) des de l'any 2009. Aquest valor s'explica per la total absència de plantes aquàtiques i d'espècies introduïdes, situació que s'ha mantingut al llarg dels anys.

Pel que fa als **indicadors fisicoquímics**, la valoració és **Bona** i continua una millora que va començar el 2018. Això es deu per un costat a la molt baixa concentració d'amoni, a la disminució en la concentració de nitrats i de fòsfor total, que es mantenen en nivells moderats i la reduïda concentració de clorofil·la a, que ens indica una bassa amb molt poc fitoplàncton, tal com es veu a nivell visual al llarg de tot l'any i que contrasta amb l'absència de macròfits submergits.

L'**estat ecològic** es manté invariable en la categoria de **Dolent**, tot i la valoració de bona de la qualitat FQ, a causa de la baixa valoració dels indicadors biològics.

Estany de la Magarola

Aquest estany litoral té actualment una superfície molt reduïda i poca fondària, però originàriament va ser una llacuna formada com a braç abandonat del Llobregat, que va ser parcialment tapada amb terres a mitjans del segle XX per guanyar terrenys per

a l'agricultura. En els últims anys la regressió de la línia de costa del Delta està provocant la colmatació lenta però progressiva de la cubeta de l'estany, que cal frenar per evitar que acabi desapareixent. En dues ocasions s'ha retirat la llengua de sorra que estava envaint la cubeta.

La Magarola és una llacuna polihalina, amb una mitjana de conductivitat enguany de 20.659 uS/cm. Es fa un punt de mostreig FQ i 2 punts de BIO.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors (biològics i fisicoquímics) i la valoració de l'estat ecològic són:

		2016	2017	2018	2019	2020
Tipus de vegetació	Valor	Elodeids	Elodeids	Elodeids	Elodeids (72% filamentoses)	Elodeids (60% filamentoses)
	Categoria	2	2	2	1	1
Diversitat	Valor	1	1	1	1	1
	Categoria	1	1	1	1	1
Abundància	Valor	5%	1-5%	5,0%	20,0%	15,0%
	Categoria	1	1	1	2	2
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
VALORACIÓ BIO		2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
M.E.S (mg/l)	Valor	18,3	27,3	123	11,3	24
	Categoria	4	3	4	4	2
Amoni (mg/l)	Valor	0,32	0,12	0,13	0,5	0,10
	Categoria	2	3	3	4	4
Nitrats (mg/l)	Valor	3,6	2,3	2,1	1,3	0,53
	Categoria	0	0	0	1	3
P Total (ug/l)	Valor	92,5	92,5	93,3	63,3	100
	Categoria	2	2	2	2	2
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	3,6	1,15	2,9	5,9	22
	Categoria	4	4	4	4	2
VALORACIÓ FQ		2,4	2,4	2,6	3	2,6
ESTAT ECOLÒGIC		MODERAT	MODERAT	MODERAT	MODERAT	MODERAT

La **valoració biològica** es manté com a **moderada**, igual que en anys anteriors, gràcies a la presència d'una espècie de macròfit, *Ruppia maritima*, que manté el seu estat vegetatiu i recobriment en un punt (fins al 30%), i es manté també la presència d'algues filamentoses (recobriment del 60%). No es veu presència de flora i fauna aquàtiques exòtiques.

La **valoració fisicoquímica** es manté **bona** d'acord amb tots el paràmetres excepte la terbolesa, el fòsfor total i la clorofil·la. Aquesta última mostra un increment significatiu respecte de l'any 2019 (de 5,9 a 22 µg/l), indicant un augment de la producció primària a l'estany que podria repercutir en una disminució del recobriment de macròfits.

L'**estat ecològic** es manté com a **moderat**.

Estany de la Roberta

Aquest petit estany formava part del sistema de basses de l'antic Club de Golf del Prat i va experimentar una important transformació en la seva morfologia i règim hídric amb les obres d'ampliació de l'Aeroport en que es va fer una actuació d'ampliació de la cubeta, naturalització dels marges, es va instal·lar una estació de bombament d'aigües freàtiques de l'Aeroport al costat i es va aturar l'entrada d'aigua dolça d'escorrentia del Golf quan era actiu.

Actualment s'alimenta pel contacte amb l'aquífer superficial i per l'escorrentia de la pluja.

La conductivitat d'aquest estany varia al llarg del temps segons el règim de pluges i d'intrusió de la falca salina a l'aquífer superficial. En qualsevol cas, es tracta d'un estany polihalí que enguany ha tingut una mitjana de 23.793 uS/cm. Si mirem l'evolució d'aquest paràmetre, podem observar que des de l'any 2016 va baixant la salinitat, però els valors encara són el doble dels que hi havia els anys 2007-2008. Per tant, aquest estany s'està salinitzant.

Es fa un punt de mostreig FQ i 4 punts de BIO.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors (biològics i fisicoquímics) i la valoració de l'estat ecològic són:

		2016	2017	2018	2019	2020
Tipus de vegetació	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Elodeids (20% filamentosos)
	Categoria	0	0	0	0	1
Diversitat	Valor	0	0	0	0	1
	Categoria	0	0	0	0	1
Abundància	Valor	0	0	0	0	17%
	Categoria	0	0	0	0	1
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
VALORACIÓ BIO		1,4	1,4	1,4	1,4	2,0
M.E.S (mg/l)	Valor	12,75	16	13,3	10	42
	Categoria	4	4	4	4	2
Amoni (mg/l)	Valor	0,09	0,23	0,04	0,06	0,07
	Categoria	4	2	4	4	4
Nitrats (mg/l)	Valor	1,48	0,88	1,25	1,23	0,03
	Categoria	1	2	1	1	4
P Total (ug/l)	Valor	77,5	72,5	80	53,3	110
	Categoria	2	2	2	2	1
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	0,66	0,93	1,1	2,5	17,26
	Categoria	4	4	4	4	3
VALORACIÓ FQ		3,0	2,8	3,0	3,0	2,8
ESTAT ECOLÒGIC		MODERAT	DOLENT	DOLENT	DOLENT	MODERAT

La valoració biològica ha millorat a **Moderada** degut a la presència de poblacions de *Ruppia maritima*, fet que contrasta amb les observacions efectuades els anys

anterior en els que no hi havia cap espècie de macròfit. També s'ha observat la presència d'algues filamentoses en els quatre punts de mostreig.

La valoració fisicoquímica es manté en la categoria **Bona**, d'acord amb tots els paràmetres excepte el fòsfor total, la terbolesa i la clorofil·la. Tots dos paràmetres han augmentat significativament respecte de l'any 2019 (de 10 a 42 i de 2,5 a 17, respectivament), indicant una major eutròfia. Tot i així, la qualitat de l'aigua es bona, apuntant de nou a altres factors (com per exemple el confinament de la llacuna) com a causa de la baixa diversitat de macròfits.

L'estat ecològic ha passat a **Moderat**, per la millora de la valoració biològica a partir de la presència de macròfits.

Bassa dels Pollancre (Maresma de les Filipines)

La maresma de les Filipines té una extensió d'unes 70 ha i està rodejada pel braç de la Vidala de l'estany del Remolar i les instal·lacions de l'Aeroport. Com tota maresma, és un espai pla i amb un grau d'inundació variable en funció de la pluviometria, l'evapotranspiració i el desbordament de l'estany del Remolar quan es taponen la seva desembocadura. En aquesta maresma hi trobem 3 basses d'aigües permanents (Pollancre, Fartets i del Pi).

En cas d'episodis de pluja forta pot entrar aigua derivada de la corredora de can Sabadell cap a la part superior de la Maresma, i aquesta aigua pot baixar fins a la bassa dels Pollancre.

La bassa dels Pollancre és d'aigües permanents, ja que està connectada amb l'aqüífer superficial, tot i que en episodis de fort estiatge queda molt reduïda i es donen episodis d'anòxia i mortalitat de peixos a causa de la manca de renovació i la forta càrrega de nutrients acumulada. En episodis de pluges es pot produir l'entrada d'aigua del Remolar, amb una forta càrrega de nutrients. La conductivitat mitjana enguany ha estat de 2.366 µS/cm.

Es fa un punt de mostreig FQ i un punt de BIO.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors i la valoració de l'estat ecològic són:

		2016	2017	2018	2019	2020
Tipus de vegetació	Valor	Absent	Absent (100% filamentoses)	Absent	Absent	Absent (10% filamentoses)
	Categoria	0	0	0	0	0
Diversitat	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Abundància	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor	2 sp.	2 sp.	2 sp.	2 sp.	2 sp.
	Categoria	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
VALORACIÓ BIO		0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
M.E.S (mg/l)	Valor	84,25	40,25	60,5	37	20
	Categoria	1	2	1	2	4
Amoni (mg/l)	Valor	0,25	0,13	0,82	0,17	0,07
	Categoria	2	3	0	3	4
Nitrats (mg/l)	Valor	1,2	1,18	1,27	0,87	0,18
	Categoria	2	2	1	2	4
P Total (ug/l)	Valor	647,5	550	710	290	110
	Categoria	0	0	0	0	1
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	12,29	7,74	59,36	9,97	23,17
	Categoria	3	4	0	4	2
VALORACIÓ FQ		1,6	2,2	0,4	2,2	3,0
ESTAT ECOLÒGIC		DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT

La **valoració biològica** de la bassa dels Pollancre es manté com a **Dolenta** des de l'any 2009, invariable en tots els paràmetres que es consideren. Ni tant sols es detecten algues filamentoses i es troba la carpa i el cranc de riu americà.

La **valoració fisicoquímica** ha millorat notablement respecte als anys anteriors gràcies a la disminució de tots els paràmetres llevat de la concentració de clorofil·la, que indica un cert grau d'eutròfia. Amb aquests valors es classifica com a **Bona**.

L'estat ecològic es manté **Dolent** a causa de la baixa valoració biològica.

Riera de Sant Climent

El tram final de la riera de Sant Climent, entre la C-31 i el mar, va ser excavat i eixamplat per millorar la seva capacitat de drenatge al mar, fet que va provocar la connexió amb l'aquífer superficial com la resta de llacunes litorals del Delta. Gràcies a això, aquest tram té una inundació permanent amb oscil·lacions de nivell segons la pluviometria, la comunicació amb el mar i l'equilibri amb l'aquífer. A banda de l'escorrentia del mateix curs de la Riera també rep aportacions d'aigua de les corredores de can Sabadell i de les Quadres, a través d'uns cargols d'Arquímedes que es posen en funcionament en períodes de pluges intenses. Aquestes corredores aporten grans quantitats de nutrients.

Es registren grans variacions de la conductivitat (mínim de 10.230 i màxim de 18.008 enguany). La mitjana ha estat de de 12.678 uS/cm.

Es fa un punt de mostreig FQ i un transsecte longitudinal amb 20 punts de mostreig BIO.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors i la valoració de l'estat ecològic són:

		2016	2017	2018	2019	2020
Tipus de vegetació	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	0	0	0	0	0
Diversitat	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Abundància	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor	2sp.	2sp.	2sp.	2sp.	2sp.
	Categoria	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
VALORACIÓ BIO		0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
M.E.S (mg/l)	Valor	67,75	25,25	30	25,33	59
	Categoria	1	3	3	3	1
Amoni (mg/l)	Valor	0,52	0,04	0,07	0,07	0,13
	Categoria	0	4	4	4	3
Nitrats (mg/l)	Valor	5,88	1,03	1,33	1,4	0,80
	Categoria	0	2	1	1	2
P Total (ug/l)	Valor	642,5	285	485	230	410
	Categoria	0	0	0	0	0
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	32,25	3,08	8,96	20,6	7,74
	Categoria	1	4	4	2	4
VALORACIÓ FQ		0,4	2,6	2,4	2	2
ESTAT ECOLÒGIC		DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT

La **valoració biològica** s'ha mantingut a la mateixa categoria de **Dolenta** pràcticament des de l'any 2009, degut a que no s'ha trobat cap planta aquàtica al llarg del transsecte avaluat i hi ha poblacions de les 2 espècies d'herbívors introduïts (carpa i cranc de riu americà). Tampoc s'han detectat algues filamentoses.

La **valoració fisicoquímica** d'aquesta llacuna, una de les que presenta un pitjor estat de conservació amb el nitrat, amb una qualificació de **moderada** i unes concentracions de nitrats i fòsfor total i una terbolesa força elevades

L'**estat ecològic** de la riera es manté invariable en **Dolent**.

Bassa dels Reguerons

La bassa dels Reguerons és una petita massa d'aigua interior (0,7 ha) i molt somera, d'origen artificial, situada al bell mig de la plana agrícola de Viladecans. Està vorejada de jonqueres i canyissars conformant un espai natural protegit d'un 30 ha de superfície. Tot i que està a 2,8 Km del mar, té una conductivitat molt elevada que augmenta any rere any, arribant a situacions d'hipersalinitat, normalment en períodes

secs. Enguany la conductivitat mitjana ha baixat a 19.834 uS/cm, amb un màxim de 30.218 uS/cm al gener i un mínim de 7.836 uS/cm al novembre.

No rep l'aportació d'aigües superficials de forma directa, però té entrada de nutrients i salinitat a través de l'aquífer superficial.

Es fa un punt de mostreig FQ i dos punts de BIO.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors i la valoració de l'estat ecològic són:

		2016	2017	2018	2019	2020
Tipus de vegetació	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	0	0	0	0	0
Diversitat	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Abundància	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor	2sp.	2sp.	2sp.	2sp.	2sp.
	Categoria	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
VALORACIÓ BIO		0,80	0,80	0,80	0,8	0,8
M.E.S (mg/l)	Valor	622	285	222	167	186
	Categoria	0	0	0	0	0
Amoni (mg/l)	Valor	0,16	0,28	0,05	0,05	0,05
	Categoria	3	2	4	4	4
Nitrats (mg/l)	Valor	1,55	1,78	1,73	0,47	0,53
	Categoria	1	1	1	3	3
P Total (ug/l)	Valor	942	1.750	1.412	1.223	1.220
	Categoria	0	0	0	0	0
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	107,71	10,14	19,9	32,8	43,30
	Categoria	0	3	3	1	1
VALORACIÓ FQ		0,8	1,2	1,6	1,6	1,6
ESTAT ECOLÒGIC		DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT

La **valoració biològica** es manté en **Dolenta** des de l'any 2009, invariable en tots els paràmetres que es consideren. Enguany tampoc s'ha trobat cap macròfit, ni tant sols algues filamentoses.

La **valoració fisicoquímica** és **Moderada**, igual que l'any anterior, degut a concentracions de fòsfor total i clorofil·la elevades i un aigua molt tèrbola. En el cas del fòsfor, el valor mitjà d'enguany (1.220 ug/l) és més de 4 cops la concentració mesurada a la bassa dels Pollancres, i multiplica per 8 el llindar de classificació d'aigües de qualitat molt dolenta, fet que dona evidència de l'elevat grau d'eutròfia d'aquesta bassa i el nivell de nutrients de l'aquífer superficial en aquest sector.

L'estat ecològic es manté des de l'inici del seguiment, l'any 2009, en **Dolent**.

Estany de la Ricarda

L'estany de la Ricarda és la massa d'aigua del delta del Llobregat d'origen natural menys alterada des del punt de vista morfològic. Està vorejat de comunitats vegetals

molt valuoses i en bon estat de conservació (jonqueres, canyissars, mansegars, pineda litoral).

Amb l'ampliació de l'Aeroport es va alterar greument el seu règim hídric, en eliminar-ne les aportacions d'aigua superficial de la plana agrícola (pluvial i excedent de reg) que drenaven a l'estany i augmentar el bombament que fa l'Aeroport de l'aquífer superficial per mantenir el nivell freàtic baix. Des d'aleshores s'han fet aportacions d'aigua mitjançant pous i aigua regenerada de l'EDAR, però no han estat suficients per permetre la necessària renovació de l'aigua, fet que ha contribuït al seu confinament i menor comunicació amb el mar.

L'any 2014 AENA, com a responsable de l'alteració del règim hídric de l'estany, va començar a bombejar aigua a l'estany, de forma continua, des del canal pluvial perimetral de l'aeroport, amb un cabal aproximat de 700 m³ /dia. Paral·lelament es van fer gestions amb la Direcció del Canal de la Dreta per poder derivar aigua del final de la línia de reg cap a una pluvial que aboca a l'estany. Aquesta aportació va començar el 2016, i és molt variable i impredecible en el temps, ja que depèn del reg dels conreus del voltant i del cabal que porti el canal en aquest punt.

S'han fet dos punts de mostreig FQ (capçalera i desembocadura) i un transsecte per als indicadors BIO.

Aquest any 2020 la conductivitat mitjana ha estat de 5.336 uS/cm, amb un màxim de 8.530 uS/cm el mes de maig.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors i la valoració de l'estat ecològic són:

		2016	2017	2018	2019	2020
Tipus de vegetació	Valor				Absent	Absent
	Categoria				0	0
Diversitat	Valor				0	0
	Categoria				0	0
Abundància	Valor				0	0
	Categoria				0	0
Plantes introduïdes	Valor				Absent	Absent
	Categoria				3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor				2sp.	2sp.
	Categoria				0,5	0,5
VALORACIÓ BIO					0,8	0,8
M.E.S (mg/l)	Valor	33,63	20,25	27,3	52,3	35
	Categoria	3	4	3	1	2
Amoni (mg/l)	Valor	0,31	0,15	0,53	0,46	0,29
	Categoria	2	3	1	1	2
Nitrats (mg/l)	Valor	1,66	1,49	0,73	1,08	2,03
	Categoria	1	1	2	2	0
P Total (ug/l)	Valor	171,25	107,5	350	195	210
	Categoria	0	1	0	0	0
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	5,69	5,5	14,5	16,43	43,18
	Categoria	4	4	3	3	3
VALORACIÓ FQ		2,0	2,6	1,8	1,4	1,4
ESTAT ECOLÒGIC		DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT

La **valoració biològica** es manté en **Dolenta** degut a l'absència total de macròfits.

La **valoració fisicoquímica** també es manté com a **Dolenta** bàsicament degut a les concentracions elevades de nutrients i clorofil·la. Les altes concentracions de fòsfor total i de nitrats en aquest estany han ocasionat valors molt baixos de la qualitat fisicoquímica des de l'any 2009, sent els responsables de l'hipereutròfia de l'estany. Aquesta any, però, ha millorat la concentració d'amoni, baixant per sota dels valors de toxicitat per a algunes espècie d'invertebrats aquàtics (0,5 mg/l).

Si comparem les dades de cada punt de mostreig veiem una gran diferència en la qualitat del punt de la capçalera i el punt de la desembocadura (terbolesa, fòsfor, nitrats). Es pot observar que la part més interior de l'estany està més confinada i hi ha una major concentració de nutrients i sòlids, com és d'esperar en un estany sense renovació superficial de l'aigua.

Estany de la Murtra

La Murtra és un estany d'origen natural originat per una antiga desembocadura del Llobregat, igual que el Remolar i la Ricarda, però que ha patit grans alteracions hidromorfològiques i de funcionament hídric que l'han convertit en una massa d'aigua molt transformada. Des de fa dècades, la gestió de l'aigua d'aquest estany depèn de la regulació del nivell de les corredores que hi desguassen i que són les estructures de reg i desguàs dels conreus de la zona, i no ateny a les necessitats ecològiques de l'estany, ni a la renovació de l'aigua, ni la comunicació amb el mar, elements necessaris per millorar l'estat ecològic d'aquest aiguamoll protegit i catalogat com a hàbitat d'interès comunitari prioritari.

L'estany de la Murtra rep aigua regenerada del tractament terciari de l'EDAR de Gavà-Viladecans de forma indirecte, a través de dues de les corredores que hi desguassen.

Enguany la conductivitat mitjana registrada a la Murtra ha estat de 2.952 uS/cm, amb un màxim de 3.977 uS/cm. Aquest valor és pràcticament el mateix que la mitjana dels 12 anys de seguiment (3.211 uS/cm), fet que evidencia una gran estabilitat d'aquest paràmetre, fet esperable en un estany que no té cap connexió amb el mar i que rep aigües dolces d'escorrentia i de l'aquífer superficial.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors i la valoració de l'estat ecològic són:

		2016	2017	2018	2019	2020
Tipus de vegetació	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	0	0	0	0	0
Diversitat	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Abundància	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor	1 sp.	1 sp.	1 sp.	1 sp.	1 sp.
	Categoria	1	1	1	1	1
VALORACIÓ BIO		0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
M.E.S (mg/l)	Valor	65	60,7	51,7	60,3	39
	Categoria	1	1	1	1	2
Amoni (mg/l)	Valor	0,2	0,06	0,71	0,04	0,06
	Categoria	2	4	0	4	4
Nitrats (mg/l)	Valor	4,17	0,87	4,65	1,56	7,78
	Categoria	0	2	0	1	0
P Total (ug/l)	Valor	400	570	665	496	360
	Categoria	0	0	0	0	0
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	50,5	33,6	23,4	153,7	36,04
	Categoria	0	1	2	0	1
VALORACIÓ FQ		0,6	1,6	0,6	1,2	1,4
ESTAT ECOLÒGIC		DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT

La **valoració biològica** es manté en **Dolenta** des de l'any 2009, invariable en tots els paràmetres que es consideren. Enguany tampoc s'ha trobat cap macròfit, ni tant sols algues filamentosos. Només s'ha comprovat la presència d'1 herbívor introduït (carpa).

La **valoració fisicoquímica** és manté **Dolenta**, malgrat que ha millorat sensiblement en relació a l'any 2019. Cal destacar el notable increment dels nitrats, passant de 1,56 a 7,78 mg/l, mentre que el fòsfor baixa de 496 a 360, però encara es manté una valoració dolenta.

La terbolesa ha baixat en relació als darrers anys fent que la valoració passi de dolenta a moderada. Per la seva banda, la clorofil·la baixa de forma important i retorna als nivells que havia tingut els anys 2017-2018.

L'estat ecològic es manté des de l'inici del seguiment al 2009 en **Dolent**.

Basses de can Dimoni

L'aiguamoll de can Dimoni està format per 3 basses situades al bell mig de la plana agrícola del municipi de Sant Boi, a uns 4 Km de distància de la línia de costa.

Son d'origen artificial: es tracta d'antigues extraccions d'àrids de la dècada dels 70, no reomplertes amb terres, que es van omplir de forma natural amb l'aigua freàtica.

Pel seu origen tenen una forma i fondària molt diferent a la resta de masses d'aigua, amb els marges molt verticals i una fondària molt elevada. La bassa gran (de la França) té una superfície de 1,3 ha. Cap de les tres basses rep directament aigua superficial (desguassos de pluvials o canals), pel que l'aportació és per l'aquífer superficial i la pluja.

En aquesta bassa no es mesuren els indicadors biològics, ja que la gran fondària que té impossibilita el creixement de plantes submergides arrelades al fons.

La conductivitat mitjana del 2020 ha estat de 6.854 uS/cm, pel que tot i ser una bassa interior aquest valor la classifica com a massa d'aigua talassohalina. La mitjana de conductivitat dels 12 anys de seguiment ha estat de 6.682 uS/cm, amb un màxim de 8.901 i un mínim de 4.678. Per tant, es pot veure que aquest paràmetre es bastant estable al llarg del temps.

Els resultats dels indicadors FQ de la bassa gran són:

		2016	2017	2018	2019	2020
M.E.S (mg/l)	Valor	54,5	16	25	26,5	10,25
	Categoria	1	4	4	3	4
Amoni (mg/l)	Valor	0,15	0,73	0,44	0,15	0,52
	Categoria	3	0	1	3	1
Nitrats (mg/l)	Valor	2,02	0,87	2,27	1,9	0,65
	Categoria	0	2	0	0	2
P Total (ug/l)	Valor	110	140	400	630	280
	Categoria	1	1	0	0	0
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	2,0	1,77	7,76	8,67	5,28
	Categoria	4	4	4	4	4
VALORACIÓ FQ		1,8	2,2	1,8	2,0	2,2
		BONA	MODERADA	MODERADA	MODERADA	MODERADA

La **valoració fisicoquímica** és **Moderada**, igual que els darrers tres anys. Com a valors positius tenim la baixa terbolesa i baixa concentració de clorofil·la a (fiplancton), mentre que trobem una elevada concentració de fòsfor (malgrat que baixen els nivells).

Destaca la reducció dels nivells de nitrats (fins a un terç dels nivells detectats l'any 2019)

En el cas de l'amoni, el valor mitjà fluctua al llarg dels anys i aquest any 2020 ha tornat a pujar respecte a l'any 2019.

2.2.4 CONTROL I GESTIÓ D'ESPÈCIES DANYINES O AL·LÒCTONES INVASORES

Senglar, porc vietnamita i guineu

Als espais naturals del delta del Llobregat hi ha una població significativa de senglars que produeixen un gran impacte sobre la nidificació de les aus aquàtiques colonials i sobre les poblacions d'algunes plantes escasses, com les orquídiades. Així mateix, també s'ha detectat la presència d'alguns exemplars de porc vietnamita. En aquest sentit s'han realitzat accions d'eliminació de senglars i porcs vietnamites i s'han tancat zones especialment sensibles amb fil elèctric, una eina que s'ha demostrat molt útil també per al control de la guineu. Aquesta mesura requereix d'una feina molt intensiva de manteniment per resultar plenament eficaç.

Campanya d'eliminació de porc senglar i porc vietnamita. 2020.

Fent ús de l'autorització concedida anualment al Consorci, s'han capturat un total de 26 exemplars de porc senglar i 2 de porc vietnamita. Dels 26 senglars, 15 han estat capturats amb corrals-trampa i els 11 restants amb armes de foc (5 al Remolar i 6 a ca l'Arana).

No s'inclouen els caçats, amb permís municipal, als camps de conreu del Delta (dins o no de la Xarxa Natura 2000).

Tortugues exòtiques

Els animals exòtics que es capturen, entre ells la tortuga de Florida, no es poden tornar a alliberar al medi natural, essent les administracions competents les que han d'adoptar les mesures de gestió, control i possible eradicació. (Real Decret 630/2013, Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores).

L'impacte de les tortugues exòtiques (majoritàriament de les subespècies *Trachemys scripta elegans* i *Trachemys scripta scripta*, *Chrysemys picta* i *Chrysemys nelsoni*) sobre la resta de la fauna i flora és molt important, doncs són grans depredadores d'invertebrats aquàtics, peixos, amfibis, s'alimenten de vegetació aquàtica (fins a 89% en els adults). En aquest sentit, estableixen una competència tròfica i espacial amb la tortuga de rierol. S'ha observat, a més, que utilitzen els nius de cabussets com a plataformes per a assolellar-se i els aixafen i, els exemplars més grossos, també depreden els pollets d'aquestes aus aquàtiques.

Malauradament als espais naturals hi ha milers d'exemplars, tant a les llacunes com als canals.

Campanyes de captura. 2020. Enguany, a causa dels mesos de confinament provocat per la pandèmia del COVID-19 no s'ha pogut dur a terme la campanya de captura de tortugues de primavera, i només s'ha realitzat el mes de juliol.

Bàsicament s'ha actuat a l'Espai Natural del Remolar – Filipines. La captura s'ha realitzat mitjançant l'ús de nanses de pesca amb esquer i xarxes.

Aquest any s'han capturat un total de 31 tortugues de Florida:

- 24 exemplars al Remolar-Filipines, amb nanses de pesca (23 *Trachemys scripta elegans* i 1 *Trachemys scripta scripta*).
- 7 femelles recollides manualment en camins (*Trachemys scripta elegans*)

Actualment aquesta tasca la du a terme el personal del Consorci. Es planteja la necessitat de realitzar una campanya intensiva de març a novembre, i durant diversos anys, per reduir dràsticament la seva població i disminuir de forma efectiva la competència que estableix amb la tortuga de rierol i la pressió sobre la resta de fauna aquàtica. El més adequat seria contractar una empresa externa especialitzada.

Control de la plaga del barrinador del Pi (*Tomicus destruens*)

El Barrinador del pi (*Tomicus destruens*) és un insecte del grup dels coleòpters que ataca totes les espècies de pins (gen. *Pinus*) provocant l'assecament progressiu dels arbres fins a la seva mort. L'atac és especialment letal en arbres debilitats per altres causes. Al delta del Llobregat la plaga afecta diversos punts de la pineda litoral, en especial als municipis de Viladecans i Gavà.

Seguiment de la presència de la plaga a les pinedes protegides. 2020. S'han realitzat a les pinedes del Remolar, de Can Camins, la Ricarda i ca l'Arana.

A la **pineda de la Ricarda** es van detectar 9 pins pinyers grans molt afectats per la plaga en 2 propietats del litoral que calia tallar i 2 pins amb alguna branca afectada que calia esporgar. Les tales es van fer al mes de febrer, per tal d'evitar l'emergència dels nous imagos a finals del mes de març.

A la **pineda del Remolar** es van detectar 14 pins molts afectats pel *Tomicus* que calia talar. La tala i retirada es va fer a principis de març, juntament amb els arbres tombats pel temporal Glòria.

En el cas de la **pineda de cal Francès** el seguiment i tractament el realitza AENA.

Control i eliminació de vegetació exòtica invasora

El Consorci realitza una tasca de control de l'expansió mitjançant l'eliminació d'espècies vegetals exòtiques que afecten les comunitats vegetals i els hàbitats faunístics. Principalment s'actua en aquelles espècies que tenen un efecte més negatiu en les comunitats naturals, que afecten l'ús públic o modifiquen el paisatge.

No es pot parlar d'eradicació, sobretot en el cas d'espècies molt assentades al medi, però sí de control poblacional i de fre a la seva expansió.

Es troben plantes exòtiques per tot tipus d'hàbitats, però és especialment preocupant la seva creixent colonització dels hàbitats dunars de les platges i a les pinedes litorals, en especial la platja de la Roberta, les pinedes que van ser ocupades per càmpings i la pineda de la Ricarda.

El resultat de les campanyes de retirada de vegetació exòtica invasora són molt positius, tot i que per reduir de forma contundent les poblacions de les espècies més problemàtiques caldria comptar amb més recursos.

Campanya d'eliminació de vegetació exòtica invasora. 2020. Les feines les programa i dirigeix el Consorci, i les dur a terme el personal dels Plans d'Ocupació dels ajuntaments. Aquest any no s'han pogut realitzar jornades de voluntariat corporatiu degut a la Covid-19. L'extracció és realitza amb mitjans manuals (aixades i pales). Només en els casos d'espècies de gran port o que ocupen grans extensions de terreny es realitzen amb maquinària (retroexcavadora).

S'ha retirat un total de 1.860 Kg de plantes exòtiques invasores, que s'ha dut a punts verds municipals, per a la seva conversió en compost vegetal. Aquesta quantitat no inclou les espècies exòtiques desbrossades en les tasques de manteniment periòdiques, que queden com a serradura in situ.

2.2.5 COL·LABORACIONS PER A LA GESTIÓ

Col·laboració amb el Servei de Control de Mosquits

- **Tractaments de zones naturals amb gran concentració de larves de mosquits.** Periòdicament el SCM realitza tractaments, amb producte biològic, als espais naturals amb gran concentració de larves de mosquits de maresma (*Ochlerotatus caspius*), després d'episodis d'inundació dels prats i maresmes per

pluja. La delimitació de zones a prospectar i tractar i els horaris es defineixen conjuntament, sempre amb el criteri de no afectar les aus aquàtiques, especialment en període de nidificació, ni l'ús públic.

Col·laboració amb AENA

- **Comissió de Seguiment de l'Impacte amb Aus (CSIA).** El Consorci participa junt amb altres administracions en aquest reunió anual (20/02/2020) aportant informació i propostes als sistemes de control per evitar la col·lisió d'aus amb les aeronaus.
- **2a reunió Wokshop de fauna.** El Consorci participa en aquesta jornada de debat i intercanvi de coneixement sobre la gestió del risc de fauna en aeroports i altres aspectes relacionats amb l'ecologia de les poblacions i gestió d'hàbitats. Novembre de 2020.
- **Inspecció de tasques de control de vegetació en les capçaleres 07R i 25L.** Enguany AENA, en el marc de les servituds d'alçada al voltant de les pistes, va sol·licitar autorització per a la poda de 29 arbres (pins blancs, àlbers i eucaliptus) a ambdós marges del cos central de l'estany del Remolar, en la capçalera 07R. El Consorci va definir les condicions particulars per a realitzar aquestes tasques, les quals es van dur al mes de febrer.
- **Ús de l'aparcament d'AENA per part dels visitants.** AENA permet l'ús de l'aparcament situat a 300 m de l'entrada de l'espai natural del Remolar – Filipines per part del públic visitant.

Col·laboració amb els propietaris de l'espai natural de la Ricarda

- **Seguiment de l'estat ecològic de l'estany i de l'aportació d'aigua des del canal perimetral de l'Aeroport.** El Consorci realitza un seguiment setmanal del nivell d'aigua de l'estany, mensual dels 7 piezòmetres de l'aquífer superficial i trimestral de les característiques físico-químiques i biològiques de l'estany, per determinar el seu estat ecològic.
- **Control de la plaga de *Tomicus destruens*.** Com s'ha indicat, el Consorci col·labora amb els propietaris en la detecció d'aquesta plaga forestal.

Col·laboració amb el Parc Agrari del Baix Llobregat

- **Neteja de canals i corredores.** El Consorci del Parc Agrari sol·licita anualment autorització per a dur a terme tasques de manteniment (desbrossada i/o retirada de fangs) a la xarxa de pluvials i corredores que travessen els espais naturals protegits.
- **Comunicació d'incidències en Xarxa Natura 2000.** El servei de vigilància del Parc Agrari posa en coneixement del Consorci les incidències detectades en zones Xarxa Natura 2000 que coincideixen amb l'àmbit del Pla Especial del Parc Agrari.

Col·laboració amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)

- **Manteniment de l'espai natural de la Murtra.** El servei de Parcs de l'AMB duu a terme el manteniment del Parc de la Murtra (itinerari i equipaments del marge esquerre de l'estany), fruit del conveni entre l'AMB i els ajuntaments de Gavà i Viladecans.
- **Tancament de les platges protegides.** L'any 2020, a sol·licitud del Consorci, l'AMB va instal·lar el tancament amb pals i cordes a la platja protegida del Remolar – Viladecans.

2.3 CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT

2.3.1 SEGUIMENT DELS HÀBITATS

Als espais naturals del delta del Llobregat hi ha presents 20 hàbitats inclosos a l'annex I de la Directiva Hàbitats, 3 dels quals es consideren de conservació prioritària: llacunes costaneres, dunes amb pinedes de pi pinyer i aiguamolls calcaris amb mansega (*Cladium mariscus*).

Seguiment de la vegetació dunar. Platges de ca l'Arana, Carrabiners i la Ricarda

Des del l'any 2008, aquestes platges han estat afectades per un seguit d'obres relacionades amb la construcció i protecció de la canonada d'impulsió d'aigua de la dessaladora del Prat de Llobregat. La canonada es va instal·lar els anys 2008-09 al llarg del litoral des de la captació (estany de l'Illa) fins a la planta de tractament al marge esquerre del Riu. Davant els processos erosius del litoral que van afectar la canonada, el 2015 es va construir una escullera de protecció des de la desembocadura de la Ricarda fins a l'antiga caserna dels Carrabiners (700 m de llargada). Al 2018-2019 es va allargar aquesta escullera fins al canal de la Bunyola, sector on s'havien intensificat els processos erosius durant els darrers mesos del 2017 i els primers mesos del 2018.

Seguiments 2020. Resultats.

- **Parcel·les control.** la vegetació de les parcel·les control, després d'haver patit els efectes del Glòria i altres temporals, s'ha recuperat perfectament i ha mostrat, una vegada més, una dinàmica poblacional normal o habitual a les comunitats psammòfiles, amb oscil·lacions anuals i estacionals que responen a factors de tipus meteorològic, edàfic o a la mateixa successió vegetal, sense que s'hagi pogut reconèixer cap factor afegit d'origen antròpic que condicioni aquesta dinàmica.
- **Parcel·les afectades per la instal·lació de l'escullera.** A les parcel·les P1 a P6, més pròximes a l'escullera, la resposta ha estat desigual, lleugerament favorable a les parcel·les més allunyades de La Ricarda, però negativa al sector més proper a la desembocadura d'aquest estany, on s'ha mantingut una important activitat

erosiva i deposicional, incompatible amb el desenvolupament del component vegetal a les parcel·les.

Un any més, hem de constatar que l'escullera longitudinal, construïda el 2015 per a la protecció costanera de la canonada no ha proporcionat, davant de l'important procés de regressió que afecta el nostre litoral, l'estabilitat necessària perquè la vegetació pugui recuperar-se dels impactes produïts en la construcció d'aquesta infraestructura i en les tasques de manteniment posteriors.

Seguiment de la vegetació de macròfits aquàtics

L'estudi de les poblacions de macròfits aquàtics (plantes submergides) del delta el realitza el Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona.

En general, les poblacions de macròfits al Delta són molt pobres, tant per la diversitat com pel recobriment de les espècies. En les masses d'aigua que hi ha macròfits, les seves poblacions es troben en una situació d'equilibri precari a causa de l'eutrofització general i la presència de carpes. Engunay només s'han localitzat en dos estanys.

Seguiment 2020. Resultats.

- Llacuna de cal Tet. la comunitat de macròfits ha patit una forta davallada enguany, ja que no s'ha localitzat cap macròfit en cap de les localitats mostrejades. Aquest estany era un dels que tenia major diversitat de macròfits del Delta, de manera que aquest canvi és molt preocupant i indica el pas de l'estany a la fase fosca.
- Estany de la Magarola. Manté una població residual de *Ruppia maritima* en estat crític, ja que només s'ha localitzat en un dels dos punts de mostreig.
- Llacuna de la Roberta. Ha experimentat una millora, ja que s'han localitzat poblacions de *Ruppia maritima* en dos punts, fet que no es produïa des del 2015.
- Resta d'aiguamolls que es mostregen (calaixos de depuració del Riu, bassa permanent de la platja ca l'Arana, maresma de les Filipines, riera de Sant Climent, bassa dels Reguerons i parc fluvial del Llobregat). No s'ha trobat cap població de macròfit.

2.3.2 SEGUIMENT DE LA FAUNA

L'objectiu dels seguiments de fauna és conèixer de manera periòdica l'evolució de diferents espècies animals que habiten al delta del Llobregat per poder, així, conèixer la distribució i tendències a fi de planificar les actuacions conservació i gestió.

2.3.2.1 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES RARES O AMENAÇADES

Gavina corsa

Seguiments 2020. Resultats.

L'any 2020 no ha nidificat cap Gavina corsa en les àrees de gestió del Consorci, però sí que ho han fet en el conjunt del Delta.

- **Illa del Molí a la desembocadura del Riu.** Dues parelles s'instal·len a l'illa del

Molí el 15 d'abril, però el 26 d'abril marxen de la zona. Continua pendent la retirada per part de l'ACA de la barra de terres i fang que uneix l'illa amb el marge esquerre del Riu.

Parella de Gavina corsa instal·lada a l'Illa del Molí. Abril 2020.

- **Platja de ca l'Arana.** L'any 2020 no nidifica cap gavina corsa a la platja de ca l'Arana. A part dels temporals, es considera que també afecta la nidificació la

presència de depredadors (guineu, senglar i visó americà). S'instal·len càmeres de foto trampeig per dur a terme el seguiment).

Guineu fotografiada a la platja de ca l'Arana. Juliol 2020

- **Espigó de la desembocadura del Riu.** A finals de l'any 2019 es transporta terra a un tram de l'espigó per afavorir la zona de nidificació per a gavines i xatracs però el temporal Glòria destrueix bona part de la zona al gener de 2020.

A finals de febrer es col·loca un pastor elèctric de vuit cables per evitar l'accés de depredadors guineus i senglars en aquesta part de l'espigó on en els anys anteriors unes poques parelles de gavines corses van fer niu. També es col·loquen figures com a reclam per incentivar als adults de Gavina

corsa a fer niu. El 17 d'abril 12 adults de Gavina corsa s'instal·len a la zona de terra de l'espigó del riu i s'observen possibles indicis de reproducció, però el 29 d'abril marxen del lloc i no tornen.

Extensió de terres per afavorir la nidificació de la gavina corsa. Desembre 2019

Figures de gavina corsa i pastor elèctric a l'espigó del riu parcialment destruït pel temporal Gloria. Gener 2020

- **Port de Barcelona.** Es van detectar 311 parelles al Delta del Llobregat, concretament al Port de Barcelona, a tant sols 5 km de les zones de gestió del Consorci.

Corriol camanegre

Seguiments 2020. Resultats.

El confinament degut a la Covid-19 no ha permès fer els censos habituals a les platges del Delta. Tot i així, en el conjunt del delta del Llobregat la població total de Corriols camanegres l'any 2020 ha estat d'11 parelles: 8 parelles a les platges de Carrabiners – Ricarda i 3 parelles a la platja de ca l'Arana, el que permet constatar altre any la importància de les platges del litoral pratenc per al manteniment de la població al delta del Llobregat.

- **Platja del Remolar – Viladecans.** Durant els mesos de març i abril es detecten diverses parelles de Corriol petit i Corriol camanegre, que no arriben a nidificar.
- **Platja de cal Francès.** No es va detectar cap parella de Corriol camanegre.
- **Platja de la Roberta.** Es tanca una parcel·la dunar d'escassa superfície amb palissada, on s'hi havien observat petjades de Corriols. Almenys nidifica una parella de corriol petit al mes de juny.

- **Platja del Remolar – Prat.** Els temporals d'hivern van deixar una franja de sorra molt estreta per davant de les dunes. No es va observar cap parella nidificant.
- **Platges de Carrabiners – Ricarda – ca l'Arana.** És una zona on s'han detectat parelles nidificants de Corriol Camanegre amb èxit reproductor. Afavoreix que és un tram de platja sense accés al públic, on hi ha tanques i senyalització específica. Tot i així s'ha detectat l'entrada de persones a la zona que ha compromès la nidificació, tot i l'existència d'un servei de vigilància. Es col·loquen caixes protectores en dos dels nius de corriol camanegre per tal d'evitar la depredació.

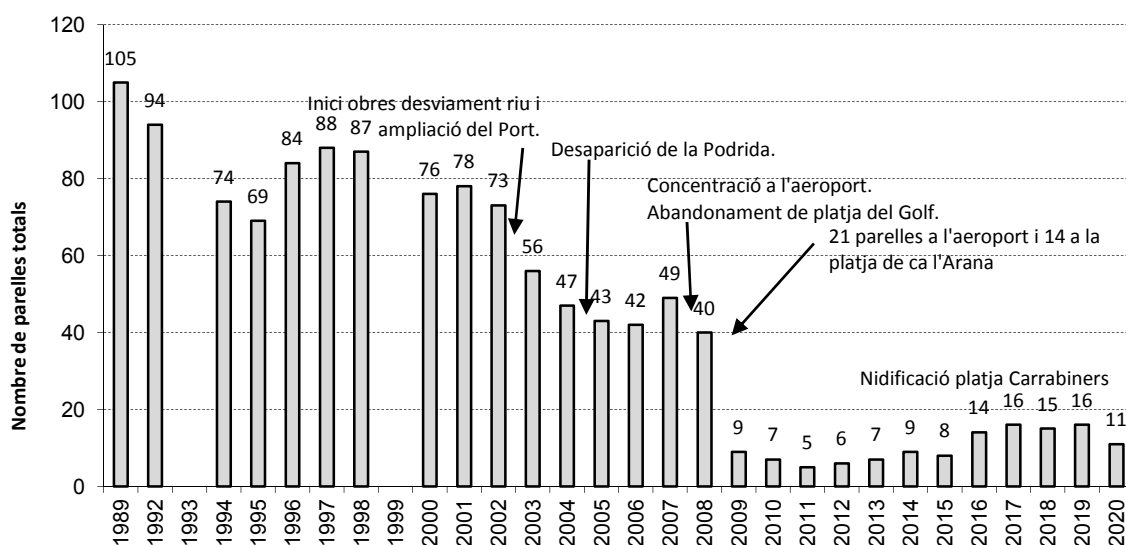
Posta de Corriol camanegre a la platja de Carrabiners. Abril 2020.

Gàbia protectora per als nius de Corriol camanegre. Juny 2020.

La població actual de Corriol camanegre al Delta del Llobregat s'ha reduït un 85% en 30 anys, amb la pèrdua de la major part de les zones de nidificació.

CORRIOL CAMANEGRE AL DELTA DEL LLOBREGAT. ANYS 1989 - 2020

Fartet

El Consorci desenvolupa des de fa anys un Pla de Gestió i Recuperació del Fartet, peix endèmic de la península ibèrica i catalogat com a en perill d'extinció. Aquest compta, des de l'any 2018, amb la col·laboració del Zoològic de Barcelona centrat en la cria en captivitat i el suport al programa pedagògic "Salvem el Fartet".

Seguiments 2020. Resultats.

- **Reproducció a les instal·lacions del Zoo de Barcelona.** L'any 2018 es va iniciar el Programa de reproducció en captivitat de fartets del Delta a les instal·lacions del Zoo de Barcelona, en una bassa naturalitzada i uns tancs de cria específics. La primavera de 2019 es van començar a observar les primeres postes i a l'estiu ja n'hi havia la primera generació de fartets nascuts a les instal·lacions del ZOO.

Tanmateix a la població de la bassa naturalitzada també es va observar la presència d'alevins, però en aquest cas la població està en semilibertat i la presència de plantes aquàtiques i amagatalls no fa possible el comptatge.

- **Alliberament de Fartets nascuts al ZOO de Barcelona** El 29 de juny es va dur a terme el primer alliberament de Fartets nascuts a les instal·lacions del ZOO a la bassa excavada a l'espai de reraduna de la pineda de can Camins el 2019. Es van alliberar 267 Fartets (158 femelles, 51 mascles i 58 alevins), que reforçaran la població d'aquesta bassa.
- **Redacció estudi de diagnosi de l'estat del fartet al delta del Llobregat.** En el marc del Conveni amb el ZOO de Barcelona es va encarregar un estudi a l'empresa Sorelló per tal de conèixer l'estat actual de les poblacions de fartet del Delta, de la comunitat íctica acompanyant, avaluar l'estat dels seus hàbitats i fer una diagnosi global de les possibilitats i opcions per la recuperació de l'espècie. Aquest estudi es durà a terme la llarg de la primavera de 2021.
- **Reproducció en aquaris a les escoles.** Aquests any, degut a la Covid-19, no s'ha pogut desenvolupar el programa pedagògic "Salvem el Fartet".

Tortuga de rierol

El Consorci duu a terme, des del 2012 un pla de Conservació de la tortuga de rierol (*Mauremys Leprosa*), que es centra en el control de les poblacions de tortugues

exòtiques, mitjançant la captura, el seguiment de les poblacions naturals de tortuga de rierol i la cria en captivitat de l'espècie a les instal·lacions del ZOO, en base al conveni signat el 2012.

Seguiments 2020. Resultats.

Seguiment de les poblacions naturals. Aquest es duu a terme mitjançant la captura passiva amb nanses de pesca amb esquer en dues masses d'aigua, la Maresma de les Filipines i el canal de la Bunyola, aprofitant les campanyes periòdiques de captura i retirada d'exemplar de tortugues exòtiques que duu a terme el personal del Consorci. Es revisa si l'exemplar està prèviament marcat i, en aquest cas, es prenen mesures biomètriques. Els exemplars es retornen al mateix lloc de captura.

El 2020, a causa del confinament per la Covid-19 la campanya de seguiment es va realitzar només al llarg del mes de juliol, i no es va capturar cap exemplar de tortuga de rierol.

- **Reproducció a les instal·lacions del Zoo de Barcelona.** Des de l'any 2012 es reproduïxen al Zoo exemplars de tortuga de rierol del delta del Llobregat per reforçar les poblacions naturals. La població reproductora està formada per 14 exemplars, en una bassa artificial amb un sorral per a les postes.

L'any 2020 ha estat molt poc productiu en la cria en captivitat, ja que només han nascut 3 tortugues a les instal·lacions del Zoo. Això és degut segurament a la impossibilitat del personal del Zoo de traslladar els ous del sorral de posta a la incubadora, degut al confinament per la Covid-19.

Actualment hi ha 17 exemplars al Zoo preparats per a ser alliberats (8 nascuts el 2018 i 9 del 2019) i que seran alliberats la tardor de 2021.

- **Alliberaments als espais naturals del delta del Llobregat.**

El 23 de novembre es va dur a terme l'alliberament de 18 exemplars (3 mascles, 1 femella i 14 juvenils) a l'estany de cal Tet. Tots els exemplars provenien de les instal·lacions del CRARC (Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya). En el cas del Zoo els exemplars juvenils existents encara no tenien els 2 anys d'edat mínims per a ser alliberats.

2.3.2.2 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES INDICADORES

Ocells hivernants

Seguiments 2020. Resultats.

El mes de gener de l'any 2020 s'han censat 2.800 exemplars d'ocells estrictament aquàtics. En total, s'han comptabilitzat 2.913 exemplars, considerant també els ocells marins i les rapinyaires lligades a les zones humides del Delta.

CENS OCELLS AQUÀTICS HIVERNANTS. DELTA DEL LLOBREGAT. GENER DE 2010 – 2020

ANATIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Oca vulgar	<i>Anser anser</i>	4	2	7	10	32	24	19	46	32	48	58
Oca de galta blanca	<i>Branta leucopsis</i>						3		1			
Oca egípcia	<i>Alopochen aegyptiaca</i>					2						
Ànec blanc	<i>Tadorna tadorna</i>	16	66	37	35	56	44	53	40	35	27	15
Ànec xiulador	<i>Anas penelope</i>	47	33	25	25	23	3	9	33	6	21	8
Ànec gris	<i>Anas strepera</i>	133	186	354	289	149	154	346	482	223	385	237
Xarxet comú	<i>Anas crecca</i>	244	444	330	376	632	463	216	447	164	298	169
Ànec collverd	<i>Anas platyrhynchos</i>	1289	894	707	274	394	191	371	350	395	472	401
Ànec cuallarg	<i>Anas acuta</i>	7	1	6	9	3	1		5	3	2	
Ànec cullerot	<i>Anas clypeata</i>	204	472	395	371	431	623	553	715	380	356	271
Xibec	<i>Netta rufina</i>	14	5	17	18	17	9	2	11	3	4	5
Morell de cap roig	<i>Aythya ferina</i>	79	86	61	139	128	61	105	46	79	46	56
Morell xocolater	<i>Aythya nyroca</i>	1	1		4	2	1	2				
Morell de plomall	<i>Aythya fuligula</i>	1	7	5	8	6	4					1
Ànec negre	<i>Melanitta nigra</i>	8			2	1						
Ànec fosc	<i>Melanitta fusca</i>		1					1				
Morell d'ulls grocs	<i>Bucephala clangula</i>								1			
Bec de serra mitjà	<i>Mergus serrator</i>		1		1	1					1	
Total Anatidae		2.047	2.199	1.944	1.561	1.877	1.581	1.677	2.177	1.320	1.660	1.221
GAVIIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Calàbria petita	<i>Gavia stellata</i>	1				1			1			
Calàbria grossa	<i>Gavia immer</i>				1							
PODICIPEDIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cabusset	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	111	92	86	89	75	55	66	73	69	48	62
Cabussó emplomallat	<i>Podiceps cristatus</i>	33	24	24	32	23	7	21	16	23	19	12
Cabussó collnegre	<i>Podiceps nigricollis</i>	2	3	3	8	1	3	1	7		4	2
Cabussó orellut	<i>Podiceps auritus</i>							1		5		
Total Podicipedidae		146	119	113	129	99	65	89	96	97	71	76
PROCELLARIIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Baldriga balear	<i>Puffinus mauretanicus</i>	7				120	800		2.000			
SULIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mascarell	<i>Morus bassanus</i>	8	10	6	16	46	49	1	15	11		18
PHALACROCORACIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Corb marí gros	<i>Phalacrocorax carbo</i>	368	377	490	324	228	290	373	246	218	264	371
Corb marí emplomallat	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	1		2	3			1				
ARDEIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bitó comú	<i>Botaurus stellaris</i>		2	2	1	2	2	1	2	1	1	
Martinet menut	<i>Ixobrychus minutus</i>	1		1	4	6	4	7	5	1	4	3
Martinet de nit	<i>Nycticorax nycticorax</i>		5	10				3	11	5	5	6
Martinet ros	<i>Ardeola ralloides</i>						1		1			
Esplugabous	<i>Bubulcus ibis</i>	644	433	482	693	627	723	925	686	666	894	281
Martinet blanc	<i>Egretta garzetta</i>	30	51	36	27	28	25	46	44	23	19	6
Agró blanc	<i>Casmerodius albus</i>				1	2	4	5	6	3	3	2
Bernat pescaire	<i>Ardea cinerea</i>	101	42	62	48	44	78	46	54	39	53	56
Agró roig	<i>Ardea purpurea</i>											
Total Ardeidae		776	533	593	774	709	837	1.033	809	738	979	354

CICONIIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cigonya blanca	<i>Ciconia ciconia</i>						1				1	
THRESKIORNITHIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Becplaner	<i>Platalea leucorodia</i>				1			1				
PHOENICOPTERIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Flamenc	<i>Phoenicopiterus roseus</i>				15			10	6	41	8	3
ACCIPITRIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Arpella vulgar	<i>Circus aeruginosus</i>	6	6	8	9	9	10	10	9	11	8	8
Arpella pàl·lida	<i>Circus cyaneus</i>			1	2	1	1	1	1	1	1	1
Astor	<i>Accipiter gentilis</i>	2	2	2	3	3	3	3	4	7	5	5
Esparver vulgar	<i>Accipiter nisus</i>	2	5	2	3	3	2	3	4	2	6	3
Aligot comú	<i>Buteo buteo</i>	17	21	19	22	17	16	23	19	11	18	22
Àguila calçada	<i>Aquila pennata</i>			1					1		1	
FALCONIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Xoriguer comú	<i>Falco tinnunculus</i>	14	21	21	23	16	18	18	23	15	22	17
Esmerla	<i>Falco columbarius</i>				1							
Falcó pelegrí	<i>Falco peregrinus</i>				2	2		3	1	1		
Total rapinyaires		41	55	54	65	51	50	61	62	48	61	56
RALLIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rascló	<i>Rallus aquaticus</i>	11	11		20	35	42			21	22	20
Polla blava	<i>Porphyrio porphyrio</i>	31	18	10		25	45	6	41	32	33	15
Fotja vulgar	<i>Fulica atra</i>	359	406	849	856	541	226	209	264	206	184	110
Total Rallidae		401	435	859	876	601	313	215	305	259	239	145
RECURVIROSTRIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bec d'alena	<i>Recurvirostra avosetta</i>			2						1		
BURHINIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Torlit	<i>Burhinus oedinemus</i>			15	12	19	23	30	47	30	12	0
CHARADRIIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Corriol gros	<i>Charadrius hiaticula</i>							1				
Corriol camanegre	<i>Charadrius alexandrinus</i>				5			3	2	3		
Daurada grossa	<i>Pluvialis apricaria</i>	163	210	94	95	46	50	3	94	54	50	60
Pigre gris	<i>Pluvialis squatarola</i>	2	8	5	4	11	5	5	13	6	3	4
Fredeluga	<i>Vanellus vanellus</i>	970	844	592	644	364	639	372	337	315	415	252
SCOLOPACIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Territ tresdits	<i>Calidris alba</i>		11	9	20	15	11	7	30	12	19	7
Territ menut	<i>Calidris minuta</i>						8		1	2	1	
Territ variant	<i>Calidris alpina</i>	3	6	9	3	14	30	23	35	41	21	12
Becadell sord	<i>Limnospiza minima</i>	2		2	9	1	3	5	8	3	4	2
Becadell comú	<i>Gallinago gallinago</i>	60			113	24	34	26	62	24		157
Becada	<i>Scolopax rusticolus</i>							2				
Tètol cuanegre	<i>Limosa limosa</i>								1			
Tètol cuabarrat	<i>Limosa lapponica</i>					1	2					
Pòlit cantaire	<i>Numenius phaeopus</i>							1	1	1	1	1
Becut	<i>Numenius arquata</i>	3	7	1		2						
Gamba roja pintada	<i>Tringa erythropus</i>		1	2	3	6	6	5	9	4	5	5
Gamba verda	<i>Tringa nebularia</i>	1	3	4	4	6	13	6	6	9	5	6
Xivita	<i>Tringa ochropus</i>	23	21	30	21	29	25	23	30	20	16	19
Valona	<i>Tringa glareola</i>	1										
Xivitona	<i>Actitis hypoleucos</i>	2		3	2		4	3	2	2		2
Remena-rocs	<i>Arenaria interpres</i>				2	4	4	4	3	3	2	2
Total limícoles		1.230	1.111	768	937	542	857	518	681	530	640	529
STERCORARIIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Paràsit cuapunxegut	<i>Stercorarius parasiticus</i>					1			2	1		
Paràsit gros	<i>Stercorarius skua</i>		1						1			
LARIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gavina capnegra	<i>Larus melanocephalus</i>	475	150	38	430	346	43	533	920	335	357	21
Gavina menuda	<i>Hydrocoloeus minutus</i>							1				
Gavina vulgar	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>						1289					
Gavina corsa	<i>Larus audouinii</i>	3		2	2	1		1	1	1	3	1
Gavina cendrosa	<i>Larus canus</i>	1		1	1		1	1				
Gavià fosc	<i>Larus fuscus</i>	11	8	9	6		8	3	13		5	7
Gavià argentat	<i>Larus michahellis</i>					150	563					
Total Laridae		490	158	50	439	497	1.904	539	934	336	365	29
STERNIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Xatrac beclarg	<i>Sterna sandvicensis</i>	31	12	27	59	38	50		51	8	22	18
Total Sternidae		31	12	27	59	38	50	0	51	8	22	18

ALCIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gavot	<i>Alca torda</i>	3						2	15			
Passeriformes lligats al medi aquàtic												
ALCEDINIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Blauet	<i>Alcedo atthis</i>	2	3	4	3	2	10	6	15	11	7	5
TURDIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cotxa blava	<i>Luscinia svecica</i>	11	5	10	10	2	5	6	6		5	4
SYLVIIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Boscarla mostatxuda	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	9	8	17		14	21	26	29	26	9	10
REMIZIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Teixidor	<i>Remiz pendulinus</i>	24		28							10	
EMBERIZIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Repicatalons	<i>Emberiza schoeniclus</i>	227	249	120		25			63	65	61	72

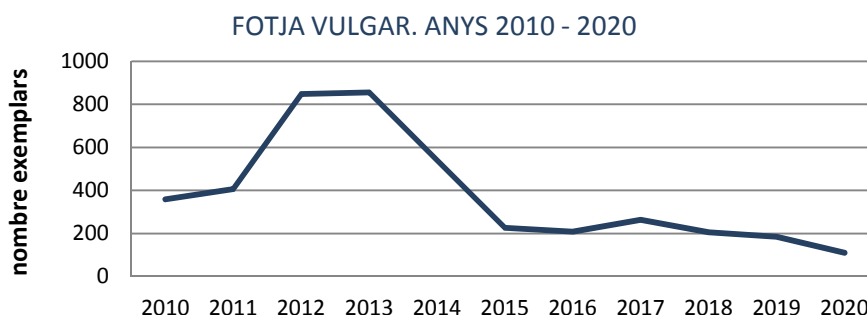
No. EXEMPLARS Aquàtics	5.242	5.039	4.948	4.633	4.099	3.980	3.955	4.442	3.316	3972	2.800
No. EXEMPLARS Marins	540	181	83	515	703	2.803	542	3.019	357	394	65
No. EXEMPLARS Aquàtics + Marins	5.782	5.220	5.031	5.148	4.802	6.783	4.497	7.461	3.673	4.366	2.865
No. EXEMPLARS totals	5.823	5.275	5.085	5.213	4.853	6.833	4.558	7.523	3.721	4.419	2.913
NO. ESPÈCIES	57	51	57	62	63	62	63	69	60	63	53
% Aquàtiques / TOTAL	90,0	95,5	97,3	88,9	84,5	58,2	86,8	59,0	89,1	89,88	96,12

El gener de 2020 no s'ha detectat cap estol de baldrigues en la zona litoral de Ricarda – ca l'Arana, el que fa variar anualment el nombre d'ocells marins al cens.

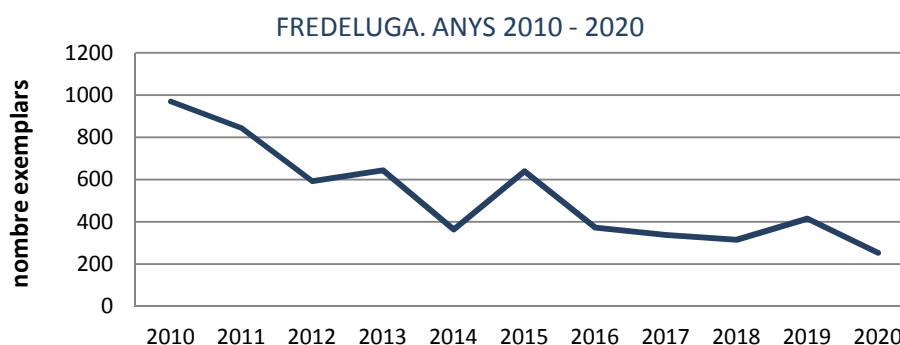
S'ha produït una disminució significativa d'ocells hivernants respecte l'any anterior amb una davallada del nombre d'ànecs de 439 exemplars menys; els ardèids en 613 exemplars menys, els limícoles en 111 exemplars menys i els làrids en 336 exemplars menys.

En canvi, han augmentat lleugerament els cabussos, els corbs marins i alguns passeriformes lligats al medi aquàtic com els repicatalons i les boscarles mostatxudes.

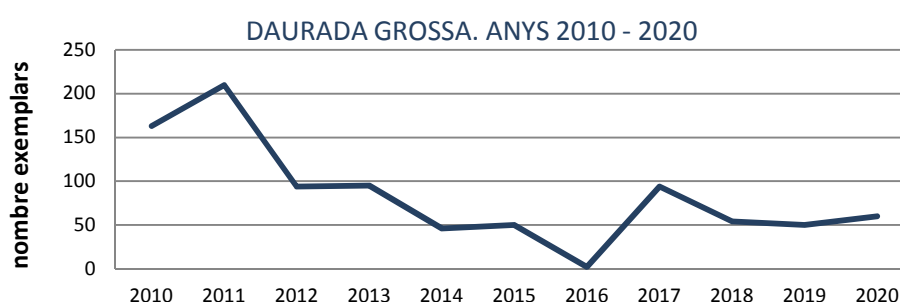
El nombre de ràl·lids (fotges, polles blaves i rasclons) s'ha situat per sota dels 200 exemplars totals, sent el valor més baix des del l'any 2010. Es deu sobretot a una contínua disminució de la quantitat de Fotja vulgar hivernant, amb valors que estan bastant per sota dels màxims assolits els anys 2012 – 2014, i també per sota dels valors anteriors.

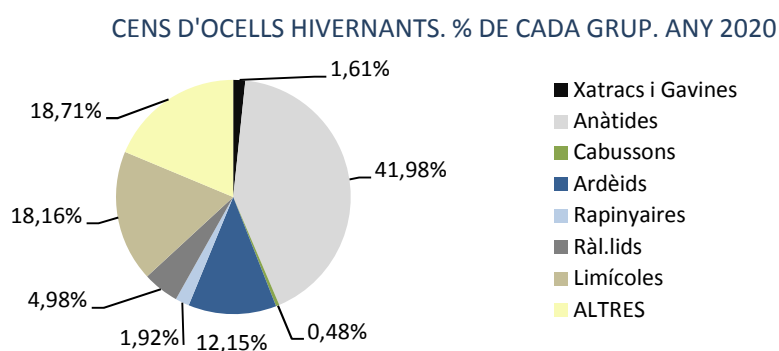
Els limícoles han baixat, a causa d'una davallada de les fredelugues hivernants.

Per contra, la Daurada grossa (espècie de l'Annex I de la Directiva Aus) augmenta lleugerament respecte l'any anterior encara que es mantenen nombres molt baixos als obtinguts els anys 2010 i 2011.

Per grups, els anàtids son el bloc majoritari (41 %), seguit dels limícoles (18 %) i els ardèids (12 %), amb proporcions gairebé idèntiques a les de l'any 2018.

Les molèsties continuades en el dormidor d'esplugabous del tram final del riu han provocat el retorn d'alguns individus al seu habitual dormidor de Can Dimoni, encara que amb nombre força baix.

La quantitat d'ocells aquàtics hivernants al Riu (entre el Prat i Sant Boi) ha augmentat respecte a altres anys, degut sobretot a la instal·lació d'un gran dormidor d'ardèids, que s'ha desplaçat de les Basses de Can Dimoni cap al riu, per molèsties rebudes en Can Dimoni, possiblement per pescadors.

En conjunt, la hivernada de l'any 2019 – 2020 ha estat inferior a la d'anys anteriors en quant al nombre d'exemplars d'ocells hivernants.

Ocells aquàtics nidificants

Seguiments 2020. Resultats.

L'any 2020, el nombre mínim de parelles d'aus aquàtics nidificants (no passeriformes) als espais naturals protegits del Delta ha donat el resultat d'un mínim de 395 parelles de 19 espècies diferents. En aquest còmput no s'inclou cap dada de polla d'aigua (*Gallinula chloropus*), ni del Rascló (*Rallus aquaticus*), ni de Morell cap-roig (*Aythya ferina*) al no realitzar-se el cens d'aquestes espècies.

Comptabilitzant aquestes espècies de nidificació segura però no censades, el nombre total d'espècies d'aus aquàtiques nidificants, no passeriformes, és de 22.

En el cas de l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) només s'ofereix una estimació de les parelles que puguin haver dintre de les zones de cens.

Cal esmentar que la majoria de les espècies, durant la temporada de cria, han estat presents al Delta en un nombre superior d'exemplars i parelles que l'indicat a la taula. Per tant, aquesta taula només reflecteix el nombre de parelles que s'han confirmat o que podem assegurar que han intentat reproduir-se. També cal tenir en compte que a causa de la Covid-19 els dies prospecció de totes aquestes espècies han estat inferiors respecte als anys anteriors, el que pot afectar a l'estadística dels anàtids.

OCELLS NIDIFICANTS DELTA DEL LLOBREGAT. Indicació per anys del nombre mínim de parelles. Remolar, Ricarda-Ca l'Arana, Murtra, Reguerons, Can Dimoni, Roberta, Illa, Riu (Refugi de Pesca)

ANATIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Anser anser</i>	Oca vulgar	3	5	4	3	2	6	5	2
<i>Anas platyrhynchos</i>	Anec collverd	50	54	45	25	27	38	37	37
<i>Anas strepera</i>	Anec griset	14	13	16	10	11	9	11	4
<i>Anas clypeata</i>	Anec cullerot	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Netta rufina</i>	Xibec	11	7	10	11	7	8	10	2
<i>Aythya ferina</i>	Morell cap-roig	10	6	8	7	3	4	1	0
<i>Tadorna tadorna</i>	Anec blanc	7	7	6	5	7	3	2	3
ARDEIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Ardea cinerea</i>	Bernat pescaire	7	11	11	14	27	30	37	36
<i>Ardea purpurea</i>	Agró roig	3	13	5	6	2	3	4	3
<i>Nycticorax nycticorax</i>	Martinet de nit	1	1	5	13	13	30	11	56
<i>Egretta garzetta</i>	Martinet blanc	1	1	2	0	0	0	0	0
<i>Ixobrychus minutus</i>	Martinet menut	19	31	25	30	21	20	18	19
PODICIPEDIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Podiceps cristatus</i>	Cabussó emplomallat	21	25	13	12	11	14	11	12
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Cabusset	49	64	45	54	45	43	40	39
ACCIPITRIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Circus aeruginosus</i>	Arpella	0	0	0	1	0	0	0	0
RALLIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Fulica atra</i>	Fotja vulgar	155	159	104	122	106	98	93	56
<i>Porphyrio porphyrio</i>	Polla blava	25	47	24	35	22	26	19	18
<i>Rallus aquaticus</i>	Rascló	2							
<i>Gallinula chloropus</i>	Polla d'aigua								
HAEMATOPODIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Haematopus ostralegus</i>	Garsa de mar	1	1	1	1	0	0	1	1
RECURVIROSTRIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Himantopus himantopus</i>	Cames llargues	61	42	35	57	67	48	46	64

GLAREOLIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Glareola pratincola</i>	Perdiu de mar	2	1	0	2	0	6	1	5
CHARADRIIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Corriol camanegre	5	7	7	13	16	13	15	11
<i>Charadrius dubius</i>	Corriol petit			20	26	32	29	33	21
LARIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Larus audouinii</i>	Gavina corsa	323	608	213	146	9		30	0
<i>Larus michahellis</i>	Gavià de potes grogues				1	1		0	0
STERNIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Sterna albifrons</i>	Xatrac menut	0	0	0	1	6	5	9	6
TOTAL		703	1.031	599	595	435	434	431	395

La xifra total és molt inferior a la dels anys 218 i 2019.

El nombre total de parelles d'anàtids és de 48, inferior respecte als darrers anys, que se situa entre les 50 i 100, corresponents a 5 espècies, sent l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) l'ànec més nombrós, tot i que amb escassos efectius. Cal indicar la disminució del nombre de parelles de morell cap-roig, xibecs i ànecs grisets arrel de la manca de prospecció per la Covid-19.

El nombre total de parelles d'ardèids és de 114, amb un augment significatiu respecte als anys anteriors, que se situa entre les 100 i 120, corresponents a 5 espècies, sent el Martinet de nit (*Nycticorax nycticorax*) l'espècie més nombrosa, que ha anat pujant des de l'any 2013, coincidint amb el començament de la nidificació d'aquesta espècie en arbres. El nombre de parelles de Bernat pescaire (*Ardea cinerea*) Es manté amb un nombre similar a l'any anterior però amb certa tendència a l'augment durant els darrers anys.

Aquest any s'han observat 51 parelles de cabussos amb niu, mentre que la mitjana dels últims anys se situa entre les 50 i 65 parelles, corresponents a 2 espècies, sent el cabusset (*Tachybaptus ruficollis*) l'espècie més nombrosa. Tant el cabusset com el cabussó emplomallat han anat disminuint els últims anys com a nidificants al Delta. El cabusset ha passat de 64 parelles l'any 2014 a 39 aquest any. I el cabussó emplomallat de 25 a 12 parelles en els mateixos anys.

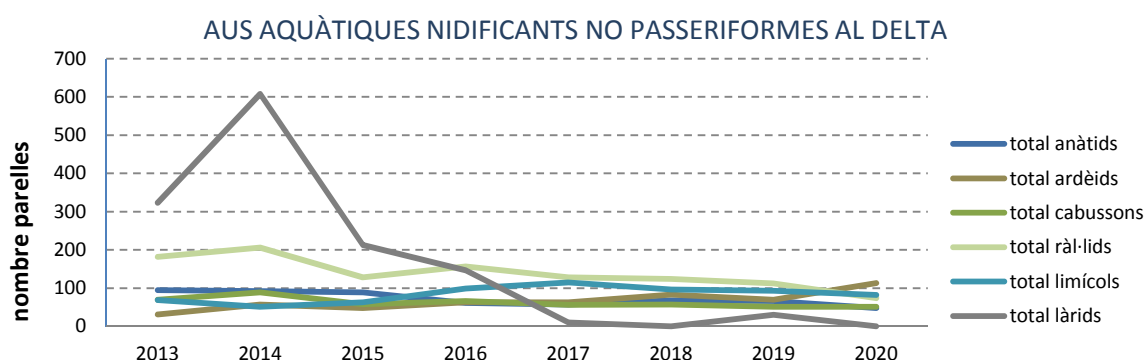
El nombre de parelles ràl·lids de l'any 2020 ha estat de 74, corresponents a 2 espècies, sent la fotja (*Fulica atra*) el ràl·lid més nombrós. A aquest grup també pertanyen la polla d'aigua i el rascló, que tot i estar presents com a nidificants, no es censen. El nombre de parelles d'aquest grup ha disminuït sensiblement, ja que ha passat de 206 parelles l'any 2014 a les 74 de l'any 2020, amb una forta disminució del nombre de parelles de fotges i de polles blaves.

El nombre de parelles de limícoles ha estat de 102, que se situa entre les 50 i 120 parelles que nidifiquen els últims anys, corresponents a 5 espècies, sent el cames llargues (*Himantopus himantopus*) l'espècie més nombrosa. Una parella de garsa de

mar va fer niu, sense arribar a pondre ous, possiblement per interferències humanes. Aquest grup ha augmentat notablement, des de les 51 parelles totals de l'any 2014 fins a les 102 actuals.

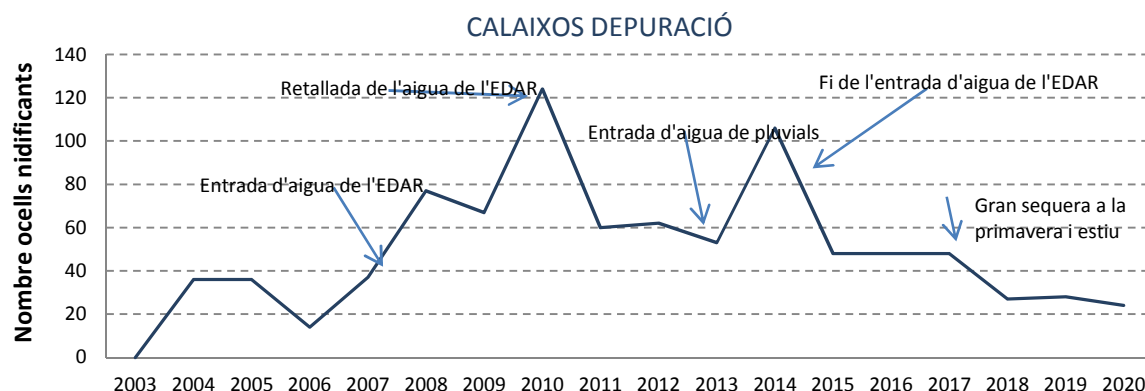
Entre els làrids destaca la desaparició de la gran colònia de Gavina corsa (*Larus audouinii*) que nidificava al Delta, tot i que l'any 2020 dues parelles semblen mantenir un inici de territori a l'Illa del Molí a mitjans del mes d'abril, finalment van abandonar la zona.

En conjunt, destaca el Bernat pescaire (*Ardea cinerea*) amb 36 parelles, el Xatrac Menut (*Sterna albifrons*), amb 6 parelles i la Perdiu de mar (*Glareola pratincola*), amb 5 parelles, sent aquestes dues últimes espècies molt escasses com a nidificants al Delta.

Canyissars de depuració de Cal Tet. Aquest espai continua tenint problemes de falta d'aigua neta durant la primavera i l'estiu, al mantenir-se exclusivament amb aigua de desguàs pluvial i agrícola que circula pel canal de reposició del Sabogal, el qual drena la zona agrícola de la marina del Prat.

La manca d'aigua s'arrossega des de l'any 2015, i s'ha accentuat aquests anys, coincidint amb primaveres poc plujoses. Com a conseqüència, el nombre de parelles d'aus nidificants ha disminuït significativament, i s'estan estudiant possibles solucions per millorar l'entrada d'aigua.

Nombre de parelles nidificants de Cabusset, Cabussó emplomallat, Fotja vulgar i Polles blaves als calaixos de depuració, entre l'any 2003 i 2020.

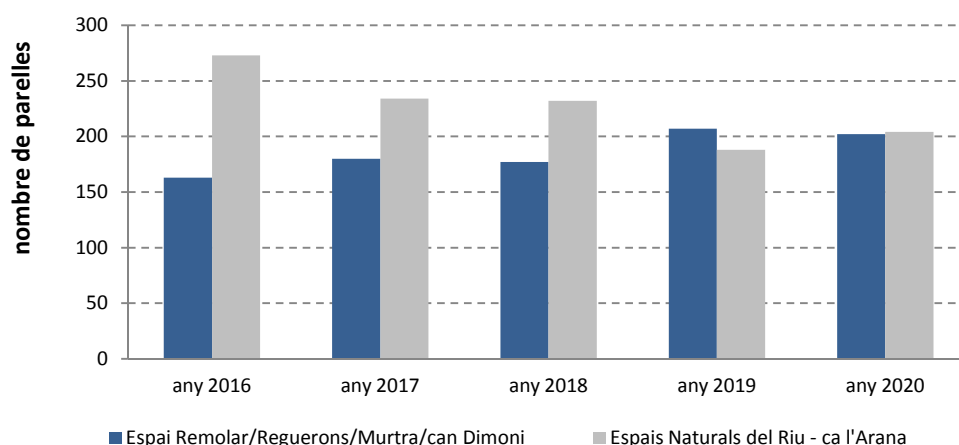
Un altre problema afegit als calaixos de depuració és l'extrema densificació de la vegetació en algunes zones, amb lo que diverses espècies d'aus aquàtiques perden el seu hàbitat de nidificació.

Per zones, **l'espai cal Tet – ca l'Arana – Riu**, passa a ser la zona que té més parelles d'aus aquàtiques nidificants (204 parelles), enfront de les 202 parelles de **l'espai del Remolar – Filipines – Reguerons – Murtra – Can Dimoni**.

A l'espai del Remolar – Filipines destaca la principal colònia nidificant d'ardeids del Delta, amb tota la població de Bernat pescaire, Martinet de nit, Xatrac menut i Perdiu de mar.

En conjunt, les xifres de parelles nidificants en quant a nombre i distribució en el Delta són molt semblants a les dels tres anys anteriors.

OCELLS AQUÀTICS NIDIFICANTS

Ànecs

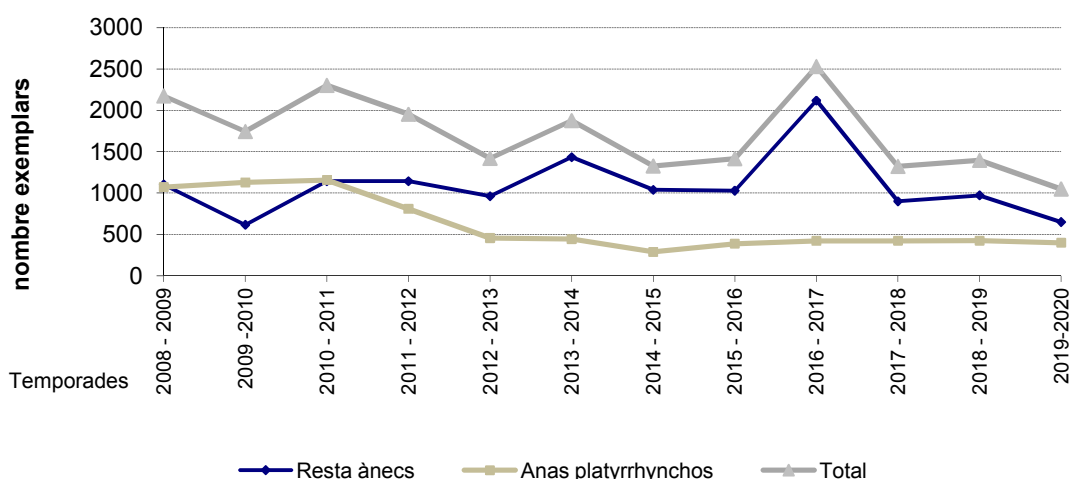
Seguiments 2020. Resultats.

El censos d'anàtids hivernants s'han realitzat entre l'octubre de l'any 2019 i gener de l'any 2020.

S'ha comptabilitzat un mínim de 552 ex. (octubre de 2019) i un màxim de 1.226 ex. (desembre 2019), d'11 espècies diferents.

Comparant el promig dels mesos de novembre – gener entre l'any 2008 i l'any 2020, s'observa com el total d'anàtids durant l'hivern de 2019 – 2020 baixa lleugerament respecte la temporada passada.

PROMIG DEL NOMBRE D'ANÀTIDES HIVERNANTS. 2008 - 2020

L'evolució dels censos d'ànecs del mes de gener des de l'any 2009 fins l'any 2020 s'ofereix en la taula següent.

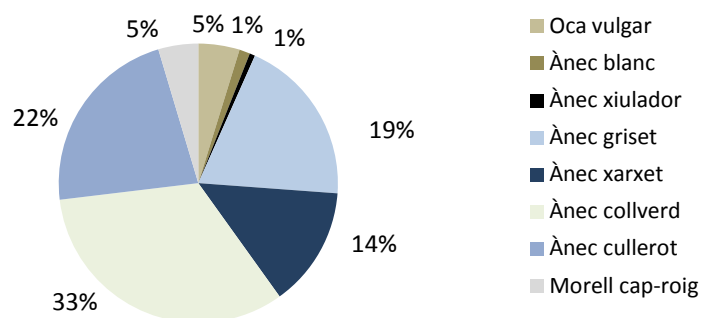
CENSOS DE GENER

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Cygnus olor</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Anser anser</i>	3	3	2	3	10	32	15	19	46	32	48	58
<i>Anser albifrons</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Tadorna tadorna</i>	29	16	66	37	35	56	44	53	40	35	25	15
<i>Anas penelope</i>	74	47	33	25	25	23	0	9	33	6	21	10
<i>Anas strepera</i>	85	133	186	354	289	149	154	346	481	225	380	235
<i>Anas crecca</i>	761	244	444	330	376	632	463	216	448	164	298	169
<i>Anas platyrhynchos</i>	836	1304	894	707	274	394	217	371	351	405	465	349
<i>Anas acuta</i>	0	6	1	6	9	3	0	0	5	3	2	0
<i>Anas querquedula</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Anas clypeata</i>	167	204	472	395	371	431	401	553	717	380	350	271
<i>Netta rufina</i>	4	0	5	16	18	17	0	2	11	3	2	5
<i>Aythya ferina</i>	177	79	86	61	139	128	61	105	47	79	46	56
<i>Aythya fuligula</i>	2	1	7	5	8	3	1	0	0	0	0	1
<i>Aythya nyroca</i>	0	1	1	0	4	0	0	2	0	0	0	0
<i>Melanitta nigra</i>	1	2	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0
<i>Melanitta fusca</i>	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
<i>Somateria mollissima</i>	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Branta leucopsis</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
<i>Mergus serrator</i>	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
TOTAL	2.141	2.040	2.199	1.939	1.561	1.869	1.356	1.677	2.180	1.332	1.638	1.169

L'any 2009 l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) representava el 39% dels anàtids del Delta, proporció que va disminuir molt els anys següents, entre altres motius per la pressió que exercia la caça sobre aquesta au.

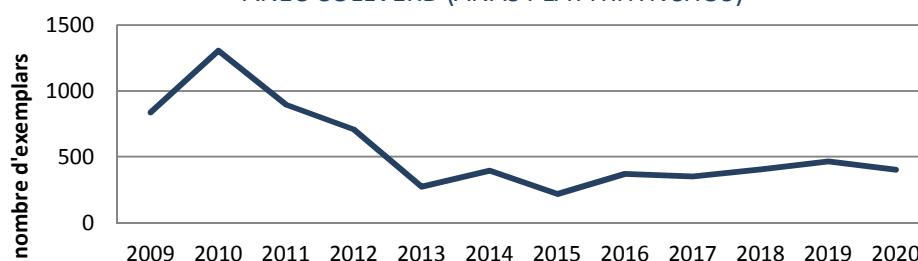
L'hivern 2019 - 2020 la major hivernada de la resta d'ànecs ha provocat una disminució proporcional de la quantitat d'ànecs collverds, de manera que de tots els ànecs hivernants, aproximadament un de cada quatre (29%) són ànecs collverds.

ANÀTIDS HIVERNANTS MÉS ABUNDANTS. GENER 2020

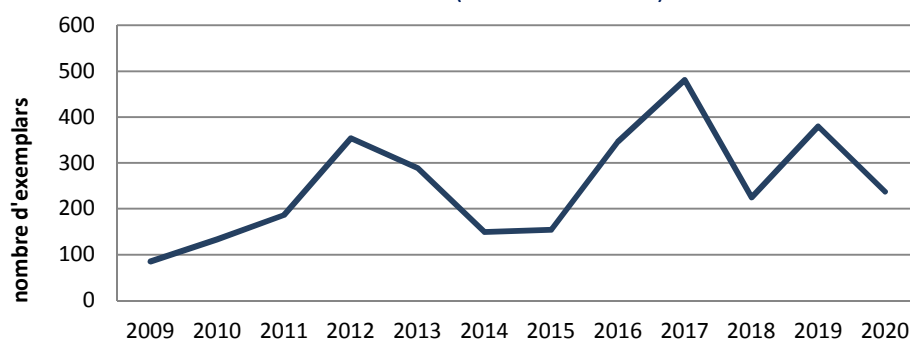
La quantitat total d'ànec collverd el gener de 2020 se situa en 349 ex, xifra inferior a la dels últims cinc anys, i molt per sota dels 1.289 ex. de l'any 2010.

ÀNEC COLLVERD (*ANAS PLATYRHYNCHOS*)

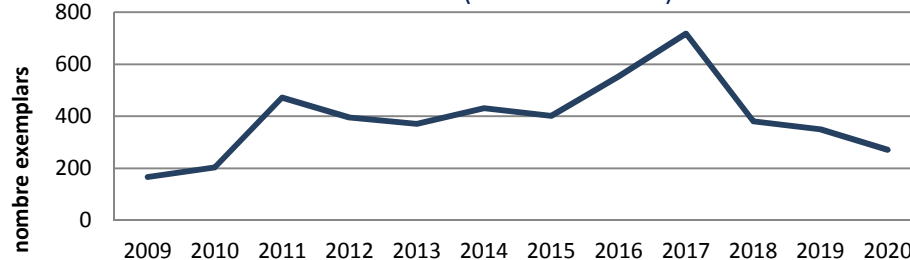
En canvi, l'ànec griset, que estava augmentant fins l'any 2017, ha tingut pujades i baixades poblacionals els dos últims hiverns.

ÀNEC GRISET (*ANAS STREPERA*)

L'ànec cullerot manté la seva tendència a la baixa.

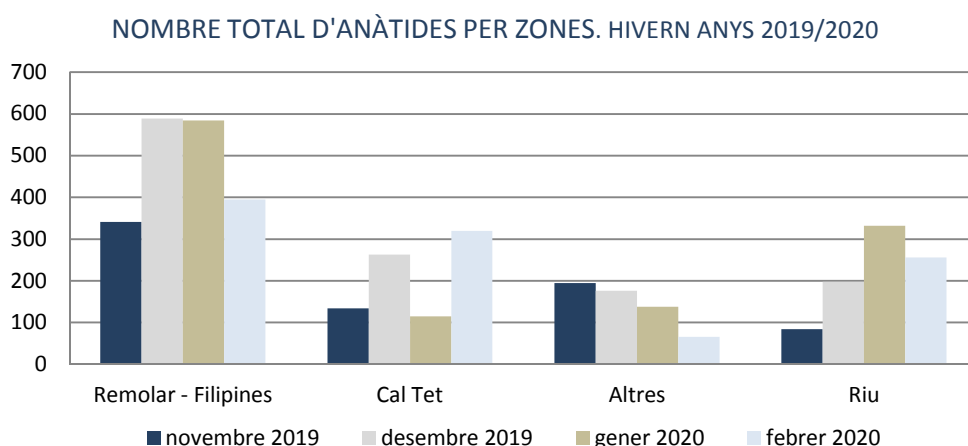
ÀNEC CULLEROT (*ANAS CLYPEATA*)

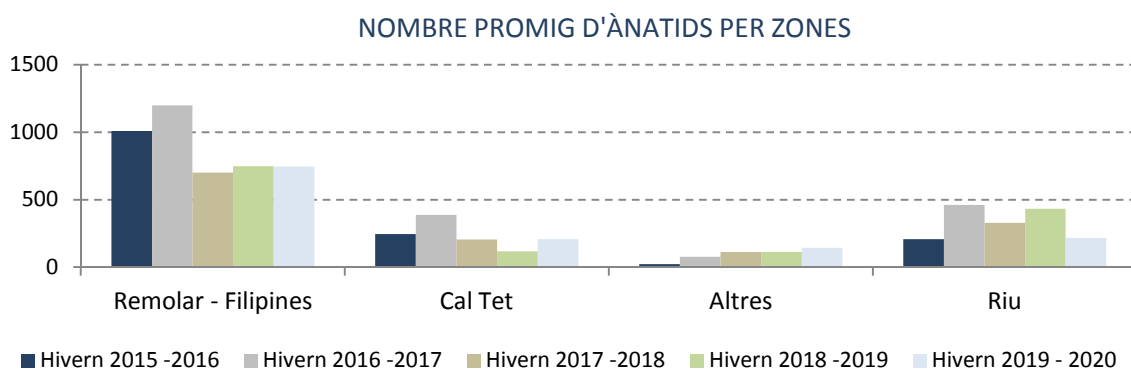
Per zones, **el Remolar - Filipines** continua sent la millor zona del Delta pels anàtids hivernants.

La segueix en importància **el Riu (entre Sant Boi i la desembocadura)**, que l'hivern 2019/2020 segueix adquirint rellevància, i la zona de cal **Tet – ca l'Arana**, tot i disminuir respecte altres anys.

La quantitat d'ànecs a la resta de zones (**can Dimoni, Reguerons i Murtra**) en general és molt menor, però ha anat augmentant els últims anys i en conjunt és similar a la de cal Tet.

L'evolució amb els anys de la utilització de les diferents zones del Delta per part dels ànecs indica que l'espai del Remolar – Filipines, tot i ser el més important, ha anat disminuït en importància, mentre que tot el tram de Riu entre Sant Boi i la desembocadura és manté com la segona zona en importància pels ànecs del Delta.

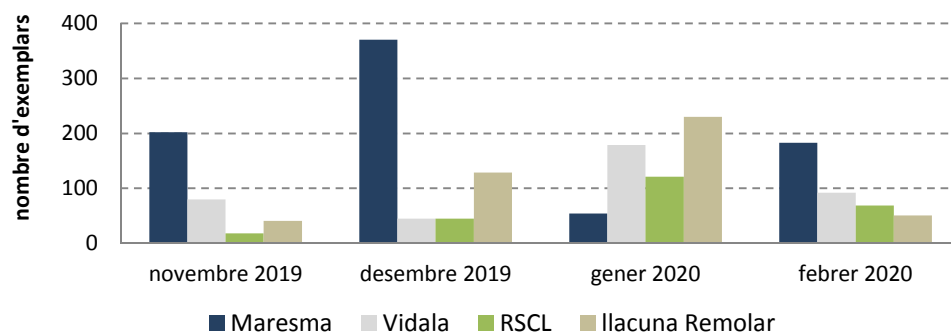
Un anàlisi més detallat indica que la llacuna de la Ricarda continua buida d'ànecs, possiblement per la mala qualitat de l'aigua durant els últims anys i no oferir-los aliment.

En el cas del sector del Remolar – Filipines, que inclou l'estany del Remolar, la maresma, la Vidala i la riera de Sant Climent, s'ha observat que el nombre d'ànecs per cada "zona" ha anat variant al llarg dels mesos. Per exemple, la maresma del Remolar va ser ocupada massivament pels ànecs el mes de novembre, però de seguida es va

buidar i només es va recuperar lleugerament a partir del mes de gener. Gran part dels ànecs que s'hi van veure al novembre van marxar cap a altres zones del Delta.

Els altres espais del sector del Remolar - Filipines també van tenir una ocupació molt més escassa, excepte la Vidala a partir del mes de febrer.

ANÀTIDES AL REMOLAR - FILIPINES. L'HIVERN 2019 - 2020

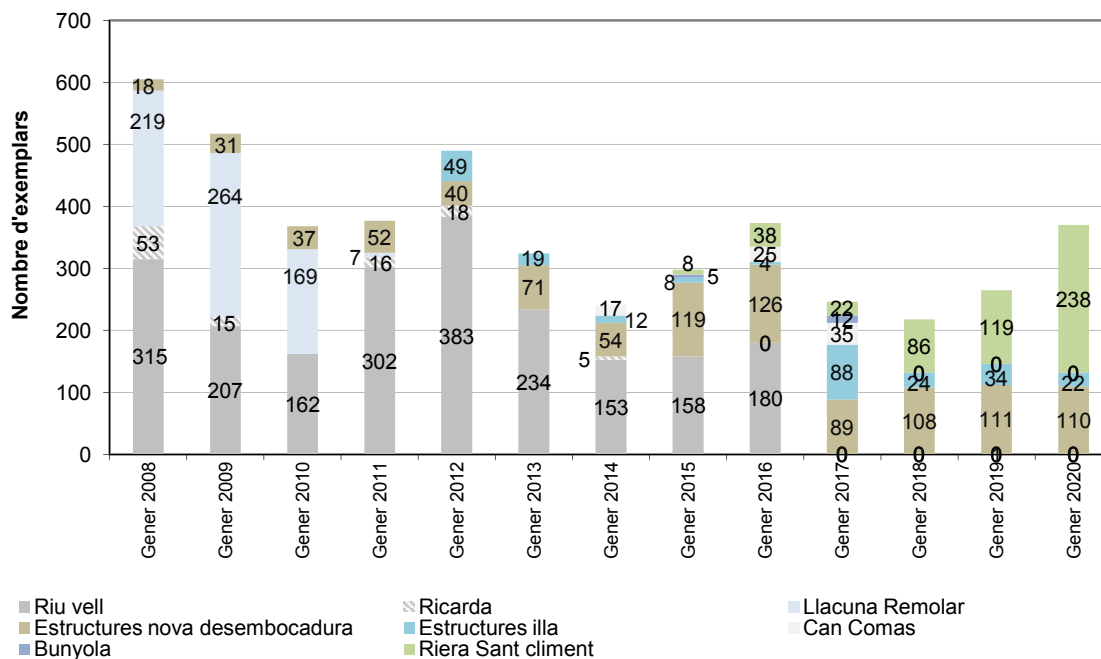

Corb marí gros

Seguiments 2020. Resultats.

S'ha realitzat un únic cens de corbs marins el gener de 2020. El nombre d'exemplars censats va ser de 371, valor superior al de l'hivern anterior (106 exemplars més).

EXEMPLARS DE CORB MARÍ AL DELTA DEL LLOBREGAT CENSOS DE GENER. ANYS 2008 - 2020

Es mantenen els mateixos dormidors de corbs marins del Delta que l'any 2019, i que són, per ordre d'abundància d'exemplars: la riera de Sant Climent, el dormidor de les estructures de la nova desembocadura, i les estructures de l'illa del riu.

El dormidor del Riu Vell ja no existeix des de la tardor de 2016, al ser talats els arbres afectats per la construcció de l'estació ferroviària del Port de Barcelona.

Cada cop que els corbs marins intenten retornar als dormidors que tenien a la desembocadura de l'estany del Remolar i a la capçalera de l'estany de la Ricarda són foragitats pels falconers de l'aeroport de Barcelona, a causa de la seva proximitat a les pistes de l'aeroport.

El dormidor de la riera de Sant Climent es manté avui dia com el principal del Delta per als corbs marins.

Espècies d'aus de l'annex I de la Directiva d'Aus

La Directiva Aus (Directiva 2009/147/CE), relativa a la conservació de les aus silvestres) determina que totes les espècies d'aus esmentades en l'Annex I seran objecte de mesures especials de conservació en quant al seu hàbitat, amb la finalitat d'assegurar la seva supervivència i la seva reproducció en la seva àrea de distribució.

Seguiments 2020. Resultats.

De les 195 espècies incloses en l'Annex I (segons la Directiva. Any 2009), 105 han estat observades al delta del Llobregat. D'aquestes, 72 són d'aparició regular al Delta. I per a 59 d'aquestes espècies els espais naturals del Delta són rellevants per a assegurar la seva supervivència, al tenir aquí poblacions importants en algun moment del seu cicle vital, ja sigui en migració, hivernada, en època de nidificació o com a estivals. Per tant, per a aquestes espècies el Delta adquireix una rellevància a nivell europeu.

OCELLS DE LA DIRECTIVA AUS OBSERVADES AL DELTA	AUS OBSERVADES AL DELTA FINS L'ANY 2020	ESPÈCIES D'APARICIÓ REGULAR EN ANYS	ESPÈCIES RELLEVANTS AL DELTA
ANSERIFORMES			
ANATIDAE			
<i>Cygnus cygnus</i>			
<i>Anser albifrons flavirostris</i>	x		
<i>Branta leucopsis</i>	x		
<i>Tadorna ferruginea</i>	x		
<i>Marmaronetta angustirostris</i>	x		
<i>Aythya nyroca</i>	x	x	x
<i>Mergus albellus (Mergellus albellus)</i>	x		
<i>Oxyura leucocephala</i>			
GAVIIFORMES			
GAVIIDAE			
<i>Gavia stellata</i>	x	x	x
<i>Gavia arctica</i>	x	x	x
<i>Gavia immer</i>	x		
PODICIPEDIFORMES			
PODICIPEDIDAE			
<i>Podiceps auritus</i>	x		

PROCELLARIIFORMES			
PROCELLARIIDAE			
<i>Calonectris diomedea diomedea</i>	x	x	x
<i>Puffinus puffinus mauretanicus</i> (<i>Puffinus mauretanicus</i>)	x	x	x
<i>Puffinus yelkouan</i>	x	x	x
HYDROBATIDAE			
<i>Hydrobates pelagicus</i>	x	x	x
PELECANIFORMES			
PHALACROCORACIDAE			
<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	x	x	x
PELECANIDAE			
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	x		
CICONIIFORMES			
ARDEIDAE			
<i>Botaurus stellaris</i>	x	x	x
<i>Ixobrychus minutus</i>	x	x	x
<i>Nycticorax nycticorax</i>	x	x	x
<i>Ardeola ralloides</i>	x	x	x
<i>Egretta garzetta</i>	x	x	x
<i>Egretta alba</i> (<i>Ardea alba</i>)	x	x	x
<i>Ardea purpurea</i>	x	x	x
CICONIIDAE			
<i>Ciconia nigra</i>	x	x	
<i>Ciconia ciconia</i>	x	x	x
THRESKIORNITHIDAE			
<i>Plegadis falcinellus</i>	x	x	x
<i>Platalea leucorodia</i>	x	x	x
PHOENICOPTERIFORMES			
PHOENICOPTERIDAE			
<i>Phoenicopterus roseus</i>	x	x	x
FALCONIFORMES			
ACCIPITRIDAE			
<i>Pernis apivorus</i>	x	x	
<i>Elanus caeruleus</i>	x		
<i>Milvus migrans</i>	x	x	
<i>Milvus milvus</i>	x	x	
<i>Neophron percnopterus</i>	x		
<i>Gyps fulvus</i>	x		
<i>Aegypius monachus</i>	x		
<i>Circaetus gallicus</i>	x	x	
<i>Circus aeruginosus</i>	x	x	x
<i>Circus cyaneus</i>	x	x	x
<i>Circus macrourus</i>	x		
<i>Circus pygargus</i>	x	x	
<i>Aquila pomarina</i>	x		
<i>Aquila clanga</i>	x		
<i>Hieraaetus pennatus</i>	x	x	x
<i>Hieraaetus fasciatus</i>	x	x	x
PANDIONIDAE			
<i>Pandion haliaetus</i>	x	x	x
FALCONIDAE			
<i>Falco naumanni</i>	x	x	
<i>Falco vespertinus</i>	x	x	
<i>Falco columbarius</i>	x	x	x
<i>Falco eleonora</i>	x	x	
<i>Falco peregrinus</i>	x	x	x
GRUIFORMES			
RALLIDAE			
<i>Porzana porzana</i>	x	x	x
<i>Porzana parva</i>	x	x	
<i>Porzana pusilla</i>	x		
<i>Crex crex</i>	x		
<i>Porphyrio porphyrio</i>	x	x	x
<i>Fulica cristata</i>	x		
GRUIDAE			
<i>Grus grus</i>	x	x	
OTIDIDAE			
<i>Tetrax tetrax</i>	x		
CHARADRIIFORMES			
RECURVIROSTRIDAE			
<i>Himantopus himantopus</i>	x	x	x
<i>Recurvirostra avosetta</i>	x	x	x
BURHINIDAE			
<i>Burhinus oedipnemos</i>	x	x	x

GLAREOLIDAE			
<i>Cursorius cursor</i>	x		
<i>Glareola pratincola</i>	x	x	x
CHARADRIIDAE			
<i>Charadrius alexandrinus</i>	x	x	x
<i>Charadrius morinellus (Eudromias morinellus)</i>	x	x	x
<i>Pluvialis apricaria</i>	x	x	x
SCOLOPACIDAE			
<i>Philomachus pugnax</i>	x	x	x
<i>Gallinago media</i>	x		
<i>Limosa lapponica</i>	x	x	x
<i>Tringa glareola</i>	x	x	x
<i>Xenus cinereus (Tringa cinerea)</i>	x		
<i>Phalaropus lobatus</i>	x		
LARIDAE			
<i>Larus melanocephalus</i>	x	x	x
<i>Larus genei</i>	x	x	x
<i>Larus audouinii</i>	x	x	x
<i>Larus minutus</i>	x	x	x
STERNIDAE			
<i>Gelochelidon nilotica (Sterna nilotica)</i>	x	x	x
<i>Sterna caspia</i>	x	x	x
<i>Sterna sandvicensis</i>	x	x	x
<i>Sterna dougallii</i>	x		
<i>Sterna hirundo</i>	x	x	x
<i>Sterna albifrons</i>	x	x	x
<i>Chlidonias hybridus</i>	x	x	x
<i>Chlidonias niger</i>	x	x	x
PTEROCLIFORMES			
PTEROCLIDIDAE			
<i>Pterocles alchata</i>	x		
STRIGIFORMES			
STRIGIDAE			
<i>Asio flammeus</i>	x	x	x
CAPRIMULGIFORMES			
CAPRIMULGIDAE			
<i>Caprimulgus europaeus</i>	x	x	x
CORACIIFORMES			
ALCEDINIDAE			
<i>Alcedo atthis</i>	x	x	x
CORACIIDAE			
<i>Coracias garrulus</i>	x	x	x
PASSERIFORMES			
ALAUDIDAE			
<i>Chersophilus duponti</i>	x		
<i>Melanocorypha calandra</i>	x		
<i>Calandrella brachydactyla</i>	x	x	x
<i>Lullula arborea</i>	x	x	
MOTACILLIDAE			
<i>Anthus campestris</i>	x	x	x
TURDIDAE			
<i>Luscinia svecica</i>	x	x	x
SYLVIDAE			
<i>Acrocephalus melanopogon</i>	x	x	x
<i>Acrocephalus paludicola</i>	x		
<i>Sylvia sarda</i>	x		
<i>Sylvia undata</i>	x	x	x
MUSCICAPIDAE			
<i>Ficedula parva</i>	x		
<i>Ficedula albicollis</i>	x		
LANIIDAE			
<i>Lanius collurio</i>	x	x	
<i>Lanius minor</i>	x		
CORVIDAE			
<i>Pyrrhocorax pyrrhocorax</i>	x		
EMBERIZIDAE			
<i>Emberiza hortulana</i>	x	x	x
TOTAL	105	72	59

Les principals novetats de l'any 2020 (segons dades pròpies i altres fonts, com el portal *ornitho.cat*) respecte a aquestes 59 espècies són:

Morell xocolater (*Aythya nyroca*). Escassa en els espais protegits del Delta del Llobregat, comportant-se com hivernant o migrant regular (d'1 a 5 exemplars). Viu associat a llacunes de petites dimensions. Amb l'ampliació de l'aeroport de Barcelona van desaparèixer vuit petites llacunes situades dins del Club de Golf del Prat, on s'havia observat amb freqüència.

En conjunt, la població d'aquest ànec en els espais naturals del Delta s'ha tornat més regular com a migrant que com a hivernant.

El delta del Llobregat acull xifres baixes de morell xocolater, però és una au molt escassa en totes les zones humides, de manera que molt probablement el delta del Llobregat és una àrea important per a aquesta espècie.

Des de l'any 2010 el nombre d'exemplars hivernants en els espais naturals del Delta ha anat variant entre 0 i 4 exemplars. L'any 2020 però, s'han obtingut molt poques dades, possiblement per la manca de prospecció habitual per culpa de la COVID, amb una única dada d'un exemplar a l'octubre i diverses observacions d'un altre exemplar híbrid entre morell xocolater i morell cap-roig durant el mes de gener.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE MÀXIM EXEMPLARS	1	1	0	4	0	0	2	0	1	3	1

Calàbria petita (*Gavia stellata*). Present al Delta com a migrant i hivernant, sempre en nombres escassos (d'1 a 3 exemplars), i no tots els anys. L'any 2020 s'ha detectat la seva presència al Delta al mes de desembre.

Calàbria agulla (*Gavia arctica*). Present al Delta com a migrant i hivernant, sempre exemplars solitaris, i no tots els anys. L'any 2020 no s'ha detectat la seva presència al Delta.

Baldriga cendrosa (*Calonectris diomedea*). L'any 2020 les observacions han estat reportades entre els mesos de maig i octubre. Ha estat molt escassa a prop de la costa, amb un màxim de 20 exemplars davant del litoral del Prat, el 13 d'octubre.

Baldriga balear (*Puffinus mauretanicus*). L'any 2020 s'ha observat durant tots els mesos de l'any. El grup més gran ha estat de 150 exemplars davant del litoral del Prat, el 13 d'octubre.

Baldriga mediterrània (*Puffinus yelkouan*). Entre les concentracions de baldrigues balears al Delta l'any 2020 possiblement n'hi havia algunes baldrigues mediterrànies que no es van poder diferenciar amb seguretat. S'han observat uns pocs exemplars entre maig i juny, i al desembre, amb màxims de 30 exemplars davant de la platja del Prat, el 13 d'octubre.

Ocell de Tempesta (*Hydrobates pelagicus*). L'any 2020 no s'ha reportat cap observació d'aquesta espècie.

Corb marí emplomallat (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*). Es presenta al Delta en solitari o en grups molt petits, d'entre 1 i 6 exemplars. L'any 2020 s'ha observat a les platges del Delta entre els mesos de març i novembre, amb un màxim de 13 exemplars el 13 de juny.

Bitó (*Botaurus stellaris*). Durant l'any 2020 no hiverna cap exemplar i únicament s'observa un individu el 8 de març en pas prenupcial. És una xifra baixa per a aquesta espècie al Delta, on havien arribat a hivernar fins a 5 exemplars.

Martinet menut (*Ixobrychus minutus*). La població nidificant del 2020 al Delta ha estat de 19 parelles. És una xifra baixa, doncs havia arribat a les 31 parelles l'any 2014.

Martinet de nit (*Nycticorax nycticorax*). L'any 2020 s'ha format una noca colònia reproductora i han nidificat 56 parelles en els espais protegits del Delta, xifra molt superior a la dels dos anys anteriors.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE DE PARELLES	1	1	0	1	0	5	13	13	30	11	56

Martinet ros (*Ardeola ralloides*). Present com a migrant i estival, però actualment no reproductora. L'any 2020 s'ha observat entre els mesos d'abril a octubre, sempre molt dispersa per les zones humides i canals agrícoles del Delta, en solitari o en parelles.

Martinet blanc (*Egretta garzetta*). Present durant tots els mesos de l'any amb agrupacions durant el pas postnupcial assolint màxims de 115 exemplars junts entre el 29 de juliol i el 8 d'agost. Nidificant puntual els anys 2015 i 2017.

Agró blanc (*Egretta alba*). Observat tots els mesos de l'any 2020 a totes les zones humides del Delta, exemplars individuals o en grups, amb màxim de 10 exemplars el 15 de setembre. Entre abril i juny s'observen exemplars en plomatge nupcial a la maresma del Remolar, sense arribar a criar.

Agró roig (*Ardea purpurea*). L'any 2020, un any més, la falta d'aigua als prats i maresmes de cal Tet, per falta de pluges i per poca entrada d'aigua de desguàs agrícola, i la mala qualitat de l'aigua de la maresma del Remolar, han fet que només nidifiquin 3 parelles, lluny de les 13 parelles que van nidificar l'any 2014.

Capó reial (*Plegadis falcinellus*). Observat durant gran part de l'any 2020, concretament entre febrer i desembre, amb màxims en època de pas, amb màxims de 100 ex el mes de febrer, 81 ex al mes de març i 200 al mes de desembre. Les dades

de l'any 2020 confirmen una vegada més la importància del Delta per a aquesta espècie.

Bec planer (*Platalea leucorodia*). Present especialment en època de pas entre el mes de febrer i l'octubre. Les xifres han anat augmentant amb els anys. Les més destacables de l'any 2020 són: 10 exemplars al juny i 7 exemplars el mes d'octubre. Almenys dos individus amb plomatge nupcial durant els mesos de mig i juny.

Flamenc (*Phoenicopterus roseus*). Observat durant tot l'any, tant al riu com al Remolar, però amb predilecció pel primer lloc, amb uns màxims de 43-45 exemplars els mesos de febrer i setembre.

Cigonya blanca (*Ciconia ciconia*). Espècie principalment migradora amb observacions durant el mes de març, amb uns 100 exemplars direcció Molins de Rei i altres observacions al mes de setembre.

Arpella vulgar (*Circus aeruginosus*). Espècie principalment hivernant (entre novembre i març) i migrant (abril – maig i juliol - octubre), amb algun exemplar estival. Nidificant actualment esporàdic. L'any 2020 s'ha observat tots els mesos de l'any, corresponent les observacions de maig i juny a exemplars no reproductors, malgrat el 14 de juny s'observa una femella adulta transportant branques pels margues de la maresma del Remolar. Des de l'any 2010 el nombre de parelles nidificants al Delta ha anat variant entre 0 i 1 parella. Al hivern un total de 8 ex. als espais naturals. Actualment falten zones de nidificació adequades als espais naturals i que estiguin fora de l'abast dels senglars.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE DE PARELLES	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0

Arpella pàl·lida (*Circus cyaneus*). Espècie hivernant durant els darrers anys pels voltants de can Dimoni i Reguerons. Altres observacions d'exemplars en pas primaveral i de tardor.

Àliga calçada (*Aquila pennata*). Principalment migrant al Delta, amb exemplar hivernants alguns anys. L'any 2020 s'ha observat almenys tres exemplars en pas postnupcial als mesos d'agost i setembre.

Àguila cuabarrada (*Aquila fasciata*). Malgrat durant l'any 2020 no s'ha dut a terme cap observació, ja és habitual observar alguns individus immaturs que s'apropen al delta a alimentar-se des de localitzats properes com el Parc Natural del Garraf.

Àguila pescadora (*Pandion haliaetus*). Observada de manera regular en migració primaveral (març – maig), i de tardor (agost – octubre) de 2020, amb algunes

observacions tardanes durant la primera setmana de desembre. Destaca l'observació d'un exemplar anella de PVC blau i codi 092, el 3 de desembre.

Falcó pelegrí (*Falco peregrinus*): Observats diferents exemplars adults i joves durant tot l'any, corresponents tan a exemplars residents a localitats properes com la ciutat de Barcelona que s'apropen al Delta per alimentar-se com a exemplars durant els seu pas migratori.

Esmerla (*Falco columbarius*). Durant l'any 2020 s'observa un exemplar en pas primavera al mes de març i un altre durant el pas de tardor a l'octubre. Un exemplar s'observa dins l'aeroport a finals de desembre que podria estar hivernant per la zona.

Polla pintada (*Porzana porzana*). Migrant escàs al Delta, sobretot a la primavera. Tot i així, diversos exemplars utilitzen gran part de les zones humides del Delta per a descansar i menjar. L'any 2020 s'ha observat els mesos de febrer i març.

Rascletó (*Porzana parva*). Cap citació l'any 2020.

Rasclet (*Porzana pusilla*). Cap citació l'any 2020.

Polla blava (*Porphyrio porphyrio*). L'any 2020 s'han censant 18 parelles nidificants al Delta, tot i que la xifra segurament està subestimada per la dificultat d'accés a algunes zones de nidificació. La major part de les parelles es concentren al Remolar – Filipines, a cal Tet – ca l'Arana i també en el tram final del riu Llobregat. En conjunt, les dades confirmen que el delta del Llobregat alberga xifres importants d'aquesta espècie.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE DE PARELLES	18		182	25	47	24	35	22	26	19	18

Cames llargues (*Himantopus himantopus*). Des de l'any 2010 el nombre de parelles nidificants al Delta ha anat variant entre el mínim de 22 parelles (any 2012) i les 67 parelles de l'any 2017. L'any 2020 van ser 64 parelles, la majoria concentrades en cal Tet i en Remolar, amb alguna parella en Reguerons i en la riera Roja – can Dimoni.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE DE PARELLES	40	39	22	61	42	35	57	67	48	46	64

Bec d'alena (*Recurvirostra avosetta*). Observacions gairebé durant tot l'any, entre el mes de febrer i novembre, amb alguns individus estiuencs no reproductors.

Torlit (*Burhinus oedipnemus*). El torlit és una espècie que no cria al Delta i que només es presenta com migrant i hivernant, en baix nombre. En alguns paratges dels espais naturals es poden observar exemplars en pas o hivernants, com a la platja de ca

l'Arana, o en els camps de cultiu de cal Nani o de la Ricarda. S'observen més exemplars en altres camps de conreu de la resta del Delta, sobretot quan estan llaurats. Entre aquests camps tenen predilecció pels camps dels voltants de can Dimoni, on la seva presència és regular. Aquests camps són dins el Parc Agrari i estan gestionats pel Consorci del Parc Agrari.

Des de l'any 2010 el nombre d'exemplars hivernants en els espais naturals del Delta i el Parc Agrari ha anat variant entre 12 (any 2019) i 104 exemplars (any 2013). Durant el present hivern de 2020 no s'ha observat cap exemplar.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE EXEMPLARS HIVERNANTS	28	29	23	104	29	45	31	52	30	12	0

Perdiu de mar (*Glareola pratincola*): l'any 2020 han nidificat cinc parelles de Perdiu de mar al Delta, a la maresma del Remolar s'observen tres nius amb ous, un niu més a la platja de ca l'Arana i una darrera parella nidificant a la platja de la Magarola. A Catalunya, el Delta de l'Ebre i el Delta del Llobregat, són els únics llocs de cria d'aquesta espècie.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE PARELLES NIDIFICANTS	2	2	4	2	1	0	0	0	6	1	5

Corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*). Es veu afectat sobre tot per la regressió del litoral, l'ús social de les platges i la presència de depredadors oportunistes.

Des de l'any 2010, el nombre de parelles nidificants en els espais naturals del Delta ha anat variant entre el mínim de 5 (any 2011) i les 16 parelles de l'any 2017. L'any 2020 han nidificat entre 11 parelles, la majoria concentrades en la platja de Carrabiners – Ricarda i platja de ca l'Arana.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE PARELLES NIDIFICANTS	7	5	6	7	9	8	14	16	13 - 15	12 -15	11

Corriol pit-roig (*Charadrius morinellus*). Migrant molt escàs al Delta. L'any 2020 només s'ha observat un exemplar als camps de cal Nani el mes de setembre.

Daurada grossa (*Pluvialis apricaria*). Fins a 60 exemplars censats el mes de gener, concentrats en un camp de conreu extensiu de cereal situat dintre del Parc Agrari el

camp del camí de ca l'Inglada, on actualment es concentra la major part de la població hivernant d'aquesta espècie al Delta.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE EXEMPLARS HIVERNANTS	163	210	94	95	46	50	2	94	54	50	60

Batallaire (*Philomachus pugnax*). Migrant freqüent a les zones humides del Delta, tant a la primavera com a la tardor. L'any 2020 ha estat present els mesos de febrer – maig i de juliol - octubre. El grup més nombrós va ser de 63 exemplars a la maresma de cal Tet a l'abril.

Tètol cuabarrat (*Limosa lapponica*). Migrant escàs a les platges del Delta, tant a la primavera com a la tardor. L'any 2020 ha estat present els mesos d'abril i de setembre – octubre, i tots els exemplars es van observar exclusivament en pas migratori. El grup més gran era de 37 ex el 23 d'abril.

Valona (*Tringa glareola*). Migrant freqüent a les zones humides del Delta, tant a la primavera com a la tardor. L'any 2020 ha estat present els mesos de febrer – maig i de juny - octubre. L'any 2020 el grup més gran observat tenia 170 exemplars el 24 d'abril.

Gavina capnegra (*Larus melanocephalus*). L'any 2020 s'han censat només 21 exemplars el mes de gener a la platja de ca l'Arana, sent una xifra bastant baixa respecte anys anteriors, malgrat al mes de gener es va poder observar 191 exemplars (fora de cens d'hivernants). Destaquen també altres observacions més nombroses com els 332 exemplars al mes de juliol, 1000 exemplars a l'agost o 200 exemplars al setembre i octubre. Així i tot, està lluny dels 4.000 exemplars que s'han censat altres anys al Delta.

Gavina capblanca (*Chroicocephalus genei*). Observacions regulars d'individus en nombres baixos entre l'abril i l'octubre amb alguns exemplars estiuejants no reproductors.

Gavina corsa (*Larus audouinii*). A finals dels anys 90 del segle passat diversos centenars de gavina corsa descansaven al Delta durant la migració primaveral. El nombre va anar en augment, , fins arribar als 2.438 exemplars l'any 2008.

L'any 2009 comença a criar, amb 11 parelles. El nombre de parelles nidificants va augmentar ràpidament fins a un màxim de 633 parelles l'any 2012.

La majoria de les parelles han criat a l' Illa del molí, situada al riu Llobregat, prop de la seva desembocadura (608 parelles any 2014).

A partir de l'any 2012 intenten establir-se altres nuclis a la platja de ca l'Arana i en un solar de la zona Franca de Barcelona, fins que l'any 2016 s'acaba instal·lant un altre nucli al Port de Barcelona. La colònia del Port de Barcelona ha anat augmentat a la par que disminuïa la del Delta.

L'any 2017 només van nidificar 9 parelles. La tardor de 2017 es forma una barra de fang que uneix l'illa on nidificaven amb el marge del riu, el que ha permès l'entrada de depredadors com la guineu.

L'any 2018 no va nidificar cap parella al Delta del Llobregat i la colònia del Port de Barcelona va arribar a la xifra de 582 parelles.

L'any 2019 es van instal·lar 30 parelles al Delta, a l'espigó de la desembocadura del riu, on van fer niu i van pondre ous, però també van fracassar per la depredació i la pesca furtiva. La colònia del Port de Barcelona va ser de 344 parelles.

L'any 2020 cap parella va fer niu malgrat molts dels exemplars que es reproduïen al port de Barcelona es desplacen al delta per alimentar els seus polls.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE PARELLES NIDIFICANTS AL DELTA	11	148	380	633	323	608	213	146	9	0	30	0

Gavina menuda (*Hydrocoloeus minutus*). Aquesta espècie era més freqüent en el litoral del Delta als anys 80 i 90 del segle passat, amb milers d'exemplars migrants i hivernants. Actualment és una gavina molt escassa com a hivernant i migrant. L'any 2020 només s'ha obtingut un registre d'un exemplar al març i altre al maig.

Curroc (*Sterna nilòtica*). Observacions entre l'abril i l'agost amb nombres més elevats durant els passos migratoris destacant 10 exemplars el 23 de juny.

Xatrac gros (*Sterna caspia*). Espècie detectada durant els passos migratoris de primavera i tardor destacant 5 exemplars al mes d'abril.

Xatrac bec llarg (*Sterna sandvicensis*). S'observa al llarg de tot l'any, sobretot al litoral, però també al tram final del riu Llobregat. A principis dels anys 2000 s'havien observat fins 800 exemplars sedimentats al Delta. El màxim observat l'any 2020 ha estat de 30 exemplars, el mes de desembre, a la platja del Prat de Llobregat.

Xatrac comú (*Sterna hirundo*). S'observa al Delta principalment entre els mesos de març a setembre, amb màxims en maig – juny i agost – setembre. El mes de juny de 2007 es van concentrar 230 exemplars a la platja de ca l'Arana.

Xatrac menut (*Sternula albifrons*). L'any 2020 han nidificat 6 parelles, tres a la maresma del Remolar, dos a la platja de ca l'Arana i una a la península del Sabogal.

Els únics llocs de Catalunya on cria aquesta espècie són el Delta de l'Ebre i el Delta del Llobregat.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE PARELLES NIDIFICANTS AL DELTA	9	9	11	14	0	0	0	1	6	5	9	6

Fumarell carablanc (*Chlidonias hybrida*). Frequent com a migrant i escàs com a estival. S'observa en grups petits, d'unes desenes d'exemplars com a màxim, entre març i octubre. L'any 2020 el grup més gran observat va ser de 30 exemplars el mes d'abril.

Fumarell negre (*Chlidonias niger*). S'observa sobretot a la costa, però utilitza els ambients de les zones humides dels espais naturals del Delta per descansar.

Es presenta especialment en migració primaveral, amb centenars o milers d'exemplars, segons els anys. El màxim assolit va ser de 2.000 exemplars en 1991.

Aquesta espècie havia assolit alguns anys concentracions amb l'1% o més de la població europea en les aigües costaneres situades davant del delta del Llobregat.

Amb el pas dels anys s'ha tornat una espècie cada vegada més escassa, de manera que actualment només es detecten poques desenes, o com a màxim algun centenar d'exemplars en migració. Aquesta disminució dels efectius migratoris s'ha observat a tot Espanya.

Des de l'any 2010 el nombre d'exemplars migrants al Delta ha estat molt escàs, amb un màxim de 34 exemplars l'any 2010. Durant l'any 2020 no s'ha observat al Delta.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE EXEMPLARS MIGRANTS	34	8	0	1	5	1	11	2	11	14	0

Mussol emigrant (*Asio flammeus*). Migrant regular però molt escàs al Delta, sempre amb exemplars solitaris. A finals del segle passat hivernaven alguns exemplars entre octubre i març. L'any 2020 s'han detectat un exemplar al mes de març i un altre exemplar a l'octubre.

Enganyapastors (*Caprimulgus europaeus*). Observacions durant el pas primaveral i de tardor. Almenys una parella amb aparent territori als marges de la pineda del Remolar que possiblement s'hagi reproduït.

Blauet (*Alcedo atthis*): Comú com a migrant, més escassa com a hivernant o estival. Nombrosos exemplars ocupen totes les zones humides del Delta, inclosos canals i els marges del riu Llobregat, durant les seves migracions. L'any 2020 es van comptabilitzar diverses desenes en la zona del Remolar i cal Tet durant el pas primaveral i de tardor.

Gaig blau (*Coracias garrulus*). Regular però escassa en migració, entre abril – juny i agost - setembre. Normalment s'observen exemplars solitaris però destaca una parella que va romandre uns dies del mes de maig i juny a la pineda del Remolar, entrant i sortint d'un forat d'un arbre, i que posteriorment es va desplaçar a la platja de ca l'Arana amb actitud de possible nidificant. Per aquest motiu s'instal·la una caixa niu en aquesta zona durant l'any 2021.

Terrerola vulgar (*Calandrella brachydactyla*). Des de l'any 2010 el nombre de parelles nidificants en els espais naturals del Delta ha anat variant entre 0 i 2 parelles, bàsicament als saladars de la platja de ca l'Arana. L'any 2020 no s'ha detectat cap parella nidificant als espais naturals protegits del Delta, tot i que es van observar quatre parelles durant una setmana a la platja de ca l'Arana amb indicis de possibles reproductors.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE DE PARELLES ALS ESPAIS PROTEGITS	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0

Durant aquests anys, s'ha mantingut un petit nucli en els marges de les pistes de l'Aeroport del Prat. L'any 2016 es va detectar un nucli de 3 parelles en erms del Port de Barcelona situats al marge esquerre del riu Llobregat, que l'any 2019 va desaparèixer al instal·lar aquí el Port una colònia controlada de gats.

Trobat (*Anthus campestris*). Des de l'any 2010 el nombre de parelles nidificants en els espais naturals del Delta ha anat variant entre 0 i 2 parelles. L'any 2020 hi va haver 3 parelles als saladars de la platja de ca l'Arana, entre els mesos de maig i juliol.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NOMBRE DE PARELLES NIDIFICANTS	1	1	1	1	1	2	0	1	1-2	1	3

L'any 2020 no s'han localitzat parelles als erms del Port de Barcelona, situats al marge esquerre del riu Llobregat. Aquesta zona està sotmesa contínuament a obres, que poden haver modificat l'hàbitat existent i haver afectat aquesta espècie. La colònia de gats instal·lada de manera artificial als erms del Port també ha afectat molt negativament al Trobat.

Cotxa blava (*Luscinia svecica*). Regular però escassa entre els mesos de gener – abril i setembre - desembre de l'any 2020. El gener de l'any 2020 s'han comptabilitzat 4 exemplars, però segurament és una població subestimada.

Boscarla mostatxuda (*Acrocephalus melanopogon*). Escassa, present de gener a abril i d'octubre a desembre. En el ces d'hivernant de gener de 2020 s'han

comptabilitzat 10 exemplars als espais naturals del Delta. Durant l'any 2018 es va capturar per l'anellament un exemplar al mes de juny que podria correspondre a una primera dada de nidificació. Durant l'any 2019 es van capturar per l'anellament almenys dos individus durant el maig i juliol que vindria a confirmar la seva nidificació segura als calaixos de depuració del riu al Delta i al maig de 2020 es torna a capturar una altre individu.

Tallareta cuallarga (*Sylvia undata*). Observable al Delta d'octubre a abril, com a migradora i hivernant escassa. L'any 2020 s'ha detectat els mesos de febrer, abril i octubre – desembre, principalment a la platja de ca l'Arana i a cal Tet, sempre exemplars solitaris o en parelles.

Hortolà (*Emberiza hortulana*). Migrant molt escàs al Delta, entre els mesos d'abril i maig. Durant l'any 2020 es van observar fins a cinc exemplars al mes d'abril.

Invertebrats

L'any 2020 s'han realitzat diversos estudis d'invertebrats als espais naturals del Delta, per part de l'entomòleg Diego Fernandez i altres especialistes que han col·laborat en la determinació de les espècies al laboratori i en els seguiments de camp. Aquests estudis posen de manifest la importància entomològica d'aquests espais naturals, especialment el sector dels Carrabiners-Semàfor.

Seguiments 2020. Resultats.

Aràcnids. S'han determinat 19 noves espècies d'aranyes per al Delta que no havien estat citades anteriorment.

<i>Philodromus pinetorum</i>	<i>Ebrechtella tricuspidata</i>	<i>Clubiona comta</i>
<i>Philodromus cespitum</i>	<i>Scotophaeus validus</i>	<i>Tibellus macellus</i>
<i>Nurscia albomaculata</i>	<i>Clubiona pseudoneglecta</i>	<i>Pholcus opilionoides</i>
<i>Nomisia exornata</i>	<i>Monaeses paradoxus</i>	<i>Rubrorridion musivum</i>
<i>Textrix sp.</i>	<i>Poecilochroa albomaculata</i>	<i>Tetragnatha montana</i>
<i>Menemerus semilimbatus</i>	<i>Rhomphaea rostrata</i>	
<i>Salticus mutabilis</i>	<i>Theridion mystaceum</i>	

Dípters. En aquest grup també s'han determinat enguany 5 noves espècies per al delta del Llobregat, dues de les quals son citacions noves per a Catalunya (*Symplecta hybrida* i *Symplecta pilipes*). Totes elles trobades als herbassars del camí dels Carrabiners-Semàfor, i en el cas de *Stevenia deceptor* també al Remolar-Fiiipines.

<i>Symplecta stictica stictica</i>	<i>Dicranomyia modesta</i>
<i>Symplecta hybrida</i>	<i>Stevenia deceptor</i>
<i>Symplecta pilipes</i>	

Ortòpters. El 26 de setembre el grup d'estudi dels Ortòpters de Catalunya (*Antaxius*) van realitzar una sortida a la pineda del Remolar i a la Maresma de can Sabadell, en que van determinar 24 espècies, dues de les quals una espècie catalogada com a vulnerable (*Heteracris littoralis*) i una molt rara a Catalunya (*Tropidopola cylindrica*).

Estudi d'artròpodes de la platja de Carrabiners – Semàfor. Un any més s'ha dut a terme aquest estudi en el tram de platja entre el canal de la Bunyola i la Ricarda i la maresma dels Carrabiners. Fins al moment s'han catalogat 806 espècies d'insectes, de les quals unes 70 espècies són exclusives d'aquesta zona i fins ara no s'han localitzat en cap altra zona del Delta. Els grups majoritaris continuen sent els lepidòpters, seguits dels coleòpters i dels heteròpters.

L'any 2020 s'han trobat 37 espècies que fins ara no havien estat citades a la zona de Carrabiners, de les quals 5 són lepidòpters, 13 heteròpters, 4 ortòpters, 7 coleòpters, 6 dípters, 1 espècie d'himenòpters i 1 de dermàpter.

Des de 2016 que es va començar l'estudi d'aquesta zona podem concloure que la diversitat de fauna invertebrada ha anant millorant progressivament a la zona fora zona d'influència de les obres de la escullera, és a dir zona de rereduna, llacunes interiors de Magarola i Ricarda, marges de camins i la desembocadura del canal de la Bunyola. A la franja de platja per on discorre la canonada i la franja de primera línia de mar, coberta per escullera, les espècies d'insectes lligats a aquest hàbitat psammòfil van patir una forta davallada i no s'han recuperat fins al moment.

Mol·luscs

L'any 2018, un equip de malacòlegs del Museu de Ciències Naturals de Barcelona, va iniciar la realització d'un inventari de la malacofauna present al delta del Llobregat, tant dintre com fora dels espais protegits, per a comparar-lo amb les dades antigues existents i per a actualitzar el catàleg del Delta. Durant el 2020 han continuat realitzant les prospeccions (103 punt del Delta).

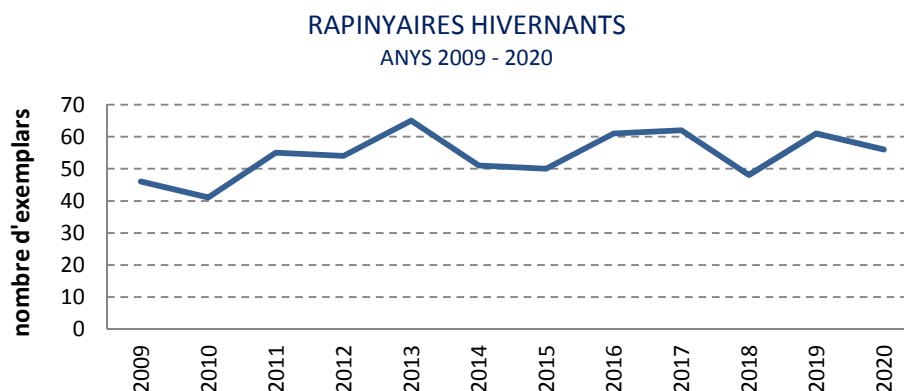
2.3.2.3 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES CLAUSS EN LA DINÀMICA DE L'ECOSISTEMA

Rapinyaires diürnes

Seguiments 2020. Resultats.

El cens de rapinyaires de gener de l'any 2020 ha donat un resultat de 56 exemplars, xifra superior a la de l'any 2018, però inferior a la de l'any 2019.

CENS DE RAPINYAIRES	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Arpella (<i>Circus aeruginosus</i>)	11	6	6	8	9	9	10	10	9	11	8	8
Arpella pàl·lida (<i>Circus cyaneus</i>)	1	0	0	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Astor (<i>Accipiter gentilis</i>)	2	2	2	2	3	3	3	3	4	7	5	5
Esparver (<i>Accipiter nisus</i>)	2	2	5	2	3	3	2	3	4	2	6	3
Aligot (<i>Buteo buteo</i>)	17	17	21	19	22	17	16	23	19	11	18	22
Àliga calçada (<i>Hieraaetus pennatus</i>)	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0
Xoriguer (<i>Falco tinnunculus</i>)	10	14	21	21	23	16	18	18	23	15	22	17
Falcó pelegrí (<i>Falco peregrinus</i>)	1	0	0	0	2	2	0	3	1	1	0	0
Esmerla (<i>Falco columbarius</i>)	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	46	41	55	54	65	51	50	61	62	48	61	56

L'abundància de les diferents espècies es manté estable, sent el Xoriguer comú i l'Aligot comú les dues espècies més abundants entre les rapinyaires hivernants.

Destaca, al igual que els altres anys, la hivernada d'un exemplar solitari d'arpella pàl·lida (*Circus cyaneus*), així com la hivernada de diversos exemplars d'astor.

2.3.2.4 SEGUIMENT DE LA MIGRACIÓ D'AUS

Des de fa anys el seguiment de la migració d'aus al delta del Llobregat s'ha emmarcat dins de diverses campanyes, algunes d'elles amb caràcter internacional com és el cas del Projecte Sylvia que desenvolupa l'ICO (Institut Català d'Ornitologia).

Programa SYLVIA. Ca l'Arana, Remolar i Reguerons

SYLVIA és un projecte de l'Institut Català d'Ornitologia (ICO) que té com a principal finalitat el seguiment constant i a llarg termini de les tendències poblacionals i els paràmetres demogràfics de les poblacions d'ocells terrestres de Catalunya, mitjançant una xarxa d'estacions d'anellament.

Les estacions de monitoratge del programa SYLVIA tenen dues funcions bàsiques: 1) permeten dur a terme un seguiment acurat i estandarditzat de l'avifauna de l'àrea d'estudi, i 2) al formar part d'una xarxa d'àmbit nacional, confereixen un interès més global al programa de seguiment local.

Així, gràcies al conjunt d'estacions que formen tota la xarxa catalana del programa, és possible establir degudament els paràmetres demogràfics i les tendències poblacionals tant localment com pel conjunt del territori. Actualment participen en el programa 40 estacions d'anellament a tot Catalunya, tres d'elles al Delta del Llobregat: Remolar, Ca l'Arana i Reguerons. Les estacions del Delta tenen un gran interès per estar situades en ambients amb una especial problemàtica des del punt de vista de la conservació.

Cal afegir que la proximitat de les tres estacions entre elles fa que s'hagin obtingut recuperacions d'ocells anellats a un indret i recapturats a un altre. Aquestes dades són d'especial interès per avaluar l'ús de l'hàbitat de les espècies objecte d'estudi i veure la importància de cada espai en cada època de l'any.

El seguiment està subdividit en dos períodes: l'estival (reproductor) i l'hivernal.

Sylvia hivern

El programa Sylvia d'hivern s'estén des de desembre fins a febrer i està dividit en 3 períodes consecutius de 4 setmanes. Cada estació opera durant tots aquests períodes. O sigui, que es realitzen tres jornades d'anellament per cada estació.

Seguiments 2020. Resultats.

Les xifres totals d'anellaments són superiors a les dels hiverns anteriors. Aquest augment d'anellaments s'ha donat bàsicament a la majoria d'espais encara que cal tenir en compte que durant l'hivern anterior no es va anellar a Reguerons.

En total s'han anellat 307 ocells (112 a Reguerons, 120 a Remolar i 77 a ca l'Arana), corresponents a 28 espècies, sent les més anellades el Mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) amb 69 ocells, el Repicatalons (*Emberiza schoeniclus*) amb 45 ocells i el Pit-roig (*Erithacus rubecula*) amb 44 ocells.

Aquest hivern s'ha anellat quatre Boscarles mostatxudes (*Acrocephalus melanopogon*), tres individus més respecte l'hivern anterior. Sobresurt l'anellament de sis Blauets (*Alcedo atthis*), xifra remarcable tenint en compte que a tot el Delta es van censar set exemplars a l'hivern. Cal recordar que el Blauet és un ocell escàs inclòs a l'Annex I de la Directiva Aus i que el Delta del Llobregat és un important punt d'alimentació i descans durant la hivernada i la migració d'aquesta espècie.

SYLVIA HIVERN 2018 - 2020	2018-2019	2019-2020
ESPÈCIES	Nº ANELLAMENTS	Nº ANELLAMENTS
Xoriguer comú <i>Falco tinnunculus</i>	0	2
Xot <i>Otus scops</i>	0	1
Blauet <i>Alcedo atthis</i>	5	6
Grasset de muntanya <i>Anthus spinoletta</i>	0	1
Titella <i>Anthus pratensis</i>	0	1
Bitxac comú <i>Saxicola torquatus</i>	0	2
Pardal de bardissa <i>Prunella modularis</i>	0	4
Cotxa blava <i>Luscinia svecica</i>	0	6
Boscarla mostatxada <i>Acrocephalus melanopogon</i>	1	4
Estornell vulgar <i>Sturnus vulgaris</i>	1	1
Mallarenga carbonera <i>Parus major</i>	3	8
Mallarenga blava <i>Parus caeruleus</i>	0	7
Mallarenga cuallarga <i>Aegithalos caudatus</i>	4	12
Merla <i>Turdus merula</i>	1	4
Mosquiter comú <i>Phylloscopus collybita</i>	14	69
Pit-roig <i>Erithacus rubecula</i>	15	44
Repicatalons <i>Emberiza schoeniclus</i>	18	45
Rossinyol bord <i>Cettia cetti</i>	12	32
Trist <i>Cisticola juncidis</i>	0	1
Tallarol capnegre <i>Sylvia melanocephala</i>	9	20
Tallarol de casquet <i>Sylvia atricapilla</i>	9	8
Teixidor <i>Remiz pendulinus</i>	7	8
Tord <i>Turdus philomelos</i>	2	1
Pardal comú <i>Passer domesticus</i>	0	13
Pardal xarrec <i>Passer montanus</i>	0	1
Pinsà comú <i>Fringilla coelebs</i>	0	2
Gafarró <i>Serinus serinus</i>	0	3
Verdum <i>Carduelis chloris</i>	0	1
TOTAL	101	307

En el conjunt de les estacions d'anellament del Delta el promig d'anellaments per dia, que havia disminuït des de l'any 2016, s'ha recuperat lleugerament aquest hivern.

Aquest augment d'anellaments s'ha donat bàsicament a cal Tet, mentre que al Remolar es mantenen uns valors molt baixos.

Sylvia estiu – període reproductor

El període reproductor s'estén des de maig fins a agost i està dividit en 7 períodes consecutius de 2 setmanes. En total s'han realitzat 18 jornades d'anellament (6 a cada estació).

Seguiments 2020. Resultats.

Entre les tres estacions s'han anellat un total de 529 (169 a Reguerons, 159 a el Remolar i 201 a ca l'Arana).

El nombre promig de captures totals (nombre d'ocells anellats/nombre de dies d'anellament) continua amb la millora començada l'any 2016. La millora s'ha donat sobretot a ca l'Arana i el Remolar.

També l'augment d'anellaments es correspon a una millora de les condicions climatològiques locals. Tant a ca l'Arana com al Remolar la primavera i la primera part de l'estiu s'ha tingut aigua permanent a les zones d'aiguamolls, beneficiant a la majoria d'espècies.

En conjunt, l'espècie més anellada durant l'estiu a tot el Delta ha estat la Boscarla de canyar (*Acrocephalus scirpaceus*), amb 148 ex anellats, seguida del el Rossinyol bord (*Cettia cetti*) amb 121 ocells, del Pardal comú (*Passer domesticus*) i del Tallarol capnegre (*Sylvia melanocephala*).

Entre les espècies remarcables cal destacar 1 Boscarla mostatxuda (*Acrocephalus melanopogon*) capturades al Tet que vindria a confirmar la seva nidificació a la zona.

Les dades confirmen que els espais protegits del Delta del Llobregat són punts de descans vitals per a moltes espècies d'ocells migradors, especialment de llarga distància. També demostren que durant l'època de reproducció aquests espais acullen bones poblacions d'ocells nidificants especialitzats en nidificar en zones humides, ambients que ocupen molt poca superfície en el conjunt del país. I si bé tots es veuen afectats per fenòmens d'ampli abast, com el canvi climàtic, les condicions locals i fins i tot els aspectes microlocals també influeixen en les seves poblacions i en la funcionalitat de les zones humides.

Campanya de migració a can Dimoni

L'anellament d'ocells a les basses de can Dimoni el realitza l'ornitòleg Antonio Salmerón, de manera voluntària. La metodologia és sempre la mateixa, així com el nombre de jornades empleades, el que permet comparar els resultats.

Seguiments 2020. Resultats.

L'any 2020 s'ha anellat només a la tardor. S'han realitzat 10 jornades d'anellament, entre l'1 d'agost i el 24 de novembre, amb una mitjana de 3 jornades per mes i 7 xarxes que sumen 84 m, durant les 6 primeres hores de sol.

En total l'any 2020 s'han anellat 274 ocells, de 27 espècies diferents, xifres inferiors a les de l'any 2019 en quant al nombre d'exemplars, i en quant al nombre d'espècies.

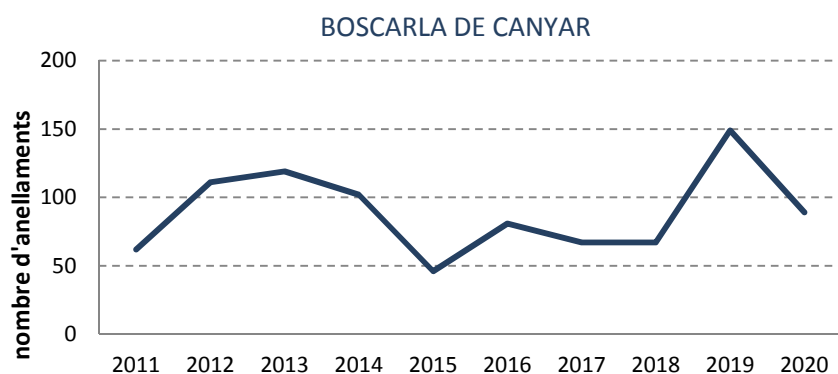
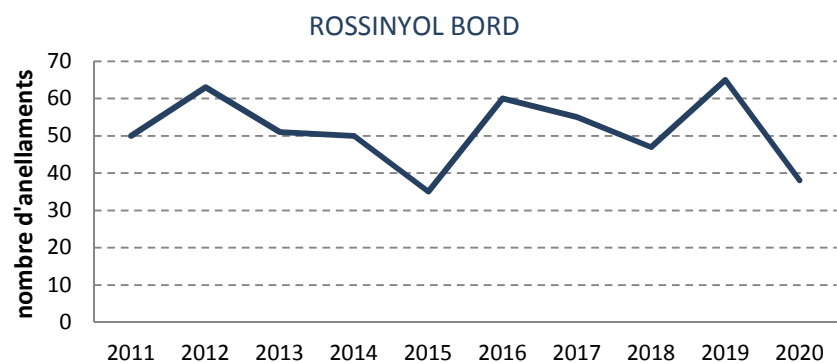
Les espècies més anellades han estat la Boscarla de canyar (*Acrocephalus scirpaceus*) amb 89 exemplars, el Mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) amb 38 exemplars, i el Rossinyol bord (*Cettia cetti*) amb 38 exemplars.

ANELLAMENT CAN DIMONI. PRIMAVERA - TARDOR 2020

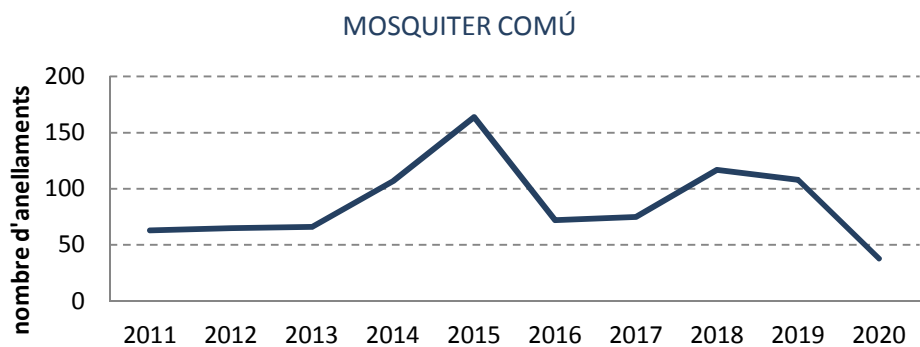
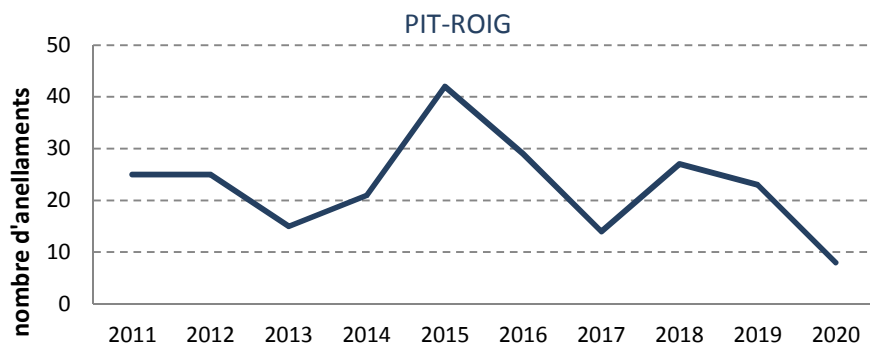
NOM CATALÀ	NOM CIENTÍFIC	TOTAL
BLAUET	<i>Alcedo atthis</i>	4
ORENETA VULGAR	<i>Hirundo rustica</i>	1
PIT-ROIG	<i>Erithacus rubecula</i>	8
ROSSINYOL	<i>Luscinia megarhynchos</i>	5
COTXA BLAVA	<i>Luscinia svecica</i>	8
COTXA CUA-ROJA	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	2
MERLA	<i>Turdus merula</i>	1
TORD COMÚ	<i>Turdus philomelos</i>	1
ROSSINYOL BORD	<i>Cettia cetti</i>	38
TRIST	<i>Cisticola juncidis</i>	4
BOSCARLA DELS JONCS	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	2
BOSCARLA DE CANYAR	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	89
BALQUER	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	5
BOSQUETA ICTERINA	<i>Hippolais icterina</i>	1
TALLAROL DE CASQUET	<i>Sylvia atricapilla</i>	33
TALLAROL CAPNEGRE	<i>Sylvia melanocephala</i>	6
MOSQUITER COMÚ	<i>Phylloscopus collybita</i>	38
MOSQUITER DE PASSA	<i>Phylloscopus trochilus</i>	5
PAPAMOSQUES GRIS	<i>Muscicapa striata</i>	1
MALLERENGA CARBONERA	<i>Parus major</i>	9
TEIXIDOR	<i>Remiz pendulinus</i>	3
GARSA	<i>Pica pica</i>	1
PARDAL COMÚ	<i>Passer domesticus</i>	5
PARDAL XARREC	<i>Passer montanus</i>	1
CADERNERA	<i>Carduelis carduelis</i>	1
GAFARRO	<i>Serinus serinus</i>	1
REPICATALONS	<i>Emberiza schoeniclus</i>	1
TOTAL		274

Anellaments a can Dimoni. 2020 (font: Antonio Salmerón)

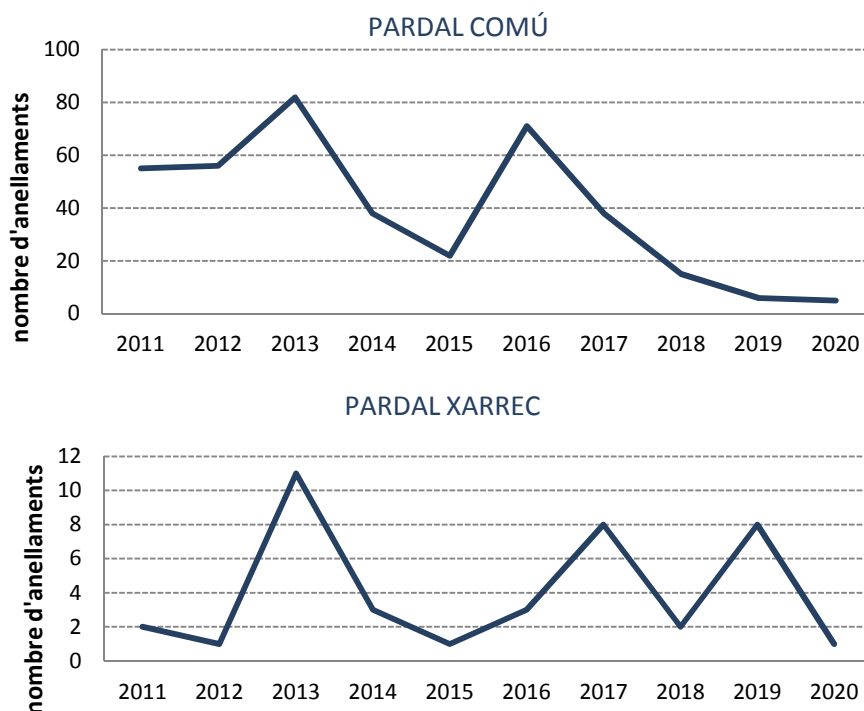
Tot i que les dades no són plenament comparables amb les dels anys anteriors, destaca la disminució d'algunes de les espècies nidificants, com el Rossinyol bord o la Boscarla de canyar (migrant i estival).

Altres espècies migrants i hivernants, com el Pit-roig (*Erithacus rubecula*) i el Mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) també han disminuït.

Altres espècies han disminuït amb força a can Dimoni, com el Pardal comú (*Passer domesticus*) i el Pardal xarrec (*Passer montanus*).

En línies generals la majoria d'anellaments de Boscarla de canyar (*Acrocephalus scirpaceus*), Rossinyol bord (*Cettia cetti*), Tallarol capnegre (*Sylvia melanocephala*), Cadernera (*Carduelis carduelis*) i Repicatalons (*Emberiza schoeniclus*) han estat inferiors que els dels altres anys.

D'algunes espècies, com el Papamosques gris (*Muscicapa striata*), la Cotxa cua-roja (*Phoenicurus phoenicurus*) o la Bosqueta icterina (*Hippolais icterina*), n'hi havia molts pocs anellaments tant durant el present any com en anys previs.

Les dades de l'anellament revelen la importància que té per a l'avifauna la vegetació que envolta els camins de can Dimoni, com els tamarigars i els esbarzers. Per això només es retallen les branques d'esbarzers i tamarius que envaeixen l'itinerari i la sega del canyissar que creix davant les pantalles mirador es fa fora d'època de nidificació.

Les dades també mostren que bona part de les espècies d'ocells que s'anellen a can Dimoni són espècies lligades a ambients agrícoles i ruderals. És important doncs mantenir zones amb vegetació ruderal (riques en llavors atractives pels passeriformes), al voltant de les basses i potenciar la producció agrícola integrada i ecològica, per reduir al mínim l'ús de plaguicides.

El conjunt de les dades d'anellament de can Dimoni ens mostren que els ocells responen a canvis globals, però que en gran mesura estan afectats també pels canvis locals.

2.3.3 SEGUIMENT DE LA VEGETACIÓ

El Consorci duu a terme un programa de seguiment de les espècies de flora catalogades vulnerables o en perill, d'aquelles d'interès a nivell deltaic i de les comunitats vegetals afectades per obres en les infraestructures. Es fa especial èmfasi en les poblacions d'orquídies de pinedes i maresmes i en la vegetació psammòfila de les platges, com a grups indicadors de l'estat de conservació d'aquests hàbitats tan valuosos i vulnerables.

2.3.3.1 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES RARES O AMENAÇADES

Estaquis marítima (*Stachys marítima*)

L'estaquis marítima (*Stachys marítima*) és una espècie inclosa en l'Annex I (espècies catalogades com a "en perill d'extinció") al *Catàleg de flora amenaçada de Catalunya* (Decret 172/2008, de 26 d'agost). També està catalogada com a tàxon "en perill" (EN) a la *Llista Vermella de la flora vascular espanyola* (2010) i en la mateixa categoria al *Llibre Vermell de les plantes vasculars endèmiques i amenaçades de Catalunya* (2010).

No s'observen individus d'aquesta espècie a les platges del Delta des de l'any 2010. Hi ha propàguls (llavors i plantes) de l'antiga població de la platja de la Roberta al Jardí botànic Marimurtra de Blanes.

Trencadalla (*Kosteletzkya pentacarpa*)

La Trencadalla (*Kosteletzkya pentacarpa*) és una altra espècie inclosa en l'Annex I (espècies catalogades com a "en perill d'extinció") en el Decret 172/2008, de 26 d'agost, de creació del "*Catàleg de flora amenaçada de Catalunya*". També està catalogada com a "vulnerable" (VU) a la "*European Red List of Vascular Plants*" (2011) i en la mateixa categoria al "*Llibre Vermell de les plantes vasculars endèmiques i amenaçades de Catalunya*" (2010).

Al delta del Llobregat tots els exemplars estan localitzats a les maresmes que envolten l'estany de la Ricarda, en el darrer cens de l'any 2018 es van comptabilitzar 743 exemplars.

En l'estudi de propostes de conservació de la flora vulnerable i en perill d'extinció del delta del Llobregat del 2018 s'estableix com a actuacions positives per a la conservació de l'espècie el manteniment del règim hídric i la millora de la qualitat de l'aigua de l'estany, l'eradicació d'espècies botàniques invasores i el manteniment dels espais d'ecotò. L'any 2020 s'ha treballat en accions de millora hídrica de l'estany, a través del manteniment de les actuals aportacions d'aigua a l'estany des de l'Aeroport i el canal de la dreta del Llobregat i mitjançant la proposta d'aportació d'aigua des del de bombament d'aigües pluvials de l'Aeroport al mar (Illa) cap a l'estany, per tal de crear plusos d'aigua que ajudin a renovar l'aigua de l'estany i permetre la comunicació amb el mar.

Perlina blanca (*Othanthus maritimus*)

Espècie catalogada com a "en perill" (EN) al *Llibre Vermell de les plantes vasculars endèmiques i amenaçades de Catalunya* (2010).

Segons el "Atles de la flora del delta del Llobregat" (Valverde et al.), la població de *Othanthus maritimus* de la platja del Remolar, a Viladecans, és l'única població natural coneguda al Delta. Així, les que trobem a les platges de Castelldefels es van plantar en el marc d'un projecte de regeneració de l'ambient dunar. Malauradament la forta regressió litoral que pateix el litoral de Viladecans, va provocar la desaparició de la població natural de la platja del Remolar i no s'ha observat fins al moment la seva recolonització, tot i les prospeccions de detall que es fan cada any.

L'hàbitat preferent d'aquesta espècie és el front dunar, el qual està molt afectat per la regressió, pel que la seva recolonització es poc probable i caldrà estudiar la viabilitat de la seva reintroducció.

Frarot (*Orobancha foetida*)

Segons l'Atles de la flora del delta del Llobregat (Valverde et al.), les poblacions d'*Orobancha foetida* del Delta son les úniques existents actualment a Catalunya. Està catalogada com a "en perill d'extinció" al Catàleg de flora amenaçada de Catalunya (2008).

Des de fa alguns anys, els censos d'aquesta i altres espècies els realitzen a tot Catalunya el cos d'Agents Rurals.

L'any 2018 es van censar 362 exemplars repartits per les pinedes litorals del Delta (dunes de Gavà, platja de cal Francès pineda de l'ACAR del Prat i pineda de can Camins). La major població està a can Camins, amb 288 ex.

L'any 2020, igual que l'any anterior, també s'han observat exemplars de l'espècie a les pinedes de la Ricarda i del Remolar. La conservació de les poblacions d'aquesta espècie passen per evitar el trepig i la pertorbació de la vegetació que parasita.

Exemplar de frarot a la pineda del Remolar.

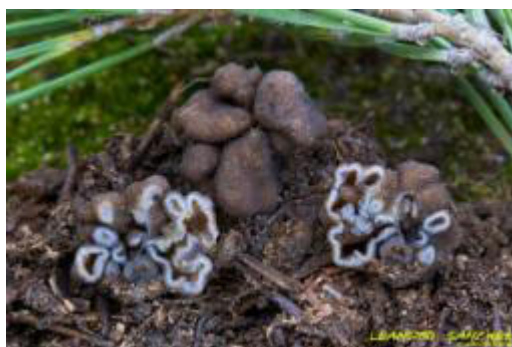
2.3.3.2 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES INDICADORES

Fongs

L'any 2020 la Societat Micològica Berguedana ha continuat les seves prospeccions dels fongs dunars i de pinedes als espais protegits del Delta.

Seguiments 2020. Resultats.

Enguany cal destacar la troballa de diverses espècies: *Genea tuberculata*, *Phlebiopsis crassa*, *Melanoleuca excissa*, *Crogomphus mediterraneus*, *Arrhenia baeospora* i *Helvelia semiobruta*.

Imatge Gegene tuberculata i Arrhenia baeospora (FOTOS: Leandro Sánchez).

Fins al moment s'han catalogat al Delta 244 espècies de fongs. Un cop més, aquestes dades posen de manifest la riquesa en fongs de les dunes i les pinedes del litoral del delta del Llobregat.

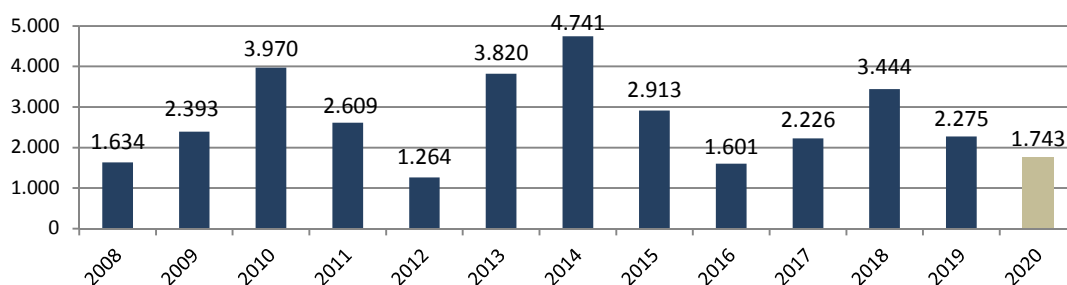
Seguiments 2020. Resultats.

L'any 2020 s'ha fet seguiment de les orquídiess de les **pinedes del delta** (a excepció de la pineda de la Ricarda i la rere pineda de Gavà) i dels **prats de la maresma Remolar**. En total s'ha censat el 80% de la superfície total del delta del Llobregat.

Degut a al confinament per la Covid-19, no s'ha pogut censar de març a juny, coincidint amb l'època de floració d'orquídiess a la primavera. Aquesta manca de censos ha afectat a espècies com *Ophrys Sphegodes*, *Ophrys Tenthredinifera*, *Ophrys Speculum* i *Aceras Anthropophorum*. En les inspeccions realitzades durant el mes de juliol no ha estat possible la identificació dels peus al estar ja molt deteriorats.

Els resultats obtinguts no són del tot comparables amb els dels anys anteriors.

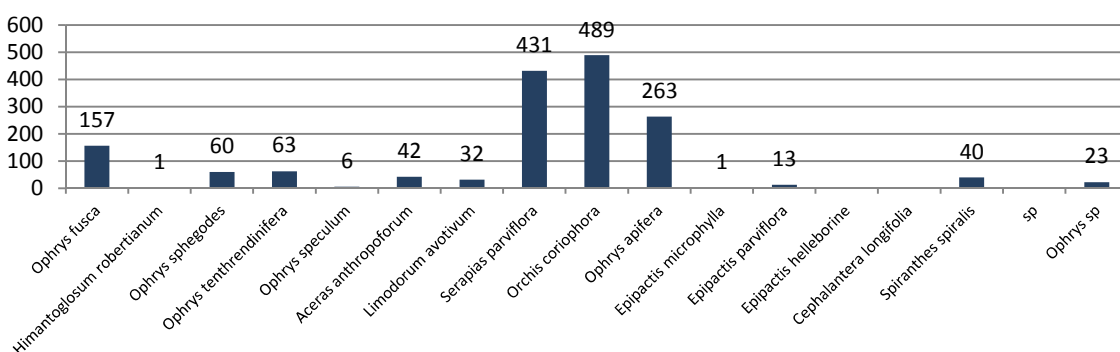
NOMBRE D'ORQUÍDISS ALS ESPAIS NATURALS DEL DELTA DEL LLOBRETAT
(excepte rere pineda de Gavà i Ricarda)

S'han localitzat un total 14 espècies d'orquídiess, dues més que l'any passat, amb un total de 1.743 peus comptabilitzats (un 8,5% no van florir), cosa que fa preveure, que si s'haguessin pogut realitzar els censos durant el confinament, els resultats haurien estat millors que l'any 2019.

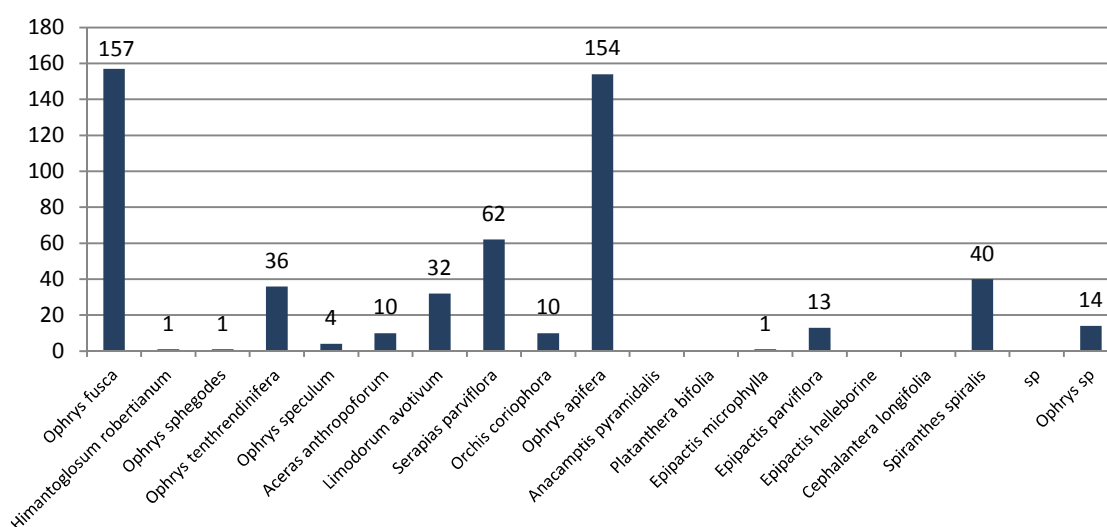
Espècies més abundant 2020. *Orchis coriophora* (489), *Serapias parviflora* (431) i *Ophrys apifera* (263).

ORQUÍDISS ALS ESPAIS NATURALS DEL DELTA DEL LLOBRETAT
(excepte rere pineda de Gavà i Ricarda). ANY 2020

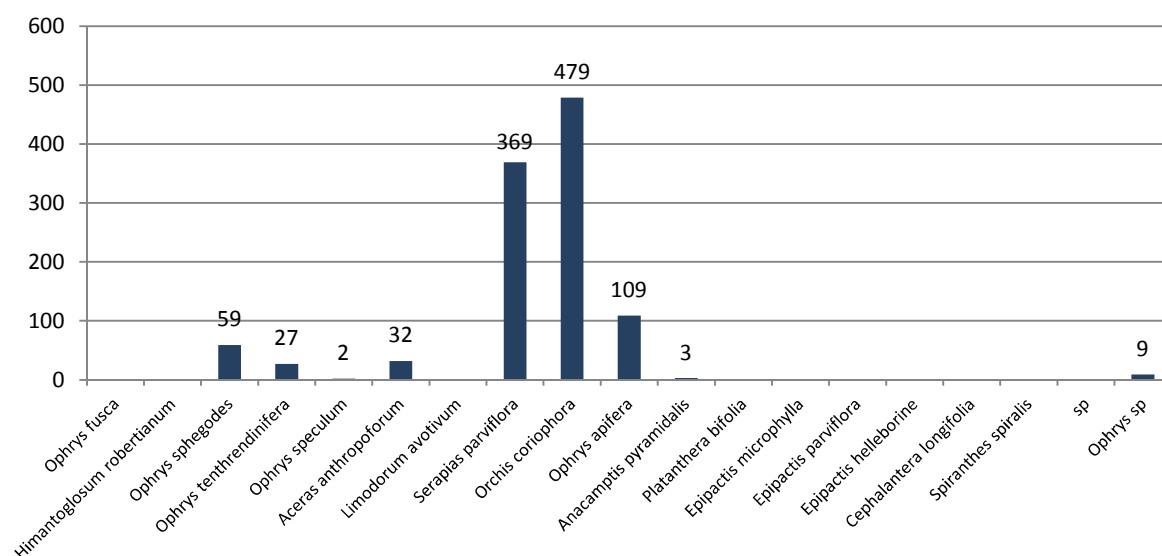
En les zones censades del Prat de Llobregat s'han comptabilitzat 647 peus i 13 espècies diferents, destacant la **Pineda de Can Camins**. *Ophrys Fusca* (157 peus), *Limodorum abortivum* (32 peus), *Epipactis Parviflora* (13 peus) i els *Spiranthes spiralis* (40 peus); i la **Pineda de l'ACAR del Prat**. *Ophrys apifera* (144 peus) i *Serapias parviflora* amb (62 peus) i *Epipactis Microphylla* (1 peu).

ORQUÍDIES ALS ESPAIS NATURALS DEL DELTA DEL LLOBRETAT
TM PRAT DE LLOBRETAT (excepte la Ricarda). ANY 2020

En les zones censades de Viladecans cal destacar la presència d'*Orchis Coriophora* (479 peus) i *Serapias Parviflora* (369 peus), valors clarament superiors als de l'any 2019. Tanmateix cal destacar, el retrobament de *Anacamptis Pyramidalis* (3 peus – citades per A. Valverde), a la **pineda del Remolar**. El nombre total d'espècies ha estat de 8.

ORQUÍDIES ALS ESPAIS NATURALS DEL DELTA DEL LLOBRETAT
TM VILADECANS. ANY 2020

2.3.4 RESUM D'ESTUDIS I INVESTIGACIONS AL DELTA DEL LLOBREGAT. ANY 2020

PAPALLONES	Societat Catalana de Lepidopterologia/Museu de Zoologia Estudi sobre espècies de papallones nocturnes als espais naturals del delta del Llobregat (<i>Josep Joaquim Pérez de Gregorio</i>) Galanthus Seguiment de papallones diürnes al Remolar (<i>Guillem Pascual</i>)
HETERÒPTERS	Museu de Zoologia de Barcelona Estudi sobre invertebrats artròpodes presents als espais naturals del delta del Llobregat (<i>Diego Fernández</i>)
MOL·LUSCS	Museu de Ciències Naturals de Barcelona Estudis de malacologia als espais naturals del delta del Llobregat (<i>Francesc Uribe i altres</i>)
AUS	AENA - Minuartia Seguiment de les poblacions d'aus del litoral, pel Programa Integrat de Gestió de Col·lisions amb Aus, de l'Aeroport del Prat ICO (Institut Català d'Ornitologia) i Altres Campanyes d'anellament dintre del programa Sylvia, a ca l'Arana, Remolar i Reguerons, al delta del Llobregat Anellament científic de tardor a Basses de can Dimoni (<i>Antonio Salmerón</i>)
AMFIBIS I RÈPTILS	Universitat de Barcelona Proposta d'activitat de recerca i docència del Departament d'Ecologia de la UB amb Tortuga Mediterrània a l'espai protegit de la Pineda del Remolar
FARTET	Universitat de Girona Estudi de diagnosi de les poblacions de Fartet i propostes conservació (Quim Pou)
BOTÀNICA	Associació Micologia Berguedana Seguiments de fongs dunars al Remolar i cal Francès (<i>Leandro Sánchez et al.</i>) Universitat de Barcelona Seguiments de flora vascular i fongs del Delta (<i>Andrés Valverde</i>) Seguiment de vegetació dunar a les platges de Carrabiners i Ricarda (<i>Andrés Valverde</i>) Seguiment de macròfits a les llacunes del Delta (Dep. d'Ecologia) Estudi tècniques erradicació <i>Ambrosia coronopifolia</i> (JM Blanco) Altres Seguiment orquídies (<i>Ramon Torres</i>) Treball fotogràfic sobre les comunitats vegetals (<i>Cristóbal Muñoz, José Manuel Arenales</i>) Estudi Serapias vomeracea (Lluís Salvador)

2.4 ÚS PÚBLIC

2.4.1 INFRASTRUCTURES I EQUIPAMENTS

EQUIPAMENTS ALS ESPAIS NATURALS

PUNTS D'INFORMACIÓ DE VISITANTS / ESTACIÓ BIOLÒGICA

PUNT D'INFORMACIÓ ESPAI NATURAL DEL REMOLAR - FILIPINES

PUNT D'INFORMACIÓ ESPAIS NATURALS DEL RIU - CAL TET - CA L'ARANA

PUNT D'INFORMACIÓ ENTRADA DE LA CARRETERA DE LA VIDALA, ESPAI NATURAL DEL REMOLAR-FILIPINES. TANCAT

PUNT D'INFORMACIÓ DE CAN DIMONI

PUNT D'INFORMACIÓ DE LA BUNYOLA. TANCAT

ESTACIÓ BIOLÒGICA DE L'ESPAI NATURAL DEL REMOLAR - FILIPINES

AGUAITS, TORRES I MIRADORS DE L'ESPAI NATURAL REMOLAR – FILIPINES

TORRE DE LA VIDALA

AGUAIT DE LA MARESMÀ

TORRE DE CAL FRANCÈS

AGUAIT DE LA VIDALA

AGUAIT DE LA BASSA DELS POLLANCRES

MIRADOR DE LA REGUERA SALABROSSA

AGUAITS, TORRES I MIRADORS DELS ESPAIS NATURALS DEL RIU

MIRADOR DE CAL LLUQUER

TORRE DE CAL MALET

TORRE DE LA BUNYOLA

TORRE DE LA DESEMBOCADURA

TORRE DE CAL BEITES

AGUAIT DEL SABOGAL

AGUAIT DE CAL TET

CARRABINERS

MIRADOR DEL SEMÀFOR

A finals del mes de gener, el temporal Gloria va afectar greument el pont del Remolar situat entre la platja del Prat i la platja de Viladecans. Aquest pont no s'ha tornat a reposar.

Imatge del pont abans i després del temporal Glòria

MILLORES EN ITINERARIS I EQUIPAMENT

Espai Natural del Remolar – Filipines

- Condicionament dels itineraris del Remolar-Filipines. Octubre - Novembre 2020
- Substitució dels porticons de fusta de l'aguait de la Basa dels pollancre per metacrilats per a disminuir l'impacte sobre la fauna de les visites de grups escolars. Desembre 2020
- Reparació de la pantalla-mirador de la Vidala. Desembre 2020

Espais Naturals del Riu

- Reparació de la torre de la desembocadura del Llobregat. Desembre 2020

2.4.2 INFORMACIÓ I ACOLLIDA

HORARIS

ESPAIS NATURALS DEL RIU - CAL TET - CA L'ARANA (ITINERARI 1 I 2)

PERÍODE	HORARI	OBERT	TANCAMENT
1 d'abril al 30 de juny	9 a 19 h	De dimarts a diumenge, i dilluns festius	• 25 i 26 de desembre, i 1 i 6 de gener • Dilluns no festius
1 de juliol al 31 d'agost	8 a 14 h		
1 de setembre al 31 d'octubre	9 a 19 h		
1 de novembre al 31 de març	9 a 17 h		

ESPAIS NATURALS DEL RIU - BUNYOLA -CARRABINERS - SEMÀFOR (ITINERARI 3)

PERÍODE	HORARI	OBERT	TANCAMENT
1 d'abril al 30 de juny	9 a 19 h	De dimarts a diumenge, i dilluns festius	• 25 i 26 de desembre, i 1 i 6 de gener
1 de juliol al 31 d'agost	8 a 14 h		
1 de setembre al 31 d'octubre	9 a 19 h		
1 de novembre al 31 de març	9 a 17 h		

La part superior de l'itinerari i la carretera fonda de la Bunyola, fins a les portes de fusta, inclòs l'accés a la pantalla mirador de Cal Tet, estarà obert permanentment

PINEDA DE CAN CAMINS

Tancat permanentment. S'han organitzat visites guiades gratuïtes en cap de setmana.

ESPAI NATURAL DEL REMOLAR - FILIPINES

PERÍODE	HORARI	OBERT	TANCAMENT
1 d'abril al 30 de juny (dimarts a divendres) (caps de setmana i festius)	9 a 19h	De dimarts a diumenges i dilluns festius	• 25 i 26 de desembre, i 1 i 6 de gener • Dilluns no festius • Informació sobre l'aparcament: Barrera de la Vidala tancada del 16 de juny al 30 de setembre, i els caps de setmana i festius des de l'1 d'octubre al 15 de juny
1 de juliol al 31 d'agost	8 a 14 h		
1 de setembre al 31 d'octubre	9 a 19h		
1 de novembre al 31 de març	9 a 17h		

L'itinerari de la carretera de la Vidala i de la Riera de Sant Climent fins a la platja estarà obert permanentment a vianants i bicicletes durant tot l'any.

ESPAI NATURAL DE CAN DIMONI

Obert permanentment a vianants i ciclistes.

Servei d'Informació: De l'1 de febrer al 31 de maig i de l'1 d'octubre al 30 de novembre, diumenges i festius, de 10 a 14 h

ESPAI NATURAL DE LA MURTRA

Obert permanentment a vianants i ciclistes

Al 2020, aquests horaris es van veure alterats a causa de la Covid-19:

- Tots els espais visitables van restar tancats, entre el 13 de març i el 8 de juny.
- Entre el 9 i el 30 de juny als Espais naturals del Riu i a l'Espai natural del Remolar-Filipines es va aplicar l'horari d'estiu, de 8h a 14h.

SERVEI D'INFORMACIÓ

Punts d'informació dels Espais Naturals del Delta del Llobregat. 2020

- Espais naturals del Riu – Cal Tet – Ca l'Arana
- Espai natural del Remolar – Filipines
- Basses de Can Dimoni

4.004 hores d'informació al públic, repartides en diferents horaris i espais, el que significa 1.396 hores menys de servei respecte a l'any anterior, degut a la pandèmia de la Covid-19.

Aquest servei l'ha dut a terme personal dels Plans d'Ocupació dels Ajuntaments i l'empresa adjudicatària del servei d'informació dels espais naturals del delta del Llobregat, Fem Natura.

PIT - Punts d'Informació Turística

Des de 2016, el Consorci de Turisme del Baix Llobregat, en col·laboració amb la Diputació de Barcelona, promou els anomenats PIT, que sense ser oficines de turisme sí contribueixen a donar informació de la comarca i els seus atractius. El Delta del Llobregat compta amb dos PIT, un a l'espai natural del Remolar-Filipines i un altre als espais naturals del Riu.

2.4.3 VISITANTS

2.4.3.1 NOMBRE DE VISITANTS

Per determinar el nombre de visitants de l'any 2020, s'ha tingut en compte el nombre de visitants comptabilitzat i l'estimat, atenent a les següents circumstàncies:

- *Pineda de Can Camins*. Tancada al públic lliure. Sols hi ha tingut accés a grups escolars i a les visites organitzades els diumenges al matí.
- *L'itinerari 3 dels espais naturals del Riu (Bunyola – Carrabiners – Semàfor)*. Presència d'un informador de forma discontinua, essent el comptatge de visitants parcial.
- *Espai Natural del Remolar – Filipines*. Únicament es comptabilitzen els visitants que accedeixen a l'itinerari de la Maresma, quedant exclòs del comptatge els visitants

que passen per la carretera de la Vidala o els que continuen pel camí de la Riera de Sant Climent fins a la platja protegida.

- *Basses de Can Dimoni*. Obert permanentment. El comptatge de visitants únicament es realitza quan hi ha atenció al públic al punt d'informació (de 10h a 14h, els diumenges de febrer a maig, i octubre i novembre).
- *Estany de la Murtra*. Obert permanentment. Únicament es realitza el comptatge de grups escolars i els participants en activitats organitzades.
- *Pineda de la Maiola i Reguerons*. No es realitza comptatge de visitants.

Els espais naturals protegits on es pot limitar l'accés es van tancar al públic el dia 13 de març, i no es van tornar a obrir fins el 9 de juny. A partir d'aquesta data es va permetre l'entrada del 40% de l'aforament de manera simultània, seguint les normes sectorials emeses per la Generalitat de Catalunya. El dia 19 de juny aquest percentatge es va incrementar fins al 75% i es va mantenir la resta de l'any. Aquests límits d'aforaments, i altres normes derivades de la situació Covid-19, van ser controlades per informador/es que van seguir protocols específics que va establir el Consorci.

En referència a les escoles, a partir del 13 de març totes les visites van quedar estroncades i no es van poder reprendre fins a després de l'estiu, però amb un nombre molt inferior al d'anys anteriors. En global el descens és del 71,9% doncs els visitants escolars sols son el 28,1% dels que van ser el 2019.

Cal esmentar que al 2020 no només s'ha vist alterat per la Covid-19. A principis d'any entre els dies 20 i 23 de gener els espais naturals van estar tancats degut al temporal Glòria.

El nombre total de visitants l'any 2020 ha estat de **114.240**, el que significa un descens del **32,2** % respecte als visitants del 2019.

ESPAIS VISITABLES	VISITES LLIURES comptabilitzats	VISITES ESCOLARS comptabilitzats	TOTAL VISITANTS comptabilitzats	VISITES LLIURES estimats	TOTAL VISITANTS
ESPAI NATURAL REMOLAR-FILIPINES	14.735	2.845	17.580		17.580
ITINERARI VIDALA - RIERA ST. CLIMENT - PLATJA REMOLAR				5.500	5.500
ESPAIS NATURALS DEL RIU - CAL TET	27.722	2.670	30.392		30.392
BUNYOLA - CARRABINERS - SEMÀFOR				51.500	51.500
CAN CAMINS	69	52	121		121
CAN DIMONI	1.189		1.189	2.000	3.189
E.N. DE LA MURTRA		148	148	2.100	2.248
PINEDA DE LA MAIOLA				3.500	3.500
ELS REGUERONS				210	210
TOTAL	43.715	5.715	49.430	64.810	114.240

Visitants comptabilitzats

Es tenen en compte els visitants lliures (no organitzats en grups) i escolars amb acompanyants. Hi ha un descens global de visitants comptats del 38,8%, que significa que sols ha visitat els espais un 61,2% respecte a l'any passat, en concret **49.430 visitants (43.715 visitants lliures i 5.715 escolars)**.

Itinerari de la maresma de l'Espai Natural del Remolar – Filipines. 17.580 visitants. Això representa un descens global important, doncs els visitants del 2020 sols representen el 55,9% dels que van venir l'any anterior, però aquest descens ha estat molt més acusat en el nombre de visitants escolars, que s'han quedat en el 26,4%. Els visitants lliures (que no venen en grups organitzats) van patir un descens també molt espectacular, però a partir de mitjans d'octubre es va incrementar enormement la seva presència fins a superar en dies concrets els visitants de l'any anterior. En el global de l'any els visitants lliures (no escolars) van representar un 71,4% dels que van venir l'any anterior.

Itineraris 1 i 2 dels Espais Naturals del Riu. 30.392 visitants. Com en el Remolar, aquí es dona un descens notable, però no tan acusat. En global van venir un 65,2% dels visitants de l'any anterior. També es nota una acusada diferència entre els visitants lliures que, com en el cas del Remolar van visitar massivament l'espai a partir de l'octubre i que van arribar al 73,5% dels visitants de l'any anterior, comparat amb els visitants escolars que es van quedar en sols un 30% respecte als del 2019.

Pineda de Can Camins. 121 visitants. Aquest espai està tancat al públic, i només acull públic organitzat, ja sigui escolar o amb visites guiades gratuïtes. El 2020 no van venir escolars, tan sols un petit grup al mes de febrer amb 52 participants. Les visites guiades es van interrompre amb el confinament al març i posteriorment entre octubre i desembre es van poder fer un total de 7 visites, amb 69 participants. Això sols representa un 8% respecte a l'any anterior.

Basses de Can Dimoni. 2.260 visitants. El cas d'aquest espai és paradoxal. Evidentment en època de confinament va deixar de tenir visitants, però posteriorment, amb el confinament municipal i comarcal, aquest espai va tenir una gran popularitat. Davant la dificultat de controlar el pont d'entrada, i del baix nombre de visitants que habitualment rep, no es va establir un límit d'aforament, si altres normes Covid com l'ús obligatori de la mascareta i la distància de seguretat, i això ha suposat que, malgrat el menor nombre de dies que l'informador/a va poder comptar visitants, es va

observar un increment global que ha comportat que els visitants del 2020 signifiquin un 138% respecte als que van venir al 2019.

Espai Natural de la Murtra. 148 visitants. Aquests 148 visitants comptabilitzats corresponen a 4 grups escolars que van poder visitar l'espai abans del tancament de març del 2020. De fet, l'any anterior les visites escolars a l'estany de la Murtra no van tenir gaire èxit i encara es va registrar un nombre inferior de visitants escolars. Però al 2020 es va haver d'anul·lar el Dia de la Murtra, el que va significar que no es comptabilitzés cap visitant lliure, i en global s'ha donat un important descens dels visitants comptabilitzats del 46%.

Estimació del nombre de visitants

L'estimació del nombre de visitants es realitza en base a supervisions dels tècnics del Consorci o dels ajuntaments, i altres agents que actuen al territori i fan comptatges puntuals i en diferents franges horàries.

Aquest any hem pogut observar que, junt a la manca total de visitants provocat pel confinament entre el 13/3 i el 8/6, posteriorment el nombre de visitants va creixent i, sobretot a partir de l'octubre, s'incrementa significativament, fins al punt de suposar problemes en els indrets on no es pot controlar l'aforament.

Sabem que en global hi ha hagut un descens del nombre total de visitants, però per a poder fer l'estimació ens hem guiat pel nombre de visitants lliures que s'han pogut comptabilitzar als principals espais on si que disposem d'aquesta possibilitat i que el nombre d'usuaris és prou significatiu: els itineraris 1 i 2 dels espais naturals del riu i els itineraris interiors del Remolar.

En aquests indrets el nombre de visitants respecte al 2019 va voltar el 70%, tot i tenir en consideració que es realitzava un control d'aforament que en anys anteriors no es feia. Es considera que a altres espais els visitants han hagut de seguir almenys aquesta tendència del 70% i és la que s'ha aplicat respecte a l'any anterior. En el cas de les Basses de Can Camins s'ha aplicat el mateix increment (138%) que la resta dels dies en que hi som per comptar el públic.

Sent com son estimacions, s'han realitzat els arrodoniments corresponents. En total, s'ha concretat un nombre de visitants estimats al 2020 de **64.810**.

Espais Naturals del Riu. Itinerari 3 (Bunyola - Carrabiners - Semàfor). 51.500 visitants. És un dels itineraris més utilitzats i ho ha continuat sent. A partir de

l'octubre s'han viscut episodis de saturació, amb llargues cues per accedir als equipaments.

Espai Natural del Remolar – Filipines. Itinerari de la Vidala – Riera de Sant Climent – Platja del Remolar. 5.500 visitants.

Basses de Can Dimoni. 2.000 visitants.

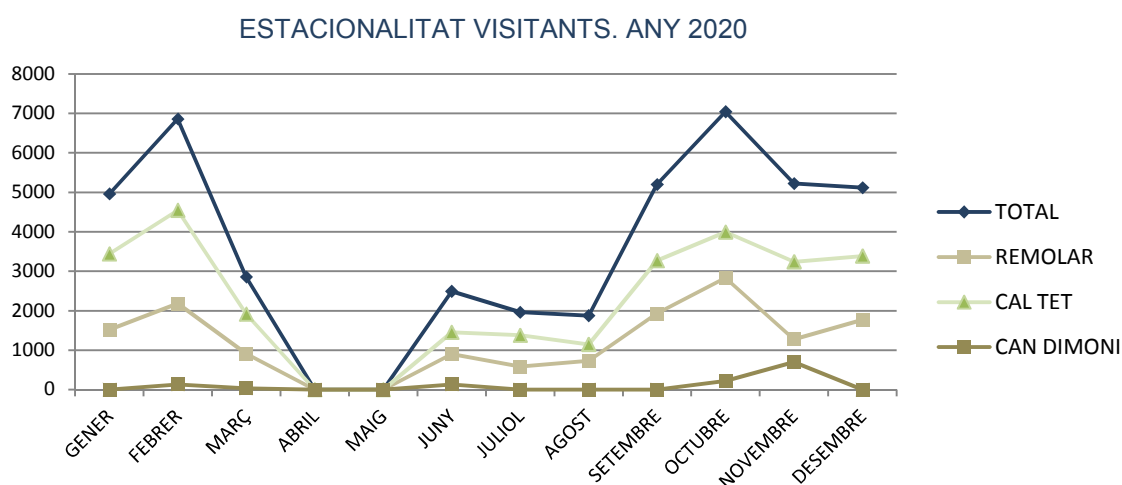
Espai Natural de la Murtra. 2.100 visitants.

Pineda de la Maiola. 3.500 visitants.

Els Reguerons. 210 visitants.

2.4.3.2 ÈPOCA DE MAJOR AFLUÈNCIA

L'anàlisi es realitza en base a les dades dels visitants lliures (no escolars) comptabilitzats d'aquells espais que han tingut Servei d'Informació: Itinerari de la Maresma de l'Espai Natural del Remolar – Filipines, Espais Naturals del Riu (itineraris 1 i 2) i les Basses de Can Dimoni.

L'època de major afluència, ha quedat absolutament alterada per l'efecte de la COVID19. La primavera que ha estat tradicionalment l'època de major influència, ha quedat a 0 als mesos d'abril i maig.

2.4.3.3 PROCEDÈNCIA DELS VISITANTS

La major part dels visitants procedeixen de l'àrea metropolitana, principalment del Barcelonès, seguit del Baix Llobregat i en menor mesura del Vallès Occidental.

S'ha conegut la procedència de 43.499 visitants, dels quals 43.031 venien de 190 municipis de Catalunya, destacant els següents municipis:

MUNICIPI	NOMBRE VISITANTS
BARCELONA	14517
EL PRAT DE LLOBREGAT	10116
VILADECANS	2626
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	2247
SANT BOI DE LLOBREGAT	1590
CORNELLÀ DE LLOBREGAT	1134
CASTELLDEFELS	1077
GAVÀ	846
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	774
SANT CUGAT DEL VALLÈS	545
ESPLUGUES DE LLOBREGAT	524
BADALONA	434
TERRASSA	423
SABADELL	391
SANT FELIU DE LLOBREGAT	338
SANT JOAN DESPÍ	300
SANT JUST DESVERN	271
RUBÍ	202
MATARÓ	195
SANTA COLONA DE GRAMANET	192
SANT VICENÇ DELS HORTS	185

D'Espanya, exclosa Catalunya, han arribat 195 visitants de 13 comunitats diferents.

D'Europa, exclosa Espanya, ens han visitat 240 persones de 26 països diferents, sent els mes destacats França i el Regne Unit .

De la Resta del món, exclosa Europa, han vingut 33 visitants de 9 països.

En comparació a altres anys es pot observar que han disminuït molt les visites foranies i s'han mantingut les de proximitat.

A l'**Espai Natural del Remolar - Filipines** s'ha obtingut resposta del lloc de procedència d'un total de 14.601 visitants. Rep la major part dels visitants de Barcelona (5.562), seguit dels ciutadans de Viladecans (1.748), dels de L'Hospitalet (774), Castelldefels (755), El Prat (693), Gavà (607), Sant Boi (526), Cornellà (335) i Sant Cugat del Vallès (267).

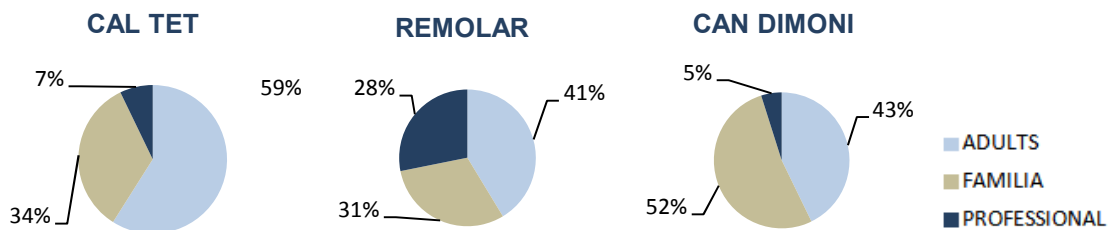
Als **Espais Naturals del Riu** s'ha obtingut resposta del lloc de procedència d'un total de 25.506 visitants. La major part dels visitants són del Prat (8.873) i de Barcelona (13.676). Li segueixen L'Hospitalet (2.220), Sant Boi (796) i Cornellà (777).

A les **Basses de Can Dimoni**. La població d'on han vingut més visitants ha estat Viladecans (616). En segueixen els de Sant Boi (268), El Prat (149), Barcelona (81), L'Hospitalet (27) i Gavà (24).

2.4.3.4 TIPOLOGIA DELS VISITANTS

S'han establert 3 tipologies de visitants, en funció del públic més habitual: fotògrafs i ornitòlegs (públic amb interessos molt concrets, aquí agrupats sota el nom de "especialitzat"), famílies (grups on hi són presents menors d'edat) i "adults" (resta de públic). Per fer l'anàlisi no es tenen en compte el nombre d'escolars.

PERCENTATGES DE VISITANTS (PER TIPOLOGIES)

Espai Natural del Remolar – Filipines. Hi destaquen les visites de grups adults (41%) i famílies (31%). El nombre de fotògrafs i ornitòlegs ha suposat el 28%, que significa una diferència substancial respecte a la resta d'espais.

Espais Naturals del Riu (itinerari 1 i 2). Hi predomina el públic adult (59%), molt determinat per la gran quantitat de persones que venen a passejar des del Prat de Llobregat; seguit del familiar (34%). Els fotògrafs i ornitòlegs formen un 7%. Dades semblants al 2019.

Basses de Can Dimoni. El 52% de visites han estat de grups familiars i el 43% d'adults. El nombre de visitants "especialitzats" ha estat del 5%.

2.4.3.5 FIDELITZACIÓ I PRIMERES VISITES

En l'aspecte de fidelització podem dir que **al Remolar** ha incrementat el nombre de visitants habituals o que repeteixen (82%), mentre que a **Cal Tet** pràcticament s'ha mantingut (75 %).

A les **Basses de Can Dimoni** disminueix lleugerament el percentatge de nouvinguts (17%), enfront al 83% dels habituals.

2.4.4 ACTIVITATS LÚDIQUES I DE SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

PROGRAMA D'ACTIVITATS

Tal com ha passat amb les visites escolars, l'oferta d'activitats als espais naturals l'any 2020 ha patit nombroses anul·lacions i un gran descens d'inscripcions. Quan les activitats s'han pogut realitzar, s'han fet amb moltes mesures de seguretat i control higiènic (mascaretes, distàncies, higienització de materials i equipaments, grups bombolla....) seguint les normatives Covid en cada moment.

Fins al 13 de març es van poder realitzar 3 activitats. A partir del 13 de març es van anul·lar totes les activitats programades. A la tardor no es va organitzar cap activitat.

ACTIVITATS REALITZADES	DATA	ESPAI NATURAL	PARTICIPANTS
Netegem la platja de Ca l'Arana	16/02/2020	Espais Naturals del Riu	58
Netegem la platja del Remolar	16/02/2020	Espai Natural del Remolar-Filipines	21
Sortida de camp d'identificació d'aus marines	22/02/2020	Espais Naturals del Riu	2
Sortida de camp d'identificació d'ocells als ajocadors	07/03/2020	Espais Naturals del Riu	9

ACTIVITATS ANUL·LADES

Dia de la Murtra (15/03/2020)	L'alba al delta (09/05/2021)
El crepuscle al delta (20/03/2020)	Gimcana familiar nocturna (16/05/2020)
L'esclat de la primavera (29/03/2020)	Amb els peus a l'aigua (31/05/2020)
El crepuscle al delta (03/04/2020)	El crepuscle al delta (05/06/2020)
Gimcana familiar nocturna (25/04/2020)	

VISITES GUIADES GRATUÏTES

Els ajuntaments del Prat i Viladecans tenien programades visites guiades gratuïtes als espais naturals dels seus municipis. El Prat a la Pineda de Can camins, a Carrabiners i Semàfor i a l'itinerari 1 dels espais naturals del riu; Viladecans a la pineda del Remolar.

Fins al 13 de març es van poder realitzar les següents visites:

- **Pineda de Can Camins.** 3 participants.
- **Espais Naturals del Riu (Itinerari 1 i 2).** 78 participants.
- **Espais Naturals del Riu. Bunyola – Carrabiners i Semàfor (Itinerari 3).** 36 participants.
- **Pineda del Remolar.** 99 participants

A partir del 13 de març les activitats van quedar suspeses i sols l'Ajuntament del Prat les va reprendre parcialment a partir de l'octubre:

- **Pineda de Can Camins.** 66 participants.
- **Espais Naturals del Riu (Itinerari 1 i 2).** 151 participants.
- **Espais Naturals del Riu. Bunyola – Carrabiners i Semàfor (Itinerari 3).** 64 participants.

2.4.5 CERTIFICACIÓ DE QUALITAT TURÍSTICA

El segell Compromís per la sostenibilitat Biosphere se sustenta en els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de Nacions Unides integrats en l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible i les recomanacions que estableix la Carta Mundial del Turisme Sostenible + 20 impulsada per l'ONU.

Aquest any 2020, malgrat les restriccions que ha suposat la Covid-19 el Consorci ha estat auditat i ha renovat el segell, que atorga la Diputació de Barcelona, la Cambra de Comerç de Barcelona i l'Institut de Turisme Responsable.

2.5 EDUCACIÓ AMBIENTAL

2.5.1 ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

Cada any, escolars de tot Catalunya visiten el delta del Llobregat. El Consorci planifica i supervisa l'educació ambiental que es realitza al Delta per tal de garantir que els centres educatius puguin fer una visita de qualitat, i l'experiència els hi sigui profitosa.

Els centres educatius poden venir al Delta pel seu compte. El monitoratge el desenvolupa professorat propi de l'escola, amb el compromís de realitzar un aprofitament pedagògic adequat i supervisat pel tècnic del Consorci.

La majoria de centres venen contractant el servei de monitoratge a una entitat d'educació ambiental. El Consorci genera cada curs escolar un catàleg d'activitats per facilitar als centres educatius informació sobre les activitats pedagògiques que es poden realitzar als espais naturals i que desenvolupen entitats d'educació ambiental prèviament autoritzades i formades pel Consorci.

El catàleg es pot consultar al llocweb dels espais naturals. A l'inici del curs s'envia l'enllaç a més de 1.000 centres educatius de l'àrea metropolitana de Barcelona i altres poblacions properes. Les activitats que s'han ofert durant el curs escolar 2019/2020 han estat, tant de descoberta, com especialitzades en ocells o en algun hàbitat; i poden ser de mig dia, d'un dia, o de més d'un dia.

Catàleg d'activitats d'educació ambiental. Curs 2019 - 2020

Entitats autoritzades Curs 2019/2020

- Ajuntament del Prat de Llobregat
Servei d'Educació Ambiental
- Àrea Metropolitana de Barcelona
- Associació Bioeduca
- Associació Bosc de LLum
- Associació Selvans
- Biosfera
- Centre Mediambiental L'Arrel
- Cultura Itinerant
- Edulis
- Fem Natura
- Fundació Catalana de l'Esplai
- Fundació Privada Sigea
- Museu de Gavà
- Projecte Bioescola
- TEA Difusió Cultural SL

Nombre de grups escolars visitants. Remolar i Cal Tet

Les dades que a continuació es presenten fan referència al curs escolar 2019/2020 i únicament a les visites que s'han fet a l'espai natural del Remolar i a Cal Tet, per això no coincideixen amb les que s'han presentat en l'apartat *Nombre de visitants* d'aquesta Memòria, i que corresponen al nombre de visitants escolars i acompanyants de l'any natural 2020.

	REMOLAR	CAL TET	TOTAL
GRUPS	198	178	376
ALUMNES	4.762	4.620	9.382
ACOMPANYANTS	335	298	633
TOTAL	5.354	5.108	10.391

Evidentment els resultats són molt inferiors als del curs anterior doncs les visites es van interrompre el 12 de març del 2020 degut a la Covid-19.

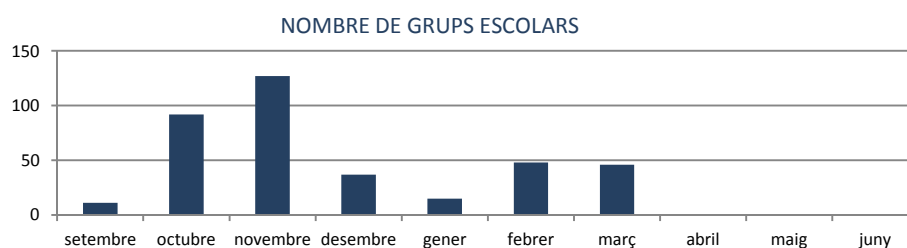
Els grups escolars que han visitat el Remolar i Cal Tet durant el curs 19/20 han estat 376. En total, 9.382 alumnes, als qual acompanyen diversos responsables o professorat (633).

Per fer-nos una idea, en el moment en que es van interrompre les visites hi havia programats (i es van anular) 178 grups escolars al Remolar i 136 a Cal Tet.

ENTITATS	GRUPS	ENTITATS	GRUPS
Ajuntament del Prat	79	Cultura Itinerant	23
Ajuntament de Sant Boi	18	Fundació Catalana de l'Esplai	30
Ajuntament de Viladecans	11	Fem Natura	23
Associació Bioeduca	51	Fundació Privada Sigea	9
Associació Edulis	8	Projecte Bioescola	17
Associació Bosc de Llum	3	TEA, Difusió Cultural	35
Biosfera, Ass. Educ. Ambiental	24	<i>Pel seu compte o Altres</i>	27
Centre Mediambiental l'Arrel	10		
NOMBRE TOTAL DE GRUPS. 376			

Època de l'any de més freqüentació

Les activitats d'educació ambiental als espais naturals del Delta del Llobregat tenen una marcada estacionalitat, com passa en la major part d'espais naturals de Catalunya. Les visites es concentren a la tardor, i sobretot a la primavera, però aquest curs la progressió va quedar sobtadament aturada a partir del 13 de març.

2.5.2 PROGRAMES PEDAGÒGICS

PROGRAMA "SALVEM EL FARTET"

El programa pedagògic "Salvem el Fartet" va interrompre a causa de la Covid-19. En el moment d'inici del confinament, s'havia iniciat el procés de distribució de material i fartets entre les escoles, que es van tornar a recollir i retornar al Zoològic de Barcelona, d'on s'havien obtingut.

2.5.3 COL·LABORACIÓ AMB CENTRES EDUCATIUS

Convenis de pràctiques d'alumnat

Centre. Centre d'Estudis de l'Esplai. **Coordinació.** Tècnic d'ús públic i educació ambiental.

Alumne/a. Neus Montané Rosell. **Període.** Del 31 de gener al 25 de març.

Tasques realitzades. Seguiment del programa d'educació ambiental

Centre. Centre d'Estudis de l'Esplai. **Coordinació.** Tècnic d'ús públic i educació ambiental.

Alumne/a. Neus Montané Rosell. **Període.** Del 28 de setembre al 2 d'octubre de 2020.

Tasques realitzades. Seguiment del programa d'educació ambiental

Programa Aprenentatge Servei Comunitari – Ajuntament del Prat de Llobregat

Coordinació. Formació i seguiment de la tasca desenvolupada als espais naturals del Riu.

Centres. INS Baldori Guilera. INS Estany de la Ricarda. INS Ribera Baixa. INS Salvador Dalí.

Curs 202/2021

Assessorament en treballs de recerca o final de grau

Educació Secundària. Escola Llor de Sant Boi. TR sobre com afecta el coronavirus al medi ambient.

Educació Secundària. Institut Castellbisbal. TR sobre microplàstics a les platges de Catalunya.

Educació Secundària. Institut Isaac Albéniz de Badalona. TR sobre la qualitat actual de l'ecosistema marí en relació a les mostres de fitoplàncton de 2016.

2.6 DIFUSIÓ DELS ESPAIS NATURALS DEL DELTA DEL LLOBREGAT

2.6.1 WEB I XARXES SOCIALS / MATERIAL IMPRÈS

El Consorci estableix criteris de sostenibilitat pel que fa als elements de comunicació i difusió dels espais naturals. Així, tant la web com les xarxes socials (twitter i blog) mantenen la informació actualitzada i són una font principal de difusió i comunicació amb les usuàries.

WEB. www.deltallobregat.cat

97.655 visites amb un promig de visualització de 2,6 pàgines/apartats web.

Els apartats més visitats han estat *Espais visitables*, *Agenda d'activitats* i *Notícies*.

Notícies publicades durant l'any 2020 (19 notícies)

31/01/2020. El pas del temporal Glòria deixa un rastre d'equipaments malmesos i platges molt alterades al seu pas pel Delta del Llobregat.

17/02/2020. Una vuitantena de persones voluntàries netegen les platges naturals protegides del delta del Llobregat abans de l'època de nidificació de les aus.

19/02/2020. 1.371 persones participen en els visites guiades gratuïtes programades als espais naturals del delta del Llobregat el passat 2019.

09/03/2020. Primera trobada educativa del programa "Salvem el Fartet" al Parc Zoològic de Barcelona.

10/03/2020. Retirada i triturat de l'acumulació de canyes de les platges de Carrabiners – Semàfor, per afavorir la nidificació i el desenvolupament de la flora.

14/04/2020. Retirada de pins tombats pel temporal Glòria i afectats per la plaga del barrinador a la pineda del Remolar.

27/04/2020. Més ocells i més tranquil·litat al delta del Llobregat.

14/05/2020. Dos mesos de confinament han de valer la pena!

22/05/2020. S'albira un grup de dofins a les platges del delta del Llobregat.

03/06/2020. Els espais naturals del delta del Llobregat reobriran al públic el 9 de juny.

05/06/2020. La importància de conservar els herbassars dels marges dels camins per a la fauna petita.

17/06/2020. S'aprova al Parlament la creació de l'Agència de la Natura de Catalunya.

29/06/2020. Fartets criats al Zoo s'alliberen en una bassa del delta del Llobregat.

14/07/2020. La cultura i la natura s'ajunten a l'antic edifici dels Carrabiners al delta del Llobregat.

09/10/2020. El grup d'estudis Antaxius realitza una sortida ortopterològica al delta del Llobregat.

27/10/2020. Voluntàries coordinades pel Museu de Granollers estudien les poblacions de ratpenats al delta del Llobregat.

13/11/2020. Projecte de recuperació de prats humits i maresmes al delta del Llobregat.

04/12/2020. Condicionament d'una illa de la maresma del Remolar per millorar les condicions de nidificació de les aus aquàtiques.

14/12/2020. Presentació de l'informe "Estat de la Natura a Catalunya – 2020".

Xarxes socials. Twitter i blog

Aquests entorns permeten compartir les observacions d'aus que es fan al Delta del Llobregat de forma diària.

Blog del Consorci sobre novetats ornitològiques. El nombre de visites acumulatiu és de 307.816, que suposa gairebé 100.000 visites durant el 2020. (<http://consorcideltallobregat.blogspot.com>).

Twitter (@deltallobregat). 4.366 seguidors, que suposa un augment de 669 seguidors respecte l'any anterior.

Material imprès de presentació dels espais naturals

- **Mapa – Presentació dels espais naturals. 3 idiomes.** Edició març 2014, amb la col·laboració del Consorci de Turisme del Baix Llobregat i la Diputació de Barcelona
- **Mapa – Presentació i itineraris dels espais naturals. 1 idioma.** Permeten fer una visita autoguiada, s'ofereix en els punts d'informació. Edició abril 2017, amb la col·laboració del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

Guies de natura del delta del Llobregat

De les guies editades (Guia d'amfibis, rèptils i mamífers, Guia d'orquídies, Guia de fongs, Guia d'ocells forestals, Guia d'ocells aquàtics, Guia de plantes de maresma, forestals i dunars) només està a la venda la Guia d'amfibis, rèptils i mamífers, la resta de guies estan esgotades. L'any 2020 no s'ha venut cap guia.

2.6.2 PRESÈNCIA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

La major part de declaracions als mitjans de comunicació s'han generat a partir de les notícies publicades a la pàgina web, o que ha suscitat l'actualitat informativa.

S'han fet intervencions, per part dels tècnics del Consorci, a les ràdios i televisions locals del Prat i la Xarxa de Televisions Locals de Catalunya.

Diaris digitals d'abast comarcal i nacional com El Far, La Vanguardia, o El Periódico, també s'han fet ressò de notícies relacionades amb els espais naturals.

2.7 COL·LABORACIÓ D'EMPRESES I RSC

ACORDS DE COL·LABORACIÓ

Aigües del Prat, S.A.

El 29 de juny de 2020 es va signar la prorroga del conveni de data 20 de juliol de 2016 amb l'empresa municipal Aigües del Prat, SA, pel qual el Consorci desenvolupa el seu programa de control del medi aquàtic mitjançant els serveis del Laboratori d'Aigües del Prat, SA, sense cap cost.

Fundació Barcelona ZOO

El 16 de juny de 2020 es va signar la pròrroga del conveni de data 25 de juny de 2018 amb la Fundació Barcelona ZOO que fixa un marc estable de col·laboració amb el Consorci, per a la conservació de la Tortuga de rierol (*Mauremys Leprosa*) i el Fartet (*Aphanius Iberus*) als espais naturals del delta del Llobregat, amb data de vigència de l'1 de gener de 2020 al 31 de desembre de 2020.

VOLUNTARIAT CORPORATIU (RSC)

El programa de voluntariat corporatiu dels espais naturals del Delta té com objectiu afavorir la implicació i responsabilitat social del teixit econòmic i la participació directa de treballadors i treballadores en la conservació de la natura, mitjançant la realització de jornades de voluntariat. L'any 2020 aquest programa s'ha vist aturat per la situació de crisi sanitària Covid-19, i no s'ha realitzat cap acció.

**Consorci per a la Protecció
i la Gestió dels Espais Naturals
del Delta del Llobregat**

www.deltallobregat.cat